

24.10.2011

Kokousaika 24.10.2011 16:00 - 16:52

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rautava, Risto
Bryggare, Arto

kaupunginhallituksen puheenjohtaja
varapuheenjohtaja
poissa: 931§
varapuheenjohtaja

Ylikahri, Ville
Asko-Seljavaara, Sirpa
Hakola, Juha
Halla-aho, Jussi
Helistö, Kimmo
Kantola, Tarja
Ojala, Outi
Oker-Blom, Jan D
Pajamäki, Osku
Rauhamäki, Tatu
Rissanen, Laura
Sumuvuori, Johanna
Hellström, Sanna

poissa: 931§

poissa: 931§

varajäsen

Muut

Krohn, Minerva
Bogomoloff, Harry

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1.
varapuheenjohtaja

Hiltunen, Rakel

kaupunginvaltuuston 2.
varapuheenjohtaja
saapui 16:02, poistui 16:38, poissa:
946-955§:t

Pajunen, Jussi
Sauri, Pekka
Haatainen, Tuula
Penttilä, Hannu
Räty, Laura
Korhonen, Tapio
Tulensalo, Hannu
Sarvilinna, Sami
Waronen, Eero
Hari, Olli
Hyttinen, Hannu

kaupunginjohtaja
apulaiskaupunginjohtaja
apulaiskaupunginjohtaja
apulaiskaupunginjohtaja
apulaiskaupunginjohtaja
rahoitusjohtaja
henkilöstöjohtaja
kaupunginlakimies
viestintäpäällikkö
kaupunginsihteer
kaupunginsihteer

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Härmälä, Timo	kaupunginsihteeri
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteeri
Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
Rautanen, Marja-liisa	kaupunginsihteeri
Sippola-Alho, Tanja	kaupunginsihteeri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
Ahtiainen, Jenni	hallintosihteeri
Saarinen, Erja	apulaiskaupunginsihteeri
Jalkanen Riitta,	projektipäällikkö
	saapui 16:09, poistui 16:22, läsnä:
	osa 932 §
Nyfors Maria,	hallintosihteeri
Summanen , Juha	vs. hallintojohtaja

Postiosoite

PL 1

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki

helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

§	Asia
927	Kj/1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
928	Kj/2 Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
929	Kj/1 V Kiinteistölautakunnan jäsenen ja varajäsenen valinta
930	Kaj/1 V Pasilan korttelin nro 17056 osan ja katu- ym. alueiden asemakaavan hyväksyminen sekä korttelin nro 17052 ja korttelin nro 17053 osan ym. alueiden (Ilmalanrinteen ja HSY:n vesihuollon alue) asemakaavan muuttaminen (nro 11561)
931	Kaj/2 V Suurmetsän kortteleiden nro 41199, 41219 ja 41220 sekä katu- ja puistoalueiden (Jakomäen liikekeskus) asemakaavan muuttaminen (nro 11926)
932	Kaj/3 V Laajasalon kortteleiden nro 49271 - 49276 ym. alueiden (Haakoninlahti 1 -alue Kruunuvuorenrannassa) asemakaavan hyväksyminen (nro 12010)
933	Kj/3 Määrärahan myöntäminen Kotinummentien pohjoisosan uuden asuntoalueen esirakentamiseen
934	Kj/4 Eräiden asuntotuotantotoimikunnan rakennuskohteiden rahoittaminen
935	Kj/5 Valtuutettu Sari Näreen toivomusponsi: Lähisuhdeväkivallan ehkäisyä koskevan työryhmän uhreja edustavien tahojen riittävä edustus
936	Kj/6 Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi: Kaupungin sisäisten ennustemenetelmien tarkistaminen
937	Kj/7 Valtuutettu Kauko Koskisen toivomusponsi: Asiakkaat hyvinvointipalvelujen suunnittelussa ja kehittämisprosesseissa
938	Kj/8 Valtuutettu Pekka Saarnion toivomusponsi: Kaupungin palvelujen tuottamisvaihtoehtojen vaikutukset yhdenvertaisuuteen
939	Kj/9 Valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponsi: Strategiaohjelman 2009-2012 edellyttämä asukkaiden kuuleminen
940	Kj/10 Valtuutettu Mari Puoskarin toivomusponsi: Ulkopuolisen arvion pyytäminen palvelutuotannon tehostamisesta
941	Kj/11 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
942	Kj/12 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

24.10.2011

943	Ryj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
944	Sj/1	Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö Valtioneuvoston lapsi- ja nuorisopoliittisesta kehittämissuunnitelmasta 2012 - 2015
945	Sj/2	OKM:n luonnos vuosia 2011-2016 koskevaksi koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaksi
946	Sj/3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
947	Kaj/1	Esisopimus ja sopimus Sponda Kiinteistöt Oy:n kanssa liittyen Ilmalanrinteen alueen asemakaavan muutosehdotukseen (nro 11561) ja Ylen alueen (nro 11444) asemakaavaan
948	Kaj/2	Rakennusvalvontaviraston yleisen osaston päällikkönä toimivan hallintopäällikön viran täyttäminen
949	Kaj/3	Valtuutettu Kimmo Helistön toivomusponsi: Asukasdemokratian kehittäminen asukkaita osallistamalla
950	Kaj/4	Valtuutettu Tarja Kantolan toivomusponsi: Vuokralaisdemokratian toteutumisen tukeminen
951	Kaj/5	Valtuutettu Julia Virkkusen toivomusponsi: Asuinkiinteistöyhtiöiden yhdistämisen vaikutuksista tiedottaminen
952	Kaj/6	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: Käytännössä toimivan demokraattisen muodon luominen fuusioyhtiön asukasedustuksen valinnalle
953	Kaj/7	Viikin tontin 36035/1 sekä tonttien 36037/2 ja 3 varaaminen myytäväksi tarjouskilpailulla
954	Kaj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
955	Stj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvnro

FI02012566

24.10.2011

Kj/1

§ 927

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Ojalan (varalla Sumuvuori) ja Kantolan (varalla Rissanen) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Ojalan (varalla Sumuvuori) ja Kantolan (varalla Rissanen) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

24.10.2011

Kj/2

§ 928

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

24.10.2011

Kj/1

§ 929

V Kiinteistölautakunnan jäsenen ja varajäsenen valinta

HEL 2011-002434 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Eija Loukoilalle vapautuksen kiinteistölautakunnan jäsenen ja Jukka Lindemanille kiinteistölautakunnan varajäsenen luottamustoimesta
2. valita Kirsi Pihlajan uudeksi jäseneksi ja Seppo Järvisen hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen kiinteistölautakuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Eija Loukoilalle vapautuksen kiinteistölautakunnan jäsenen ja Jukka Lindemanille kiinteistölautakunnan varajäsenen luottamustoimesta
2. valita Kirsi Pihlajan uudeksi jäseneksi ja Seppo Järvisen hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen kiinteistölautakuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/1

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Eija Loukoila (Vas.) pyytää 3.10.2011 vapautusta kiinteistölautakunnan jäsenen luottamustoimesta.

Jukka Lindeman (Vas.) pyytää 11.10.2011 vapautusta kiinteistölautakunnan varajäsenen luottamustoimesta.

Kaupunginvaltuusto valitsi 14.1.2009 (asia 5) Eija Loukoilan jäseneksi ja Jukka Lindemanin hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen kiinteistölautakuntaan toimikaudeksi 2009-2012. Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi jäsen ja varajäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Hallintokeskus
Taloushallintopalvelu

24.10.2011

Kaj/1

§ 930

V Pasilan korttelin nro 17056 osan ja katu- ym. alueiden asemakaavan hyväksyminen sekä korttelin nro 17052 ja korttelin nro 17053 osan ym. alueiden (Ilmalanrinteen ja HSY:n vesihuollon alue) asemakaavan muuttaminen (nro 11561)

HEL 2011-000052 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneenä hyväksyä 17. kaupunginosan (Pasila) korttelin nro 17056 osan sekä katu- ja torialueiden ja rautatiealueen asemakaavan sekä korttelin nro 17052 ja korttelin nro 17053 osan sekä katu- ja retkeilyalueen (muodostuu uusi kortteli 17056) asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston 11.1.2007 päivätyn ja 2.9.2011 muutetun piirustuksen nro 11561 mukaisena.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavakartta nro 11561
- 2 Havainnekuva
- 3 Ilmakuvia
- 4 Ilmalanrinne, viitesuunnitelma
- 5 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen vahvistaminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Hakija
HSY Vesihuolto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvnro

FI02012566

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Energia -liikelaitos

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä 17. kaupunginosan (Pasila) korttelin nro 17056 osan sekä katu- ja torialueiden ja rautatiealueen asemakaavan sekä korttelin nro 17052 ja korttelin nro 17053 osan sekä katu- ja retkeilyalueen (muodostuu uusi kortteli 17056) asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston 11.1.2007 päivätyn ja 2.9.2011 muutetun piirustuksen nro 11561 mukaisena.

Tiivistelmä

Kaava-alue rajoittuu Keskuspuistoon, Hakamäentiehen, rantarataan, Ilmalankujaan ja MTV Oy:n alueeseen.

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaa Ilmalan työpaikka-alueen kehittämisen paranevien joukkoliikenneyhteyksien myötä nykyistä selvästi kaupunkimaisemmaksi työpaikka- ja toimitila-alueeksi.

Vesilinnojen pohjoispuolelle Ilmalanrinteeseen sijoitetaan uusi Ilmalantorin ja toimitilakortteli. Ilmalantorille tulee raitiolinja 9:n ja bussien kääntöpaikka, ja torilta on jalankulkuyhteys sekä Ilmalan asemalle että Pohjois-Pasilaan. Ilmalanrinteen uudet rakennukset muodostavat kaupunkirakenteen reunan ja vesilinnolle jalustan koilliseen, Pohjois-Pasilan suuntaan avautuvaan maisemaan. Uuden toimitilakorttelin kerrosala on 55 300 k-m². Lisäksi Ilmalantorille on osoitettu paviijonkimaiselle liikerakennukselle rakennusoikeutta 600 k-m².

HSY:n vesihuollon alue säilyy pääosin nykyisessä käytössä. Vesilinnat suojellaan kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaina rakennuksina. Alueelle on osoitettu lisärakentamista 8 445 k-m² vesilintojen pohjois- ja länsipuolelle jalustamaisena rakenteena. Korttelin rakennusoikeus on yhteensä 33 500 k-m². Helsingin Vesi on kaavoitusprosessin aikana liitetty osaksi Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymää ja sen nimi on nykyisin HSY:n vesihuolto.

Kaava-alueella kerrosala lisääntyy noin 64 000 k-m². Työpaikkoja alueelle tulee noin 3 000.

Yhdessä myöhemmin rakentuvan Keski-Pasilan kanssa Ilmala muodostaa Pasilan asemalta Ilmalan asemalle saakka ulottuvan yhtenäisen, tiiviin kaupunkirakenteen.

24.10.2011

Kaj/1

Esittelijä

Aloite

Kapiteeli Oyj (nykyään Sponda Oy) haki alueensa (Ilmalanrinne) asemakaavan muuttamista siten, että kaavassa retkeilyalueeksi merkitty alue muutetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan aikaisemmat päätökset

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 23.9.2004 Ilmalan alueen asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen jatkosuunnittelun pohjaksi.

Lähtökohdat

Kaavatilanne

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistamassa Uudenmaan maakuntakaavassa Ilmalan alue on keskustatoimintojen aluetta.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on hallinnon ja julkisten palvelujen aluetta.

Ilmalanrinteen alueella on voimassa asemakaavat vuosilta 1975, 1978 ja 1999, HSY:n vesihuollon tontilla vuodelta 1981, Yleisradion tontilla vuodelta 1990 ja Ilmalankujalla vuodelta 2006. Kaava-alueen itäreunassa, rantaradan varressa on kapea asemakaavoittamaton alue.

Voimassa olevissa asemakaavoissa Ilmalanrinteen alue on retkeilyaluetta, HSY:n vesihuollon alue kunnallishallinnollisten ja kunnallisteknisten rakennusten ja laitosten korttelialuetta ja Yleisradion alue radio- ja televisiotoiminnan korttelialuetta.

Kaavaluonnoksen alue on jaettu kahteen osaan: käsiteltävänä oleva alue ja pääosin Yleisradion tontista muodostuva kaava-alue. Viimeksi mainitun alueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (nro 11444) kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.6.2006.

Muut suunnitelmat ja päätökset

Kaupunkisuunnitteluvirasto ja Sponda Oy ovat yhdessä teettäneet Ilmalanrinteen alueen viitesuunnitelman vuosina 2003–2005.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on teettänyt Ilmalan alueen katujen ja aukioiden ympäristö- ja valaistussuunnitelman vuonna 2006.

Maanomistus

Sponda Oy omistaa pääosan Ilmalanrinteen alueesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kaupunki omistaa HSY:n vesihuollon tontin ja Helsingin Veden käyttöön 27.1.1989 myönnetyn poikkeusluvan nojalla ajopihaksi ja liikennealueeksi vuokratun retkeilyalueen osan tontin pohjois- ja itäpuolella.

Yleisradion eläkesäätiö omistaa Yleisradion tontin.

Ratahallintokeskus omistaa Spondan Ilmalanrinteen alueen ja rantaradan väliin sijoittuvan kapean kaavoittamattoman alueen.

Rakennettu ympäristö

Ilmalanrinteen alue

Ilmalanrinteen alue on rakentamaton tasolta +41,0 pohjoiseen tasolle +26,5 viettävä metsäinen rinne. Alueen kautta on johdettu vesilinnoilta pohjoiseen mm. kaukolämpöjohto.

HSY:n vesihuolto

Koko alueen maisemaa hallitsevat Ilmalan korkean kallion (+45,5) laelle rakennetut HSY:n vesihuollon vesilinnat. Niiden vesisäiliöiden julkisivun ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema on +71,20. Vesisäiliöiden tiilijulkisivun alareunan korkeusasema on +55,58. Säiliöiden alle jäävää tilaa on käytetty erilaisina toimitiloina ja osin pysäköintiin. Vesilinnojen lisäksi on tontille niiden väliin sijoitettu matala ajoneuvojen huoltokeskuksen rakennus ja tontin luoteisnurkkaan matala jalustamainen tukikohdan rakennusryhmä. Rakennusoikeutta on tontilla olevassa neljässä rakennuksessa käytetty 25 755 k-m². Autopaikkoja on rakennettu 321 paikkaa (noin 1 autopaikka/80 k-m²). Ne on sijoitettu uudemman vesilinnan, Ilmala 2:n kahteen kellarikerrokseen (120 paikkaa) ja pihalle (201 paikkaa).

Yleisradio

Kaava-alueeseen kuuluva 965 m²:n osa Yleisradion tontista 17053/2 on osaksi kestopäällystettyä pysäköintialuetta ja osaksi luonnontilaista harvahkoa kallioista metsää.

Luonnonympäristö

Kaava-alue sijaitsee kallioisella selännealueella. Sitä leimaavat paikoin suuret korkeuserot ja louhitut kallioseinämät. Maastoa muodostavat kalliot ja niiden päällä oleva moreenikerros. Alueen pohjoisosassa on savikon päällä oleva kosteikkoalue.

Kaava-alueen koillisreunassa, rantaradan varressa on yhtenäisempi kasvillisuuden peittämä alue, joka koostuu enimmäkseen männiköistä ja lehtipuustosta. Siellä kasvaa myös noin 90-vuotiasta kuusikkoa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Notkossa sijaitsee tiheän lehtipuuston vallitsema pohjaltaan märkä kosteikko (puulajeina mm. tervaleppä, koivu ja harmaaleppä). Alueella ei kasva suojeltavia kasvilajeja.

Itäisen vesilinnan eteläpuolella on puistomainen vihervyöhyke.

Ilmasto-olosuhteet ovat alueella keskimääräistä vaihtelevampia. Erityisesti kaava-alueen korkealla sijaitseva eteläosa on tuulinen.

Luontotietojärjestelmän mukaan alueella ei ole arvokkaita kasvillisuus- tai eläimistökohteita.

Alueen voidaan katsoa olevan tällä hetkellä osa laajempaa ihmisen aikaansaamaa "maisemavaurioaluetta", jota leimaavat kaava-alueen lähetyvillä lukuisat louhitut ja rikkonaiset kallioseinämät, ratakuilut ja ratapihat, keskenään eri tasoissa risteävät rautatiet, tiet, sillat ja tierampit.

Ilmalan mäellä sijaitsevat isot vesisäiliörakennukset. Ne näkyvät kaukomaisemassa paikoin useiden kilometrien päähän.

Suojelukohteet

Vesilinnojen alue on merkitty yleiskaavassa kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi. Aluetta kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät.

Maaperä

Maaperä on pääosin kallioista ja kalliopinta esiintyy monin paikoin paljaana. Osittain kalliota peittää kitkamaakerros, jonka syvyys maanpinnasta on 0–3 m. Ilmalanportin alueella esiintyy savikerroksen yläpuolella hiekkakerros sekä moreenin yläpuolinen savikerros. Savikerroksen arvioitu paksuus on 1–4 m. Alueelle on ominaista suuret korkeusvaihtelut (+18,4 alueen pohjoisosassa rantaradan varressa, +45,5 Ilmalan vesitornin alueella). Alueen kallioperä on hyvälaatuista, minkä johdosta maanalaisten tilojen toteuttaminen alueelle on yleisesti ottaen edullista. Kuitenkin maan alla on jo useita olemassa olevia kalliotiloja ja -tunneleita sekä suunniteltuja kalliotiloja, jotka on otettava huomioon sijoitettaessa uusia toimintoja maan alle.

Ympäristöhäiriöt

Kaava-alue rajautuu pohjoisessa rantarataan, jonka pohjoispuolella on Hakamäentie. Niiden liikenne on alueen pääasiallinen melunlähde.

Pohjois-Pasilan, Ilmalan ja Keski-Pasilan alueilla on tehty meluselvitys. Selvityksen yhteydessä suoritetuissa mittauksissa on todettu melun

ohjearvojen ylittävän Ilmalassa rantaradan varrella reunimmaisten talojen julkisivuilla. Selvityksen tulosten mukaan lähinnä Hakamäentietä ja rantarataa sijaitsevissa taloissa tarvittaneen jopa toimistorakennuksille tavallista parempaa äänieristystä.

Tavoitteet

Ilmalan alueen suunnittelun tavoitteena on kehittää nykyisestä työpaikka-alueesta selvästi kaupunkimaisempi alue. Tavoitteena on myös parantaa joukkoliikenteen asemaa alueella sekä yhteyksiä Ilmalan asemalle ja edelleen Pohjois-Pasilaan.

Tavoitteena on

- luoda rakentamismahdollisuuksia kehittyvälle työpaikka-alueelle ja mediakeskukselle
- luoda koko alueelle ehjä julkisivu koilliseen rantaradan ja Hakamäentien yli avautuvaan maisemaan
- säilyttää vesilinnojen hallitseva asema maisemassa
- luoda edellytykset HSY:n vesihuollon alueen kehittämiseksi laitoksen toiminnan kehittymisen tuomien muutostarpeiden mukaisesti.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus

Yleisperustelu ja -kuvaus

Ilmalan alue muuttuu nykyistä selvästi kaupunkimaisemmaksi ympäristöksi muodostaen myöhemmin rakentuvan Keski-Pasilan kanssa yhtenäisen, tiiviin kaupunkirakenteen Pasilan asemalta Ilmalan asemalle saakka. Sieltä kaupunkirakenne jatkuu tulevaisuudessa Pohjois-Pasilan rakentuessa Keskuspuiston itäreunaa seuraillen Metsäläntielle asti.

Ilmalanrinteen alueelle HSY:n vesihuollon tontin pohjoispuolelle sijoitetaan toimitilatonttien rivi.

Ilmalanrinteen toimitilakortteli muodostaa yhdessä Televisiakadun varren toimitilakorttelien kanssa kaupungin reunan rantaradan ja Hakamäentien yli koilliseen avautuvaan maisemaan. Korttelien rakennukset radalle päin suuntautuvine siipiosineen toimivat maisemaa hallitsevien vesilinnojen jalustana. Rakennusten ryhmittelyllä ja siipiosien suuntausta vaihtelemalla jalustaan on luotu edellytykset elävöittää taloriviä. Tätä pyrkimystä tukee siipiosien päätyjulkisivujen

jäsentely ja kaavaan merkitty mahdollisuus sijoittaa henkilökunnan virkistystiloja kattokerroksen ilmastointikonehuoneiden rakennusaloille.

HSY:n vesihuollon tonttia laajennetaan tontin länsipäässä pohjoiseen laitoksen materiaalin käsittelyä varten ja vesilintojen väliin varataan mahdollisuus rakentaa maanalainen varasto. Rakennusoikeutta lisätään korottamalla tontin läntisimmän rakennusalan korkeutta kerroksella ja sijoittamalla läntisemmän vesilinnan, Ilmala 2:n pohjoispuolelle uusi rakennusala nykyisen huoltokeskuksen rakennuksen jatkoksi.

HSY:n vesihuollon tontin ja Ilmalanrinteen toimitilakorttelin väliin, itäisen vesilinnan, Ilmala 1:n pohjoispuolelle sijoitetaan uusi Ilmalantorin.

Uudelta Ilmalantorilta järjestetään kevyen liikenteen yhteys uuden sillan kautta rantaradan ja Hakamäentien yli Ilmalan aseman pohjoispuoliselle alueelle. Sillalta järjestetään hissi- ja porrasyhteydet alas Hakamäentien linja-autopysäkeille ja edelleen alas Ilmalan rautatieasemalle ja vielä alas radan alittavan kadun linja-autopysäkeille.

Ilmalantorista on tarkoitus muodostaa Ilmalan keskus. Pyrkimystä tukemaan on torille sijoitettu paviljonkimaisen kahvila/liikerakennuksen rakennusala ja toriin rajautuvien rakennusten toritason kerrosten tiloihin on kaavamääräyksin osoitettu liiketiloja. Myös Ilmalantorille kaakosta Keski-Pasilan suunnasta johtavan Televisiokadun varren rakennusten katutaso tiloihin on kaavamääräyksin osoitettu liike-, ym. asiakaspalvelutiloja kantakaupunkimaisen ilmeen tavoittamiseksi.

Pysäköinnin mitoitusperiaatteena on työpaikka-alueilla vähintään 1 autopaikka/150 k-m² ja enintään 1 autopaikka/120 k-m² ja asuinalueilla 1 autopaikka/100 k-m².

Autopaikat sijoitetaan inva-autopaikkoja lukuun ottamatta pääosin kellareihin ja pysäköintilaitoksiin.

Kunnallishallinnollisten ja -teknisten rakennusten ja laitosten korttelialue (YHT)

HSY:n vesihuollon tonttiin liitetään pääosa poikkeusluvan nojalla ajopihana ja liikennealueena käytetyistä retkeilyalueen osista. Tontin pohjoisosaan läntisen vesilinnan, Ilmala 2:n pohjoispuolelle mittarikorjaamon jatkeeksi sijoitetaan enintään 3-kerroksinen, vesilintojen suhteen jalustamainen laitosrakennuksen rakennusala. Läntisen vesilinnan, Ilmala 2:n länsipuolella olevan huoltokeskuksen läntisimmän rakennuksen rakennusala korotetaan kerroksella.

Ajoneuvoliikenne johdetaan yläpihalle Ilmalankujan pohjoispäästä Ilmalantorin lounaisreunaa rajaavan rampin kautta ja alapihalle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Ilmalanportin kautta. Rakennusoikeutta on tontille merkitty yhteensä 33500 k-m². Autopaikat sijoitetaan pääosin rakennusten kellareihin, osin pihalle.

Korttelin eteläkulmassa, Ilmalankadun ja Ilmalankujan risteyksessä linja-auton päätepysäkinä oleva katualue on merkitty tontin osaksi, joka on rakennettava korkeatasoiseksi, huolitelluksi kaupunkiaukioksi.

Toimitilarakennusten korttelialue (KTY)

Ilmalanrinteeseen ja rantaradan varteen sijoitetaan toimitilojen korttelialue. Toimitilarakennusten 6–8-kerroksiset päädyt ovat Hakamäentien ja rantaradan suuntaan. Rakennukset on kytketty Hakamäentien ja rantaradan suuntaisilla rakennusosilla ryhmiksi, jotka muodostavat Ilmalalle julkisivun Pohjois-Pasilan suuntaan.

Uuteen Ilmalantoriin rajoittuvien tonttien 17056/5 - 7 rakennukset ovat Ilmalantorin suuntaan 4-kerroksisia torin korkeusaseman vuoksi (n. +40) ja Ilmalanrinteen ja rantaradan suuntaan 6–7-kerroksisia. Tonteilla 17056/5 ja 6 rakennusrungon ja torin väliin on määrätty sijoitettavaksi valokatteinen tila, jonka kautta tonttien toritason alapuolelle rinteeseen sijoittuvat tilat saava luonnonvaloa.

Rakennusoikeutta on näille toimitilarakennusten tonteille merkitty yhteensä 5 700 k-m².

Tontille 17056/6 tulee rakentaa Ilmalantorilta Pohjois-Pasilan eteläisimpään kortteliin johtavan kevyen liikenteen sillan kantaville rakenteille tarpeelliset tuet.

Autopaikat sijoitetaan rakennusten kellareihin.

Liikenne ja Ilmalantori

Joukkoliikenteen palveluita kehitetään varautumalla uuteen raitiotielinja 9:n päätepysäkkiin Ilmalassa. Pysäkki sijoitetaan vanhemman vesilinnan, Ilmala 1:n pohjoispuolelle noin tasolle +40 rakennettavalle uudelle Ilmalantorille. Torille sijoitetaan myös linja-autolinjan 59 päätepysäkki.

Torilta järjestetään kevyen liikenteen silta- ja hissiyhteys rantaradan ja Hakamäentien yli Ilmalan aseman pohjoispuolelle Pohjois-Pasilaan sekä alas Hakamäentien linja-autopysäkeille, edelleen alas Ilmalan rautatieasemalle ja vielä alas radan alittavan kadun linja-autopysäkeille. Sillan nimi on Ilmalansilta.

Torikannen alle varaudutaan sijoittamaan urheilutiloja. Torille on merkitty liikerakennuksen 600 k-m²:n rakennusala. Rakennukseen saa

sijoittaa ravintola-, kahvila-, myymälä-, näyttely-, sosiaali- ja julkisten palvelujen tiloja.

Ilmalankadun pohjoispäästä johdetaan uusi katu, Ilmalanportti Ilmalanrinteen kortteliin ja HSY:n vesihuollon tontin väliin. Ilmalanportin kautta johdetaan liikenne HSY:n vesihuollon tontille, viereisille toimitilatonteille ja mahdollisiin Ilmalantorin alle sijoittuviin tiloihin.

Kortteliin 17056 itäpäähän on sijoitettu Televisioaukio, jonka kautta on Televisiokadulta yhteys Ilmalan asemalle, Ilmalanpolulle ja seudulliselle polkupyöräraitille. Aukiolta on varauduttu johtamaan silta rantaradan yli Keski-Pasilan osayleiskaavassa Hakamäentien varteen sijoitetulle keskustatoimintojen korttelialueelle. Aukion kautta on myös yhteys kortteliin 17056 pysäköintikellareihin. Aukiolta avautuu näkymä koilliseen Pohjois-Pasilaan. Aukion pinta on kivetty pääosin luonnonkivellä ja aukiolle on sijoitettu istutuksia. Aukiolla säilytetään kalliopaljastuma.

Luonnonympäristö

Kunnallishallinnollisten ja -teknisten rakennusten ja laitosten korttelialueen (YHT) etelänurkkaan on merkitty istutettava alueen osa, jossa säilytetään olemassa oleva, hoidettu istutettu tontin osa puineen ja kalliopaljastumineen.

Suojelukohteet

Molemmat vesisäiliörakennukset, vesilinnat Ilmala 1 (1956) ja Ilmala 2 (1967) on merkitty (sr-2) suojeltaviksi rakennuksiksi kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta merkittävinä.

Yhdyskuntatekninen huolto

Suunnittelualueelle on laadittu teknisen huollon verkostosuunnitelmat yhteistyössä laitteista vastaavien teknisten hallintokuntien kanssa. Lisäksi alueesta on laadittu vesihuollon yleissuunnitelma (Keski-Pasilan, Ilmalan ja MTV 3 alueen vesihuollon yleissuunnitelma).

Teknisen huollon järjestämiseksi alueelle joudutaan rakentamaan uusia vesi- ja energiahuollon runkoyhteyksiä. Alueen teknisen huollon verkosto liittyy muihin alueelle suunniteltuihin teknisen huollon suunnitelmiin.

Aluetta varten on rakennettava yleistä vesijohtoa, jätevesiviemäriä, paineviemäriä, sadevesiviemäriä sekä jätevedenpumppaamo. Kaava-alue liitetään olemassa olevaan kaukolämpöverkkoon, mitä varten tulee rakentaa kaukolämmön runkojohtoja. Alueelle on rakennettava kaukojäähdytysverkko, sähkönsyöttöä varten uusia keskijännitekaapeleita, Pohjois-Pasilan sähköasema ja Ilmalankadun

alle maanalainen sähkösyöttöasema sekä tietoliikenneyhteydet Radiokadulta olemassa olevasta verkostosta.

Ympäristöhäiriöt

Kaupunkisuunnitteluviraston Insinööritoimisto Akukon Oy:llä teettämän meluselvityksen pohjalta on kaavaan merkitty alueen pohjoisreunan rakennusaloille rakennusten ulkopuoliset melutasot, joiden perusteella voidaan määrittää vaatimus ulkoseinien kokonaisääneneristävyyksille.

Nimistö

Nimistötoimikunta käsitteli 5.5.2004 Ilmalan alueen nimistöä.

Uuden HSY:n vesihuollon tontin ja Ilmalanrinteen alueen väliin rakennettavan kadun nimeksi toimikunta antoi Ilmalanportti, Ilmalankujan koillispäähän sijoitettavan uuden torin nimeksi Ilmalantori ja Televisiokadun ja rantaradan väliin sijoitettavalle aukiolle nimeksi Televisioaukio.

Nimistötoimikunta käsitteli 13.12.2006 Ilmalan alueen nimistöä uudelleen. Toimikunta antoi Hakamäentien yli rakennettavalle kevyen liikenteen sillalle nimeksi Ilmalansilta.

Uuden Ilmalantorin paikalla nyt sijaitsevan, poistuvan yleiselle jalankululle varatun kadun nimi Ilmalanpolku on nimistösuunnittelijan päätöksellä siirretty Televisioaukiolta rantaradan vieressä alas Ilmalanrinteelle johtavalle jalankululle ja pyöräilylle varatulle kadulle.

Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset

Luontoon, kaupunkikuvaan ja maisemaan, virkistykseen ja ympäristöolosuhteisiin kohdistuvat vaikutukset

Asemakaavalla luodaan Ilmalalle uusi julkisivu koilliseen avautuvaan maisemaan. Kaavan rakennuskorkeudet säilyttävät vesilinnojen hallitsevan aseman maisemassa. Maisema paranee ja Ilmalan kaupunkikuvallinen ilme eheytyy uusien rakennusmassojen sitoessa korkealla sijaitsevat vesilinnat aiempaa paremmin maisemaan ja harvahko ja rikkonainen vihervyö alueen itäreunassa katoaa.

Ilmalanrinteen, Hakamäentien ja Hakamäentieltä HSY:n vesihuollon tontin itäosaan johtavan kaukolämpöjohdon rajaamalle alueelle syntynyt kosteikkoalue jää pääosin voimassa olevassa Hakamäentien asemakaavassa esitetyn Hakamäentien laajentamisen alle ja kosteikon eteläreuna nyt käsiteltävässä kaavassa esitetyn korttelialueen alle.

Ilmalankadun varrella puustoa säilytetään mahdollisuuksien mukaan ja istutuksia täydennetään.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Asemakaavalla ei ole toteutuessaan merkittäviä vaikutuksia yleisiin virkistysmahdollisuuksiin ja -reitteihin.

Kaava-alueen koillispuolella melko ylhäällä maastossa sijaitsevien liikenneväylien aiheuttama meluhaitta vähenee jonkin verran uuden rakentamisen myötä.

Kaupunkirakenteen tiivistymisen vuoksi kaava-alueelle suunniteltujen torien, aukoiden ja katuympäristöjen istutuksilla ja materiaaleilla on suuri merkitys kaupunkikuvan pehmentäjänä, ilmasto-olosuhteiden tasaajana ja viihtyvyyden luojana. Alueelle laaditussa katujen ja aukoiden ympäristö- ja valaistussuunnitelmassa on periaatteena säästää olemassa olevia luontoarvoja, kallioita ja kasvillisuutta.

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Alueen toteuttamiskustannuksissa ei ole otettu huomioon uuden raitiovaunulinjan aiheuttamia kustannuksia eikä kaukojäähdytysverkon rakentamiskustannuksia.

Alueen toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia seuraavasti: kadut ja yleiset alueet 4000000 euroa, vesihuolto 500000 euroa, sähkö 450000 euroa ja kaukolämpö 200000 euroa eli yhteensä 5150000 euroa.

Toteutus

Sponda Oy:n pyrkimyksenä on aloittaa rakentaminen tontilla 17056/1 ja jatkaa siitä rakentamista itään päin uuden Ilmalantorin suuntaan.

Suunnittelun vaiheet

Vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja vuorovaikutus

Osallisille on lähetetty asemakaavan muutosta koskeva ilmoitus vireilletulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä nähtävilläolosta 21.3.2000.

Vuorovaikutus ja esitetyt mielipiteet

Ilmalan aseman eteläpuolisen alueen, Yleisradion ja vesilinnojen kortteleiden asemakaavan muutosluonnoksen valmisteluaineisto oli nähtävillä 11.–15.12.2000 ja asemakaavan muutosta koskeva keskustelutilaisuus järjestettiin 12.12.2000. Tilaisuudessa ei esitetty mielipiteitä.

Ilmalan alueen asemakaavan muutosluonnoksen valmisteluaineisto oli uudelleen nähtävillä 1.–19.3.2004.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli mielipiteet 26.5.2005 hyväksyessään Yleisradion alueen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 11444.

Yleisradion eläkesäätiö lähetti 25.8.2006 ja 19.12.2006 Ilmalanrinteen kaavoitusta koskevat kannanotot.

Kannanotossaan 25.8.2006 säätiö esitti kaupunkisuunnitteluviraston oleellisesti poikenneen tiukasta kannastaan vesilinnoja ympäröivien rakennusten korkeudesta suhteessa vesilinnojen maisemaa hallitseviin säiliöosan tiilijulkisivuihin. Säätiö piti asiaa kannaltaan merkityksellisenä, koska näillä rakennusten korkeuksilla Yleisradion alueen uuden lainvoimaisen asemakaavan mukaiset rakennukset korttelin 17053 pohjoisosassa jäisivät korttelin 17056 rakennusten varjoon.

Säätiö esitti korttelin 17056 Ilmalantorin viereisten rakennusten madaltamista.

Kannanotossaan 19.12.2006 säätiö toisti pääosin aikaisemman kantansa todeten lisäksi, että kaava-alueen jakaminen aiheuttaa maanomistajien eriarvoista kohtelua.

Vastine

Yleisradion eläkesäätiö ja Yleisradio Oy esittivät Yleisradion asemakaavaa laadittaessa oman tonttinsa 17053/2 pohjoiskulmaan Ilmalankujan pohjoispäässä merkityn rakennuksen kerrosluvun korottamista. Esitykseen suostuttiin.

Kaava-alue jaettiin maanomistajien kanssa yhteisymmärryksessä kahteen osaan, pääosin Yleisradion tontin käsittävään alueeseen ja HSY:n vesihuollon tontin ja Ilmalanrinteen muodostamaan alueeseen. Näin pyrittiin turvaamaan hankkeiden eteneminen huolimatta kaavoituksen mahdollisista viiveistä suuren kaava-alueen eri osilla.

Maanomistajien tasapuolisen kohtelun vuoksi on myös muiden Ilmalantoriin rajautuvien rakennusten korkeutta jouduttu tarkistamaan.

Viranomaisyhteistyö ja -neuvottelut

Valmistelun yhteydessä on neuvoteltu kiinteistöviraston tonttiosaston, rakennusviraston katu- ja viherosaston, liikennelaitoksen suunnitteluyksikön, pelastuslaitoksen, Helsingin Energian, ympäristökeskuksen ja Helsingin Veden verkkopalveluyksikön sekä Ratahallintokeskuksen ja Elisa Oyj:n kanssa. Asia on esitelty myös Uudenmaan ympäristökeskukselle.

Kaavaa valmisteltaessa on oltu tiiviissä neuvotteluyhteydessä Kapiteeli Oyj:n, Helsingin Veden, Yleisradion ja Yleisradion eläkesäätiön kanssa.

Ehdotuksen nähtävillä olo, muistutus ja lausunnot

Ehdotus on ollut julkisesti nähtävänä 2.3. - 2.4.2007, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Ehdotusta vastaan on tehty yksi muistutus, joka myöhemmin on peruttu.

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa kiinteistölautakunta, ympäristökeskus, yleisten töiden lautakunta, Helsingin Vesi, Helsingin Energia, Helen Sähköverkko Oy, Ratahallintokeskus, VR-Yhtymä ja Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiri.

Muistutus

Sponda Oyj on tehnyt muistutuksen 30.3.2007 ja peruuttanut sen 23.3.2011 asemakaavaan tehtyjen tarkistusten ja käytyjen sopimusneuvottelujen johdosta.

Muistutuksen jättämisen jälkeen Ilmalan alueella on tehty katusuunnitelmia, joiden yhteydessä liikennelaitos totesi Ilmalantorin mitoituksen riittämättömäksi raitiovaunun kääntöpaikaksi. Ilmalantorin vaatimien muutosten johdosta kortteli 17056 pieneni ja Ilmalantoria ympäröivien tonttien suunnitteluperiaatteet jonkin verran muuttuivat. Sponda on teettänyt yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa korttelin 17056 tarkistus suunnitelmat. Uusien suunnitelmien myötä osa muistutuksessa käsitellyistä asioista on otettu huomioon tai ne ovat menettäneet merkityksensä.

Lausunnot

Lausunnoissa esitetään sallitun autopaikkamäärän lisäämistä, vesilinnojen suojelumääräyksen rajaamista vain ympäristöön näkyviin vesisäiliöosiin, Ilmalan seisakkeen eteläpuolelle rakennettavaksi esitetyn jäteveden pumppaamon merkitsemistä asemakaavakarttaan huoltoajoyhteydellisenä aluevarauksena, Tiikka - Pasila - Käpylä-yhteiskäyttötunnelin osan merkitsemistä maanalaisen johtotunnelin kaavamerkinnällä, korttelin 17056 rakennusten varustamista kiinteistökohtaisella paineenkorotuksella, Televisioaukion liittämistä viereiseen tonttiin ja melumääräyksiin lisättäväksi käytettävät ohjeartot, mikäli alueelle sijoitetaan asuinrakentamista.

Lausunnot ja vastineet niihin on selostettu yksityiskohtaisemmin päätöshistoriassa (kaupunkisuunnitteluviraston lausunto 2.9.2011).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Asemakaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Ilmalan alueelle tehdyn katusuunnittelun yhteydessä liikennelaitos totesi Ilmalantorin mitoituksen riittämättömäksi raitiovaunun päätepysäkiksi ja kääntöpaikaksi. Tarkempien suunnitelmien ja liikennelaitoksen kanssa käytyjen neuvottelujen pohjalta sovittiin, että Ilmalantoria kasvatetaan 4 metriä pohjoiseen ja 11 metriä länteen, kokoon 55 m x 89 m. Ilmalantorin kasvattaminen aiheuttaa muutoksia kortteleissa 17056 ja 17052 sekä lyhentää Ilmalanporttia.

Asemakaavaehdotukseen tehdyt muutokset on valmisteltu lausuntojen ja yksityiskohtaisempien suunnitelmien pohjalta yhteistyössä kiinteistöviraston, rakennusviraston, liikennelaitoksen, HSY:n vesihuollon, talous- ja suunnittelukeskuksen ja Sponda Oy:n kanssa.

Ilmalantorin muutoksen johdosta kortteli 17056 pieneni ja Ilmalantorin pohjois- ja länsipuolella olevien tonttien suunnittelulähtökohdat jonkin verran muuttuivat. Sponda Oy on teettänyt korttelin 17056 viitesuunnitelman (17.9.2009) yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

KTY-korttelin 17056 asemakaavamerkintöihin ja määräyksiin on tehty seuraavat muutokset.

- Korttelin pinta-ala on pienentynyt 0,13 ha ja se on 1,35 ha. Muutokset koskevat tontteja 17056/3 - 6.
- Korttelin kokonaiskerrosala on pienentynyt 2 300 k-m² ja se on 55 300 k-m². Kerrosalan muutokset koskevat tontteja 17056/1 - 6, tontit 17056/7 ja 8 säilyvät ennallaan.
- Tonttien 17056/4 ja 5 välistä rajaa on muutettu.
- Toimitilarakennusten korttelialueen (KTY) käyttötarkoitusta on rajattu asuntojen sijoitusmahdollisuuksien osalta. Aikaisempi määräys salli asuntojen sijoittamisen sinne, missä siihen on asumisolosuhteiden kannalta edellytykset, sekä erityisesti kannusti asuntojen sijoittamista Ilmalantorin viereisiin rakennuksiin torin elävöittämiseksi. Määräystä on muutettu siten, että asuntoja saa rakentaa kiinteistönhoidon tai valvonnan kannalta välttämätöntä henkilökuntaa varten. Asuntoja varten tulee järjestää suojattua leikki- ja oleskelutilaa.
- Tonteilta 17056/5 ja 6 on poistettu torin varresta valokatteisen tilan merkintä, koska tontit ovat kaventuneet. Asemakaavaan on lisätty määräys, että tonteilla 17056/5, 6 ja 7 saa asemakaavassa sallitun kerrosalan lisäksi rakentaa kerrostasoja lävistäviä

valokatteisia tiloja.

- Tontilta 17056/5 on poistettu yleiselle jalankululle varattu alue, jolle tuli rakentaa porras Ilmalantorilta Ilmalanportille. Yhteys on muutettu jalankululle varatuksi kaduksi.
- Tontin 17056/6 itäpäähän on lisätty yleiselle jalankululle varattu porrasyhteys Ilmalantorilta Ilmalanpolulle (jk1). Tontin länsipäähän on rakennettava istutettu terassoitu pihakansi, joka jää toritason alapuolelle (c2). Torin reunaan on rakennettava tukimuuri luonnonkivistä. Määräykset takaavat kaupunkikuvallisesti tärkeät aukot korttelin pohjoisjulkisivuun ja avaavat näkymät torilta pohjoiseen.
- Tontin 17056/6 keskellä ollut kulkuaukko yleistä jalankulkua ja pyöräilyä varten, joka johtaa jalankulkusillalle Pohjois-Pasilaan, Hakamäentielle ja Ilmalan asemalle, on siirretty rakennuksen länsipäähän (jk2). Aukkoa on korotettu ja levennetty, ja se on liitettävä toritasoon. Rakennuksen torin puoleiselle sivulle on lisätty toritasoon liittyvä vähintään 2,8 m korkea yleiselle jalankululle varattu alue (jk3), joka antaa lisätilaa sen edessä olevalle raitiovaunun päätepysäkille.
- Ajoyhteyksiä tonteille on tarkistettu siten, että ajoneuvoliittymä sallitaan aikaisempien lisäksi Ilmalanrinteeltä tontille 17056/6 ja Televisiokadulta tontille 17056/8.
- Autopaikkamääräyksiin on lisätty määräys, että korttelin 17056 autopaikkoja saa sijoittaa myös Ilmalantorin alle.

Kaava-alueeseen on lisätty pieni rautatiealue (LR) tontin 17056/6 pohjoispuolelle Ilmalan aseman kohdalle. Muutos johtuu tontilla 17056/6 olleen Hakamäentien ylittävän Pohjois-Pasilaan johtavan kevyen liikenteen kulkuyhteyden siirtämisestä tontin keskeltä sen itäreunaan. Rautatiealueelle saa rakentaa kevyen liikenteen sillan Hakamäentien yli Pohjois-Pasilaan (y). Asemakaavaan lisätty alue on kaavoittamatonta aluetta ja se kasvattaa kaava-aluetta 0,02 ha.

Ilmalantorin kasvamisen ja muuttuneiden raitiovaunuliikenteen järjestelyjen johdosta katualueilla on tehty seuraavat muutokset:

- Ilmalantorille merkittävä liikerakennuksen rakennusalan (kl) kokoa ja paikkaa on tarkistettu.
- Torin itänurkasta on poistettu kattamattoman tarjoilutilan alue.

- Tontilla 17056/5 sijainnut kulkuyhteys Ilmalantorilta noin 10 metriä alempana sijaitsevalle Ilmalanportille on siirtynyt lännemmäksi ja muutettu jalankululle varatuksi kaduksi.
- Ilmalanportti-katua on lyhennetty, sen kääntöpaikkaa laajennettu ja korkotasoa tarkistettu.

HSY:n vesihuollon tontille 17052/3 tehdyt muutokset

- Ilmalantorin kasvaminen mahdollistaa pidemmän ajorampin HSY:n vesihuollon tontille ja siten myös väljemmät kulkuyhteydet tontilla. Ajoramppia on levennetty jalkakäytävän verran, jotta tontille saadaan esteetön kulkuyhteys.
- HSY:n vesihuolto on teettänyt lausunnon jättämisen jälkeen Ilmalan huoltopihan hankesuunnitelman. Suunnitelmassa on tarkastelu vesisäiliöiden pohjois- ja luoteispuolella tasolla +30.8 olevan huoltopihan laajentamisesta johtuvien pintalouhintojen vaikutusta vesisäiliöihin. Selvityksen suositusten mukaan louhintarintauksen etäisyys Ilmala 1:stä voi olla 30 metriä ja Ilmala 2:sta 14 metriä. Asemakaavaan merkittyä ylä- ja alapihan rajalla olevaa rakennusala on siirretty siten, että sen vesilinnojen puoleinen raja noudattaa louhintarintauksen vähimmäisetäisyyttä. Rakennusala pienenee, mutta rakennusten suurin sallittu kerrosluku on muutettu kolmesta neljään. Aikaisemmin kokonaan yläpihan tason alapuolelle jäänyt rakennus tulee nyt kerroksen verran yläpihan yläpuolelle, jolloin rakennukseen voidaan ottaa sisäänkäynti molemmilta pihatasoilta. Korttelin kokonaiskerrosala 33 500 k-m² ja lisärakennusoikeus noin 8 445 k-m² säilyvät ennallaan.
- YHT-korttelin kaavamääräyksiin on lisätty määräys, että rakennusten julkisivuissa on käytettävä samanlaista paikalla muurattua, poltettua punatiiltä kuin tontin vanhoissa rakennuksissa.
- Tonttia ympäröivän aidan materiaaliksi on merkitty paikalla muuratun poltetun punatiilen lisäksi luonnonkivi.
- HSY:n vesihuollon korttelin rajaa on tarkistettu jonkin verran katusuunnitelmien johdosta Ilmalankadun varressa korttelin länsipäässä.
- Ilmalankujan ja Ilmalankadun risteyksessä sijaitsevan HSY:n vesihuollon aukion kaavamääräystä (c1) on tarkistettu siten, että tontin osa on varattava yleiselle jalankululle.

24.10.2011

Asemakaavakarttaan on lisätty yhteiskäyttötunneli maanalaisena tunnelina. Lisäksi on tarkistettu yhteiskäyttötunnelin maanpäällisten osien rakennusaloja ja julkisivumääräyksiä sekä maanalaisen sähköaseman rajauksia yhteiskäyttötunnelin suunnitelmien mukaisiksi.

Asemakaavakarttaan on tehty lisäksi joitakin pieniä teknisluonteisia tarkistuksia.

Asemakaavaselostusta on tarkistettu vastaamaan tehtyjä muutoksia.

Muutetut tilastotiedot

Kaava-alueen pinta-ala on 64583 m² ja kerrosala 89400 m², jotka jakautuvat seuraavasti: kunnallishallinnollisten ja -teknisten rakennusten ja laitosten korttelialuetta (YHT) 32619 m² (kerrosala 33500 m²), toimitilarakennusten korttelialuetta (KTY) 13448 m² (kerrosala 55300 m²) sekä katu- ja torialueita 18476 m² (kerrosala 600 m²).

Työpaikkoja alueelle tulee sijoittumaan noin 3000 (1 työpaikka/30 k-m²).

Asianosaisten kuuleminen

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen tehdyistä muutoksista ja tarkistuksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien ja hakijan kanssa.

Koska asemakaava-aluetta on lausuntojen antamisen jälkeen laajennettu pienellä rautatiealueella, on VR-yhtymältä ja Liikenneviraston rautatieosastolta kysytty mielipidettä muutoksesta (7.7. -15.8.2011). VR-Yhtymällä ei ole huomauttamista muutosehdotukseen (12.8.2011). Liikennevirasto toteaa (17.8.2011), ettei se pidä rautatien osalta ongelmallisena Hakamäentien ylittävän sillan siirtämistä idemmäksi ja uuden rautatiealueen lisäämistä kaavaan. Liikennevirasto toteaa vielä, että yhteyden rakentamisesta päätetään erikseen.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

- 1 Asemakaavakartta nro 11561
- 2 Havainnekuva
- 3 Ilmakuvia
- 4 Ilmalanrinne, viitesuunnitelma
- 5 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen vahvistaminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Hakija
HSY Vesihuolto
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Energia -liikelaitos

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristökeskus

24.10.2011

Kaj/2

§ 931

V Suurmetsän kortteleiden nro 41199, 41219 ja 41220 sekä katu- ja puistoalueiden (Jakomäen liikekeskus) asemakaavan muuttaminen (nro 11926)

HEL 2011-001168 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Jakomäki) kortteleiden nro 41199, 41219 ja 41220 sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 22.10.2009 päivätyn ja 28.4.2011 muutetun piirustuksen nro 11926 mukaisena.

Käsittely

Esteelliset: Bryggare Arto, Oker-Blom Jan D, Rauhamäki Tatu

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavakarttanro11926
- 2 Havainnekuva
- 3 Vuorovaikutusraportti
- 4 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen vahvistaminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

HSY Vesihuolto
Helen Sähköverkko Oy

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvnro

FI02012566

Helsingin Energia -liikelaitos

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Jakomäki) kortteleiden nro 41199, 41219 ja 41220 sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 22.10.2009 päivätyn ja 28.4.2011 muutetun piirustuksen nro 11926 mukaisena.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Jakomäen keskiosassa osoitteissa Huokotie 1 ja 2.

Asemakaavan muutos mahdollistaa Jakomäen liikekeskuksen ja sen lähiympäristön kehittämisen asuinalueen vetovoimaisena ja viihtyisänä kaupallisena keskuksena. Alueen liikennejärjestelyjä muutetaan siten, että liikenne ohjataan etelästä Jakomäentieltä suoraan ostoskeskuksen edustalle ja edelleen nykyiselle Huokotielle. Nykyinen Jakomäentien katualueen pohjoisosa ja Suurmetsäntietä liitetään osaksi liikerakennusten korttelia (KL-1). Teboilin nykyinen huoltoasemarakennus puretaan, mutta lh-merkinnällä merkitylle rakennusalalle korttelissa 41220 (KL-1) saa sijoittaa huoltoaseman tiloja. Korttelin eteläosaan on mahdollista sijoittaa uutta liiketilaa kahteen kerrokseen yhteensä 2 350 k-m². Entisen Huokotien itäpuolella olevaa ostoskeskusrakennusta korttelissa 41219 voidaan laajentaa itään päin 1 000 k-m², jolloin korttelin rakennusoikeus on 4 000 k-m². Kortteli on merkitty liikerakennusten korttelialueeksi (KL), johon saa sijoittaa ostoskeskuksen. Ostoskeskuksen ja uuden liikerakennuksen sisäänkäyntien yhteyteen rakennetaan Huokotien molemmin puolin katuaukioalue, Jaakobintori. Katuaukion pohjoispuolelle sijoitetaan bussipysäkit. Entisen Huokotien nimi ostoskeskuksen ja huoltoasematontin välisellä osuudella muutetaan Jakomäentieksi.

Esittelijä

Aloite

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Lähtökohdat

Yleiskaava

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaista asuinalueita. Alueen pohjoispuolelle on merkitty tunnelissa oleva raideliikenneyhteys itään (Heli-rata). Asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Asemakaavat

Alueella on voimassa vuosina 1967, 1968 ja 1970 vahvistetut asemakaavat, joissa ostoskeskuksen tontti 41219/1 on merkitty liikerakennusten korttelialueeksi (AL), jonka kerrosala on 3 000 k-m². Tontti 41220/1 on merkitty huoltoasemien korttelialueeksi (AM). Lahdenväylän varressa ja ostoskeskuksen koillispuolella on puistoaluetta (PL). Jakomäentie, Jakomäenkuja ja Huokotie ovat asemakaavassa katualuetta. Huoltoasematontin eteläpuolelle on merkitty katuaukio. Jakomäenkujan päähän on kirjastoa ja päiväkotia varten merkitty autopaikkojen korttelialue (LPA).

Maanomistus

Kaupunki omistaa alueen tontit ja katualueet.

Muut suunnitelmat ja päätökset

Ratahallintokeskus sekä Helsingin ja Vantaan kaupungit ovat yhdessä teettäneet vuonna 2006 selvityksen "Heli-radon linjauksen tarkistaminen ja vaihtoehtotarkastelut Helsingin ja Vantaan alueella".

Kaupunkisuunnitteluvirasto, lähiöprojekti, kiinteistövirasto, rakennusvirasto sekä Jakomäen kauppakeskus Oy ja Teboil Oy teettivät vuonna 2007 selvityksen "Jakomäen ostoskeskuksen lähiympäristön yleissuunnitelma".

Yleissuunnitelmatyössä selvitettiin liikekeskuksen lähiympäristön kehittämistä kolmessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe liittyi Jakomäentien uudelleen linjaukseen, toinen Teboilin huoltoaseman uudelleen rakentamiseen ja kolmas uusien liiketilojen sekä asuntojen täydennysrakentamiseen nykyisen ostoskeskuksen pohjois- ja itäpuolelle.

Yleissuunnitelmaan kuului myös alueen ajoneuvoliikenteen ja kevyen liikenteen sekä huoltoajoreittien suunnittelu. Lisäksi yleissuunnitelmatyössä suunniteltiin alueen valaistuksen sekä katujen ja aukoiden kalusteiden pinnoituksen periaatteet.

Kaavamuutos toteuttaa yleissuunnitelman periaatteita lukuun ottamatta suunnitelman kolmannessa vaiheessa esitettyä asuntojen täydennysrakentamista, mikä vaatii lisäselvityksiä mm. kiinteistötalouden ja ympäristöhäiriöiden näkökulmasta. Kaavamuutoksessa katujen ja tonttien mitoitusta on yleissuunnitelmavaiheen jälkeen tarkistettu, mutta yleissuunnitelmassa

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

esitykset lähiympäristöä koskevat laatutavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia.

Alueen yleiskuvaus ja rakennettu ympäristö

Suunnittelualue sijaitsee Jakomäen keskiosassa Lahdenväylän itäpuolella. Alueen itäosassa sijaitsee Jakomäen kauppakeskus Oy:n omistama, 1960-luvun lopulla rakennettu yksikerroksinen ostoskeskusrakennus. Rakennus edustaa rakentamisajankohdalle tyypillistä automarket-ratkaisua. Ostoskeskuksen liiketilat ovat aktiivikäytössä. Ostoskeskustontin pohjoisosassa toimii määräaikaisella luvalla polttoaineen jakeluasema.

Ostoskeskusta vastapäätä Huokotien länsipuolella sijaitsee Teboilin huoltoasema. Se on tarkoitus purkaa ja rakentaa uudisrakennus asemakaavan tultua voimaan.

Nykyisen asemakaavan mukainen katuaukio Teboilin eteläpuolella on rakentamaton. Huokotien katualue huoltoaseman ja liikekeskuksen välissä on vailla jalankulku- ja pyöräteitä. Katu on nykyisin pohjoispäästään suljettu. Jakomäenkujalla on rakennetut jalkakäytävät sekä pyörätie kadun pohjoispuolella.

Koko suunnittelualueen katualueiden ja lähiympäristön laatutaso on vaatimaton. Pinnoitteet ovat huonossa kunnossa, maaperässä on painumia, valaistus ja istutukset ovat puutteellisia ja pysäköintitarkaisut epäselviä. Ympäristö on kaiken kaikkiaan kulunut.

Palvelut

Kaava-alue on Jakomäen asuinalueen kaupallinen keskus. Ostoskeskuksessa on päivittäistavarakaupan lisäksi ravintoloita, apteekki ja R-kioski sekä joitakin pienyrityksiä. Ostoskeskuksen tontin pohjoisosassa on ABC:n miehittämätön jakeluasema ja sitä vastapäätä Teboilin huoltoasema.

Julkisista palveluista Jakomäen kirjasto sijaitsee suunnittelualueen eteläpuolella ostoskeskusta vastapäätä. Kirjaston vieressä ovat lasten päiväkotia ja Jakomäen kirkko. Koulut, liikuntapuisto ja leikkipuisto ovat välittömästi ostoskeskuksen itäpuolella. Terveysasema ja vanhusten palvelutalo sijaitsevat Vuorensyrjä-kadulla n. 100 m suunnittelualueen eteläpuolella.

Jakomäen päivittäistavarakaupan tarjontasuhte (pinta-ala/asukas) on nykyisellään Helsingin keskitasoa. Ostoskeskus palvelee myös hieman laajemmin lähialueen asukkaita, mikä nostaa alueen päivittäistavarakaupan kysyntää ja tilantarvetta. Heikinlaakson ja Puistolantien päivittäistavarakaupan tarjonta muodostuu pienistä alle 400

m2:n myymälöistä, samoin Vantaan Vaaralan ja Rajakylän kaupan tarjonta. Lahdenväylän länsipuolella Jakomäen kohdalla on käynnistynyt Alppikylän asuinalueen rakentaminen n. 1 600–2 200 uudelle asukkaalle. Alppikylän väestö tukeutuu lähivuosina pääasiassa Jakomäen liikekeskuksen palveluihin, jonne on Alppikylästä hyvät yhteydet.

Erikoiskaupan tilantarveselvityksen mukaan pelkästään Jakomäen peruspiirissä on ostovoiman kysynnän kautta syntyvää lisätilantarvetta erikoiskaupalle ja kaupallisille palveluille yhteensä 3 000 k-m2 vuoteen 2018 mennessä. Noin puolet tästä kohdistuu tilaa vaativaan erikoiskauppaan, jonka kysyntä toteutuu pääasiassa alueen ulkopuolelle. Myös muun erikoiskaupan ja palvelujen osalta ostovoima suuntautuu alueelta pääosin muihin kaupallisiin keskittymiin. Lähipalvelujen kehittymisen kannalta olisi kuitenkin toivottavaa, että osa erikoiskaupan lisätilantarpeesta toteutuisi alueella.

Luonnonympäristö

Ostokeskuksen koillispuolella on kallioinen mäki, joka osittain kuuluu suunnittelualueeseen. Lahdenväylän ja huoltoasematontin välissä on kapeahko puistoalue, jossa kasvaa täysikasvuista puustoa.

Yhdyskuntatekninen huolto

Kaava-alue on yhdyskuntateknisen huollon verkoston piirissä.

Maaperä

Alueen maaperä on pääosin kitkamaata, jossa on kalliopaljastumia. Suunnittelualue ei ole pohjavesialueella, mutta alueen läheisyydessä länsipuolella on Tattariharjun ja itäpuolella Fazerilan pohjavesialue.

Ympäristöhäiriöt

Alueella on huoltoasemia, jotka ovat voineet aiheuttaa maaperän likaantumista.

Suunnittelualueen länsipuolella on Lahdenväylä, jonka nykyinen liikennemäärä Jakomäen kohdalla on n. 55 000 ajoneuvoa vuorokaudessa, ja pohjoispuolella Suurmetsäntie, jonka nykyinen liikennemäärä on n. 12 000 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Heli-ratavaraus kulkee Yleiskaava 2002:n mukaisesti Jakomäessä Suurmetsäntien leveän katuvarauksen kohdalla maanalaisena. Jakomäen liikekeskuksen kaava-alue on rajattu pohjoisessa siten, että mahdollinen Heli-radan tarvitsema alue on kaava-alueen ulkopuolella.

Lahdenväylän läheisyydessä ilmanlaatu on huono liikenteen aiheuttamien päästöjen vuoksi.

Tavoitteet

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on kehittää Jakomäen liikekeskusta ja sen ympäristöä vetovoimaisena ja viihtyisänä kaupallisena keskuksena parantamalla alueen liikenne- ja pysäköintijärjestelyjä, rakentamalla uutta liiketilaa sekä uusi huoltoasema.

Asemakaavan muutosehdotus

Liikerakennusten korttelialue (KL-1)

Ostoskeskuksen länsipuolelle on rajattu uusi tontti 41220/2 liikerakennukselle. Liiketiloja saa sijoittaa rakennuksen maantasokerrokseen. Tontilla on kerrosalaa 2 350 k-m². Tontille on merkitty rakennusala (lh), jolle saa sijoittaa huoltoaseman tiloja. Rakennuksen pohjoispuolelle on merkitty pysäköimispaikka (p).

Liikerakennusten korttelialue (KL)

KL-tontin kerrosala kasvaa 1 000 k-m² ja on yhteensä 4 000 m². Pysäköintialueet ovat rakennuksen länsi- ja pohjoispuolella, ja huoltoajoyhteys on rakennuksen ympäri. Rakennuksen eteläosan liiketilojen asiakaspysäköinti sijoittuu pääasiassa Jakomäenkujan katualueelle.

Suojaviheralue (EV)

Lahdenväylän ja korttelin 41229 väliin jäävä puustoinen alue on muutettu puistoalueesta suojaviheralueeksi.

Liikenne ja katualueet – uusi Jakomäentie

Huokotiestä Jakomäentiekseksi muutettu katualueen osa toimii jatkossa Jakomäen keskusta-alueen sisäänkäyntikatuna. Kadun länsilaidalla on jalkakäytävä ja itälaidalla erilliset jalankulku- ja pyörätiet. Tämä kadun osa on alueen tärkeä käyntikortti. Kadun merkitystä alueen sisääntulokatuna korostavat mm. puuistutukset, joita on sijoitettu molemmin puolin katua.

Toriaukiot tulee rakentaa korkeatasoiseksi julkiseksi ulkotilaksi. Ostoskeskuksen länsinurkalla sijaitsevan puuistutusryhmän betonirakenteet uusitaan ja istutusryhmän eteläpuolelle rakennetaan tila vähintään 25 polkupyörän pysäköinnille. Myös uuden liiketontin lounaisosaan on kaavaan merkitty 15 polkupyöräpaikkaa. Esteettömät bussipysäkit sijaitsevat välittömästi torialueiden pohjoispuolella.

Palvelut

Alue on Jakomäen asuinalueen kaupallinen keskus. Palvelut paranevat edelleen, kun uutta liiketilaa rakennetaan ja ostoskeskukseen liittyvä huoltoasema palveluineen uusitaan. Ympäristön laatutason kohentaminen parantaa lähipalvelujen saavutettavuutta erityisesti jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden näkökulmasta.

Yhdyskuntatekninen huolto

Alue voidaan liittää olemassa olevaan teknisen huollon verkkoon. Uudet katujärjestelyt edellyttävät muutoksia sadevesikaivojen sijoittelussa.

Maaperän rakennettavuus ja puhtaus

Maaperän pilaantuneisuutta ei ole tutkittu. Kaavassa on määräys, että maaperä on tutkittava ja mahdollisesti pilaantunut maaperä kunnostettava ennen rakennustöihin ryhtymistä.

Ympäristöhäiriöt

Lahdenväylän ennustettu liikennemäärä vuodelle 2025 on 79 000 ajoneuvoa vuorokaudessa ja Suurmetsäntiellä 16 000 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Em. liikennemäärän perusteella Lahdenväylän pakokaasujen haitta-alueen arvioidaan ulottuvan n. 55 m:n päähän väylän reunasta. Haitta-alueelle sijoittuvalle korttelille 41220 on annettu rakennusten raittiinilmaottoa ja julkisivujen kokonaisääneneristävyyttä koskevat määräykset.

Nimistö

Nimistötoimikunta päätti kokouksessaan 15.4.2009 esittää, että Jakomäen ostoskeskuksen länsinurkalle rakennettava katuaukio nimetään Jaakobintoriksi. Perusteluna nimelle on 1700-luvun kartoissa lähistöllä esiintyvä paikannimi Jacobacka, jonka taustalla on todennäköisesti miehen nimi Jacob (Jaakob, Jakob).

Koska ajoneuvoliikenne tullaan ohjaamaan Jakomäentieltä nykyisen Jakomäenkujan kautta Huokotielle, nimistötoimikunta esitti lisäksi Jakomäentien nimen jatkamista yhtenäisenä siten, että nykyisen Jakomäenkujan alkupää Huokotien kulmaan asti ja Huokotie uuteen kiertoliittymään asti muutetaan Jakomäentiekksi.

Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, palveluihin ja kaupunkikuvaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kaavan toteuttaminen vaikuttaa positiivisesti Jakomäen kaupallisten ja julkisten palvelujen keskittymän mahdollisuuksiin palvella asiakkaitaan parantamalla alueen lähiympäristön vetovoimaa ja palveluvarustusta. Liiketilojen lisärakentaminen antaa elinkeinoelämälle mahdollisuudet kehittää toimintaansa alueella. Samalla myös toteutetaan yleisempää tavoitetta palvelujen kehittämisedellytysten parantamiseksi nykyisen yhdyskuntarakenteen sisällä ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä.

Jakomäen ostoskeskuksen vaikutukset laajennuksen jälkeenkin ovat paikallisia. Parantunut tarjonta saavuttaa suuremman osan alueen ostovoimasta ja lähipalveluiden tarjonta paranee myymälätarjonnan monipuolistuttua. Laajentuneen tilan ja tarjonnan kasvun myötä palvelujen saatavuus alueella lisääntyy ja hanke tukee palvelutoimintojen alueellista vahvistumista.

Jakomäessä 63 % väestöstä asuu 500 m:n säteellä päivittäistavaramyymälästä. Ostoskeskuksen laajennuksen myötä palvelujen saatavuus alueella kokonaisuutena lisääntyy laajentuneen liiketilan ja kaupan tarjonnan kasvun myötä.

Katu- ja aukiorakentamisella sekä tonttien lähiympäristön huolellisella suunnittelulla ja rakentamisella parannetaan merkittävästi nykyisin huonossa kunnossa olevaa julkista kaupunkiympäristöä. Hajanainen kaupunkikuva paranee, kun nykyisin suurelta osin vain henkilöautoliikenteen ehdoilla toimivaa liikenneympäristöä jäsennetään uudelleen ja myös muut kulkumuodot otetaan paremmin huomioon.

Vaikutukset liikenteen toimivuuteen

Kaikki ajoneuvoliikenne liikekeskuksen alueelle ohjataan uutta sisääntulokatua pitkin. Tonttiliittymät osoitetaan selkeästi, jolloin orientoitavuus paranee. Ennustetuilla liikennemäärillä liikenteen ruuhkautuminen ei ole merkittävää.

Kävelijöille ja pyöräilijöille luodaan nykyistä paremmat edellytykset asioida alueella rakentamalla asianmukaiset kevyen liikenteen väylät ja jalkakäytävät. Kaupallisten palvelujen saavutettavuus joukkoliikenteellä paranee huomattavasti, kun esteettömät bussipysäkit sijoitetaan liikerakennusten edustalle.

Vaikutukset luontoon ja maisemaan

Viheralueiden määrä alueella vähenee jonkin verran, kun Lahdenväylän vieressä oleva nykyinen puistoalue pienenee hieman ja ostoskeskuksen tonttia laajennetaan nykyiseen puistoon. Ostoskeskuksen laajennus edellyttää täysikasvuisen puuston kaatamista kyseiseltä alueelta.

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Kaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille n. 800 000 euron kustannukset, jotka kohdistuvat uusiin katujärjestelyihin ja yleisten alueiden rakentamiseen.

Toteutus

Korttelin 41220 rakentaminen edellyttää Jakomäentien uusien katujärjestelyiden toteuttamista. Kaava-alueen ja Suurmetsäntien kiertoliittymän katusuunnittelu voidaan käynnistää kaavan tultua voimaan.

Suunnittelun vaiheet

Vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on tullut vireille kaupungin aloitteesta.

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päiväty 1.12.2008).

Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuosien 2008 ja 2009 kaavoituskatsauksissa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosluonnos ja selostusluonnos olivat nähtävänä kaupunkisuunnitteluvirastossa ja Jakomäen kirjastossa 4.–26.6.2009. Kaavoittaja oli lisäksi tavattavissa Jakomäen kirjastossa 10.6.2009 klo 17–19.

Viranomaisyhteistyö ja esitetyt mielipiteet

Ympäristökeskus, Ratahallintokeskus, Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiri ja terveyskeskus, jolla ei ollut huomautettavaa, ovat ilmoittaneet mielipiteensä asiasta.

Ympäristökeskuksen mukaan tontilla 41220/1 toimiva huoltoasema (Teboil Oy) on kunnostanut mittarikenttäalueensa pilaantuneita maita vuonna 2001 Uudenmaan ympäristökeskuksen myöntämällä luvalla. Tällöin huoltoasemarakennuksen yhteyteen jäi vielä pilaantuneita maita, jotka tulee kunnostaa rakennuksen purkutöiden yhteydessä. Aiemman kunnostuksen yhteydessä tontille asennettiin tarkkailuputki pohjaveden laadun seuraamiseksi. Viereisellä tontilla 41219/1 toimivan uuden huoltoaseman (ABC) ei voida olettaa aiheuttaneen maaperän pilaantuneisuutta ja kunnostustarvetta.

Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiri esitti kaavaluonnoksessa Lahdenväylän ramppialueeksi (LT) varatun alueen muuttamista suojaviheralueeksi (EV), koska Tiehallinto ei ole hyväksynyt Helsingin kaupungin suunnitelmia Lahdenväylän rampeille Suurmetsäntielle.

Ratahallintokeskus totesi kaavaluonnoksesta, että alueen rakentamisessa tulee varautua Heli-radan ratakäytävän rakentamiseen suunnittelualueen pohjoispuolella.

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastolle saapui 8 mielipidekirjettä, joista 4 koski osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja 4 asemakaavan muutosluonnosta. Lisäksi suullisia mielipiteitä esitettiin alueen kirjastossa järjestetyssä kaavapäivystyksessä ja puhelimitse.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut mielipiteet ja kannanotot kohdistuivat Lahdenväylän melusuojauksen parantamiseen, uusien palvelujen mm. toisen päivittäistavarakaupan sijoittumisen edistämiseen, bussiyhteyksien parantamiseen, Jakomäenkujan liikennejärjestelyiden jäsentämiseen sekä ostoskeskuksen laajennuksen ja toriaukion toiminnalliseen suunnitteluun.

Useat kaavaluonnoksesta saadut mielipiteet ja kannanotot kohdistuivat samoihin asioihin kuin osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa. Teboil Oy ja Jakomäen kauppakeskus Oy esittivät huomioita, jotka koskivat tulevien tonttiensa 41219/2 ja 41220/3 yksityiskohtaista suunnittelua mm. pysäköintipaikkojen lisäämisen sekä rakennusalojen ja rakennusten korkeuksien suhteen.

Ympäristökeskuksen ilmoittamat asiat on otettu kaavoitustyössä huomioon. Kaavassa on määräys maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ja kunnostamisesta ennen rakentamiseen ryhtymistä. Muut mielipiteet ja kannanotot on kaavoitustyössä otettu huomioon siten, että uuden päivittäistavarakaupan sijoittumiselle alueelle ja ostoskeskuksen kaupallisten palvelujen lisäämiselle on luotu kaavaehdotuksessa edellytykset. Kaavaluonnoksessa esitetty LT-alue on Tiehallinnon esityksen mukaisesti muutettu EV-alueeksi. Myös Teboil Oy:n esittämät tarkennukset on jatkosuunnittelussa otettu huomioon. Jakomäenkujaa on toiminnallisesti jäsenelty ja toriaukion suunnitteluun on kiinnitetty huomiota. Myös Ratahallintokeskuksen Heli-rataa koskevat huomautukset on otettu huomioon kaavoitustyössä.

Ehdotuksen nähtävillä olo, muistutukset, kirje ja lausunnot

Ehdotus (piirustus nro 11926/22.10.2009) on ollut julkisesti nähtävänä 20.11.–21.12.2009, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Ehdotusta vastaan on tehty kaksi muistutusta.

Lisäksi ehdotuksesta on pyydetty Helsingin Energia -liikelaitoksen, Helen Sähköverkko Oy:n, pelastuslautakunnan, ympäristökeskuksen, yleisten töiden lautakunnan, kiinteistölautakunnan ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnot.

Muistutukset

Jakomäen Kauppakeskus Oy korostaa erityisesti pysäköintipaikkojen tarvetta ja niiden merkitystä ostoskeskuksen elinvoimaisuuden kannalta tulevaisuudessa. Palvelujen monipuolisuuden säilymiseksi yhtiö katsoo, että kauppakeskuksen tontilla olevan polttoaineen jakeluaseman säilyminen on turvattava. Toisessa muistutuksessa toivotaan pysäköintipaikkojen sijoittamista osittain maan alle ja umpinaisempia katuun rajautuvia kortteliratkaisuja Lahdenväylän melua vastaan.

Muistutukset on otettu ehdotuksen jatkosuunnittelussa huomioon. Ostoskeskuksen huoltoajo- ja huoltopihajärjestelyjä on muutettu siten, että nykyisen huoltopihan aluetta voidaan muuttaa liikekeskuksen laajennuksen yhteydessä asiakaspysäköintiin. Polttoaineen jakeluasemalle on merkitty kaavakarttaan rakennusala. Uusi liike- ja huoltoasemarakennus tontilla 41220/2 on merkitty rakennettavaksi kiinni katuun.

Kirje

Jakomäen kauppakeskus Oy pitää (28.3.2011) kaavaehdotusta toteuttamiskelpoisena. Kaavaratkaisussa tulee ottaa huomioon riittävä tila ja toimivuus kauppakeskuksen kiertävän huoltoajon järjestämiseksi.

Kirje on otettu ehdotuksen jatkovalmistelussa huomioon ja kaavaehdotus on laadittu Jakomäen kauppakeskus Oy:n esittämällä tavalla.

Lausunnot

Pelastuslautakunta toteaa mm., että jakelulaitteiden ja maanalaisten polttoainesäiliöiden sijoituksessa tulee ottaa huomioon myös kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista jakeluasemalla (415/1998) annetut suojaetäisyysvaatimukset.

Helen Sähköverkko Oy ja Helsingin Energia toteavat, että korttelissa 41219 tulee muodostaa johtorasite tonttialueella sijaitsevalle keskijännitekaapelille.

Yleisten töiden lautakunta toteaa mm., että korttelin 41219 kaakkoiskulmassa olemassa oleva istutusalue olisi tarkoituksenmukaista liittää Jakomäenaukioon. Rakennusalat tulee

määritellä niin, että rakennusten pelastustiet, routaeristykset, salaojitukset ja muut rakenteet mahtuvat tontille ja rakennukset sekä piha-alueet voidaan huoltaa tontilla. Liiketilojen sisäänkäyntien edustat sekä Jakomäentien puoleiset muurirakenteet tulee merkitä korttelialueeksi.

Kiinteistölautakunta toteaa, että pitkälle ehtineestä kaavavalmistelusta huolimatta, olisi hyvä vielä tutkia Teboilin ja Keskon alkuvuodesta 2010 esittämän vaihtoehdon suuntaista riittävän ison päivittäistavaramyymälän ja huoltoasematoimintojen yhteensovittamista kortteliin 41220.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus ehdottaa ostoskeskuksen tontin kaavamerkinäksi KL ja kaavamääräykseen kirjoitettavaksi, että kortteliin saa sijoittaa ostoskeskuksen. Lisäksi polttoaineen jakelupisteet olisi osoitettava kaavakartalla ja kaavamääräyksiin.

Lausunnot on otettu jatkosuunnittelussa huomioon. Korttelin 41219 itäraja on tarkistettu siten, että nykyinen istutusalue ja johtoaluevaraukset liitetään kaupungin katu- ja puistoalueisiin. Jaakobintorille aukeavien liiketilojen sisäänkäyntien edustat on merkitty korttelialueeksi ja Jakomäentien puoleiset muurirakenteet on liitetty osaksi kortteleita 41219 ja 41220. Erillisestä huoltoasematontista (LH) korttelissa 41220 on luovuttu. Kortteli 41220 on merkitty KL-1-korttelialueeksi, jossa lh-merkinnällä merkitylle rakennusosalalle saa sijoittaa huoltoaseman tiloja. Huoltoasematilojen länsipuolelle samaan rakennukseen on sijoitettavissa päivittäistavaramyymälä. Ostoskeskuksen korttelialueen 41219 käyttötarkoitus on muutettu liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi, johon saa sijoittaa ostoskeskuksen (KL). Polttoaineiden jakelupisteet on merkitty kaavakarttaan pj-merkinnöillä kortteleiden 41219 ja 41220 pohjoisosaan.

Muistutukset, kirje ja lausunnot sekä vastineet niihin on selostettu yksityiskohtaisemmin esityslistan liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Muistutusten ja lausuntojen johdosta tehdyt muutokset

- Jaakobintorille aukeavien liiketilojen sisäänkäyntien edustat on merkitty korttelialueeksi ja Jakomäentien puoleiset muurirakenteet on liitetty osaksi kortteleita 41219 ja 41220.
- Ostoskeskuksen korttelialueen 41219 käyttötarkoitus on muutettu liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi, johon saa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvnro

FI02012566

sijoittaa ostoskeskuksen (KL).

- Erillisestä huoltoasematontista (LH) korttelissa 41220 on luovuttu. Kortteli 41220 on merkitty KL-1-korttelialueeksi, jossa lh-merkinnällä merkitylle rakennusosalalle saa sijoittaa huoltoaseman tiloja. Tontin rakennusoikeus on 2 350 k-m². Pysäköintipaikkojen rakentamisesta maanalaisina on korttelissa luovuttu. Rakennuksien ikkunoita koskevia määräyksiä on tarkistettu.
- Polttoaineiden jakelupisteet on merkitty pj-merkinnöillä kortteleiden 41219 ja 41220 pohjoisosaan.
- Korttelin 41219 itärajaa on tarkistettu siten, että maanalaiset johtojen edellyttämät aluevaraukset sekä tontilla oleva nykyinen istutusalue liitetään kaupungin katu- ja puistoalueisiin.
- Ostoskeskuksen tontin 41219/2 itäreunaan on merkitty rakennuksen ympäriajon mahdollistava ajoyhteys. Ajoyhteyden saa kattaa ja se tulee rakentaa puiston suuntaan kaupunkikuvallisesti laadukkaalla tavalla. Uusi huoltoajojärjestely mahdollistaa nykyisen huoltopiha-alueen muuttamisen asiakaspysäköintialueeksi (n. 30 autopaikkaa). Tontin rakennusoikeus on muutettu laajennusta ja huoltotilajärjestelyjä vastaavaksi (4 000 k-m²).

Muut muutokset

- Jakomäenkujan käänköpaikan sijaintia on tarkennettu ostoskeskuksen huoltoajojärjestelyjä vastaavaksi.
- Alueellisen kierrätyspisteen sijoituspaikka on siirretty korttelista 41220 kortteliin 41219.
- Lisäksi asemakaavaan on tehty teknisluonteisia tarkistuksia.
- Asemakaavan muutoksen selostus on tarkistettu vastaamaan tehtyjä muutoksia.

Muutetut tilastotiedot

Kaava-alueen pinta-ala on 25 662 m² ja kerrosala 6 350 m², josta liikerakennusten korttelialuetta (KL) on 9 845 m² (kerrosala 4 000 m²), liikerakennusten korttelialuetta (KL-1) 5 696 m² (kerrosala 2 350 m²), autopaikkojen korttelialuetta (LPA) 100 m², puistoaluetta (VP) 180 m², suojaviheraluetta (EV) 775 m² ja katualuetta 9 166 m².

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Tehdyt muutokset ovat olennaisia, joten ehdotus tulee asettaa uudelleen nähtäville.

Muutetun ehdotuksen nähtävillä olo

Lausuntojen pyytäminen uudelleen ei ole tarpeen. Tarkistettu asemakaavan muutosehdotus on esitelty nk. kuukausikokouksessa 14.4.2011 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, eikä sillä ollut ehdotukseen huomautettavaa.

Muutettu ehdotus (piirustus nro 11926/22.10.2009, 28.4.2011) on ollut julkisesti nähtävänä 20.5.–20.6.2011, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Ehdotusta vastaan ei ole tehty muistutuksia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavakarttanro11926
- 2 Havainnekuva
- 3 Vuorovaikutusraportti
- 4 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen vahvistaminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

HSY Vesihuolto
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Energia -liikelaitos

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvnro

FI02012566

24.10.2011

Pelastuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristökeskus

Postiosoite

PL 1

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki

helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

§ 932

**V Laajasalon kortteleiden nro 49271 - 49276 ym. alueiden
(Haakoninlahti 1 -alue Kruunuvuorenrannassa) asemakaavan
hyväksyminen (nro 12010)**

Pöydälle 17.10.2011

HEL 2011-001189 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 49. kaupunginosan (Laajasalo, Tahvonlahti) kortteleiden nro 49271 - 49276 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 2.12.2010 päivätyn ja 9.6.2011 ja 16.6.2011 muutetun päivätyn piirustuksen nro 12010 mukaisena.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavakartta nro 12010
- 2 Havainnekuva
- 3 Haakoninlahti 1 -alue, lintuperspektiivi
- 4 Vuorovaikutusraportti
- 5 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen vahvistaminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Energia -liikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

HSY Vesihuolto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä 49. kaupunginosan (Laajasalo, Tahvonlahti) kortteleiden nro 49271 - 49276 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 2.12.2010 päivätyn ja 9.6.2011 ja 16.6.2011 muutetun päivätyn piirustuksen nro 12010 mukaisena.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Laajasalon öljysataman länsiosassa, Haakoninlahdentien eteläpuolella.

Asemakaava käsittää pohjoisosan Kruunuvuorenrannan länsirannan kerrostalokortteleista. Osayleiskaavassa alue liittyy idässä Kruunuvuorenrannan keskukseen, etelässä rantoja yhdistävään kaupunkipuistoon ja lännessä pienimittakaavaisiin rantakortteleihin ja rannan kävelyalueeseen.

Asuinkorttelit sijoittuvat kallioiseen maastoon, joka laskee pohjoisesta itään, länteen ja etelään. Alue muodostuu kolmesta katujen toisistaan erottamasta suurkorttelista, joista pohjoisin kiertyy alueen korkeimmalle kalliomäelle suunnitellun Saaristofregatinpuiston ympärille ja kaksi eteläistä tilallisesti vaihtelevien suurpihojen ympärille. Yleiselle jalankululle tarkoitetut kulkureitit johtavat pohjoisosan puistosta katuaukioiden ja korttelipihojen kautta Kruunuvuorenrannan keskiseen puistoon, josta osa kuuluu kaava-alueeseen.

Rakennusten rajaamat kadut ja pihat, rakennusten vaihteleva korkeus, maasto ja erilaiset talotyypit luovat kaupunkimaista, monimuotoista ympäristöä. Haakoninlahdenkadun ja Koirasaarentien varteen on asuinrakennusten pohjakerrokseen osoitettu liiketiloja. Keskimmäiseen suurkortteliin sijoittuu pieni päiväkotit asuinrakennuksen pohjakerrokseen.

Alueella on rakennusoikeutta yhteensä 91 560 k-m². Asuinkortteleissa on 91 000 k-m², josta julkisia ja kaupallisia palveluja on 2 000 k-m². Alueelle rakennetaan asunnot noin 2 300 asukkaalle (40 k-m²/asukas). Autopaikkojen korttelialueella on 560 k-m² asukkaiden harraste- ja kokoontumistiloja.

Esittelijä

Lähtökohdat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 4.6.2009 alueen asemakaava-luonnoksen jatkosuunnittelun pohjaksi.

Kaavoitustilanne

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaiselle asumiselle ja pientalovaltaiselle asumiselle osoitettua aluetta. Aluetta sivuaa etelässä Katajanokalta Kruunuvuorenrantaan ja edelleen Yliskylän kautta Hevossalmen suuntaan kulkeva metrolinja. Asemakaavaehdotus on yleiskaavan mukainen.

Kruunuvuorenrannan osayleiskaavassa alue on merkitty pääosin kerrostalovaltaiseksi asuuntoalueeksi (AK1), jonka kortteleissa tulee käyttää erilaisia talotyyppejä ja rakentamiskorkeuden tulee vaihdella. Alueen koillisosassa on pieni alue merkitty palvelujen ja hallinnon alueeksi sekä kerrostalovaltaiseksi asuinalueeksi (P/AK1).

Alue on asemakaavoittamaton.

Maanomistus

Alue on kaupungin omistuksessa. Öljynhuoltoalueen vuokrasopimukset olivat voimassa 31.12.2010 saakka.

Alueen yleiskuvaus

Alue sijaitsee entisen Laajasalon öljysatama-alueen länsiosassa, jossa on ollut öljysäiliöiden lisäksi erilaisia öljyn jalostukseen ja toimitukseen liittyviä huolto-, varasto-, toimisto- ja tehdasrakennuksia. Pääosa alueen rakennuksista ja rakenteista on purettu tai purkutyö on käynnissä.

Alueen maasto on kallioista ja topografialtaan vaihtelevaa ja siellä on tehty louhintaa ja muokkausta teollisuustoiminnan tarpeisiin. Alueen pohjoisosassa on säilynyt yhtenäinen, kallioinen metsäalue. Alueella kulkeva Koirasaarentie on välittänyt öljysataman liikennettä.

Maaperä

Maa-alue on ohuiden irtomaiden peittämää avokalliota, jonka pinnan topografia on jyrkkäpiirteistä alueen pohjoisreunassa. Öljyhuoltotoimintoja varten louhitut ja täytetyt kentät ovat suhteellisen tasaisia. Maaperä on geotekniseltä rakennettavuudeltaan hyvää.

Ympäristöhäiriöt ja kemikaaliturvallisuus

Suunnittelualueella on nykyisin Helsingin mittakaavassa hyvin hiljaista. Santahaminassa suoritettavien ammuntojen ja räjäytysten ääni on ajoittain kuultavissa. Ohjearovot alittavaa melua aiheuttavat myös

Malmin lentoasemalta merialueelle suuntautuvat rajavartioston helikopterilennot.

Alue sijaitsee meren rannassa kaukana suurista liikenneväylistä, joten alueen ilmanlaatu on pääkaupunkiseudun alueeksi hyvä.

Öljynhuoltotoiminnan maaperään aiheuttamia haitta-aineita ovat etenkin öljyhiilivedyt ja raskasmetallit. Maaperä on jo kunnostettu osalla aluetta, osalla aluetta kunnostaminen on käynnissä tai vireillä.

Oy Shell Ab:n polttonestevarasto ja St1 Oy:n Helsingin keskusvarasto on luokiteltu suuronnettomuusvaaraa aiheuttaviksi laitoksiksi. Laitosten ympäristön maankäytön suunnittelua koskevat nk. konsultointivyöhykkeet ovat Shellin alueen varastolle 0,5 km ja St1 varastolle 1,5 km. Asemakaava-alueen etäisyys Shellin Kruunuvuoren polttonestevarastosta on lähimmillään noin 100 metriä ja ST1:n Koirasaaren varastosta lähimmillään noin 500 metriä.

Asemakaavan sisältö

Tavoitteet

Asemakaavan tavoitteena on Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan mukaisesti rakentaa alueelle korkeatasoinen, merellinen asuinalue.

Asuinkortteleista, kaduista ja puistoista on pyritty muodostamaan viihtyisää ja vaihtelevaa asuinympäristöä. Rakentaminen on pyritty sovittamaan kallioiseen, topografialtaan vaihtelevaan maastoon.

Asuinrakennusten korttelialueet (A, AK, AKS, AR, AH)

Asuinkorttelit sijoittuvat vaihtelevaan maastoon. Alueen pohjoisosassa korttelit avautuvat kohti kallioista Saaristofregatinpuistoa. Pysäköinti on sijoitettu pääosin Koirasaarentien varressa sijaitsevaan pysäköintitaloon. Eteläosa muodostuu kahdesta tilallisesti vaihtelevasta suurkorttelista, joissa rakennuksien rajaamat suuret pihat on merkitty asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi niin, että ne ovat kaikkien taloyhtiöiden käytössä ja ne voidaan toteuttaa yhtenäisen suunnitelman pohjalta. Pysäköinti sijoittuu pääosin maanalaisiin pysäköintihalleihin AH-korttelialueelle. Puistot ja suuret yhteiset pihat luovat hyvät olosuhteet leikkiin ja ulkona oleskeluun lähiympäristössä.

Alueen sisäisiä yhteyksiä palvelevat aukoiden jaksottamat kaltevat pienimittakaavaiset kadut. Pohjois-eteläsuunnassa aluetta halkoo kaksi jalankulkureittiä, jotka kulkevat pientalojen rajaamien ja kahdeksankerroksisten tornitalojen merkitsemien aukoiden kautta.

Rakennusten pohjakerrokseen on sijoitettu liiketilaa Koirasaarentien ja Haakoninlahdenkadun varressa. Pieni päiväkotito sijoittuu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

asuinrakennuksen pohjakerrokseen Saaristofregatinpuiston eteläpuoleisessa korttelissa.

Asuinrakennusten korkeus vaihtelee kahdesta kahdeksaan kerrokseen. Suurkortteleita rajaavat viidestä kuuteen -kerroksiset asuinrakennukset, joiden vajaan ylimmät kerrokset terasseineen luovat eloa kattomaisemaan. Merelle päin alue muodostaa tärkeän osan Kruunuvuorenrannan rantajulkisivua, jossa selkeiden kortteliseinämien takaa kohoavat korttelin keskiosan kahdeksankerroksiset tornit.

Puistot (VP)

Alueen korkein kallionlaki on merkitty puistoksi, Saaristofregatinpuisto. Puiston kautta johdetaan kevyen liikenteen yhteydet Koirasaarentien varren pysäköintialosta korttelialueille ja Pojamankadulle. Etelärinteeseen Pojamankadun pohjoispuolelle on sijoitettu leikkipaikka.

Kaava-alueen eteläosaan kuuluu osa Kruunuvuorenrannan keskeistä puistoa, Haakoninlahdenpuistoa.

Autopaikkojen korttelialueet (LPA)

Koirasaarentien varteen on sijoitettu autopaikkojen korttelialue, jonne rakennetaan noin viisikerroksinen spiraalimaiseen jatkuvaan ramppiin perustuva pysäköintilaitos. Pysäköintilaitokseen on suunniteltu kalliopuistoa ympäröivien kortteleiden noin 260 autopaikkaa. Pysäköintilaitoksen seinät ovat pystysuuntaista maalattua säleikköä ja viereisen puiston korkeustasolle nouseva katto on viherkatto. Pysäköintilaitoksen yhteyteen, ylimmälle tasolle puistoon liittyen sijoittuu 650 k-m²:n suuruinen asukkaiden harraste- ja kokoontumistila, joka on tarkoitettu mm. autonhuolto-, kuntosali- ja kokoontumistilaksi.

Pojamankadun ja Turumankadun yhteydessä on yhteensä kolme pientä maantasoista LPA-aluetta.

Liikenne

Ajoneuvoliikenteen pääyhteys alueelle on Koirasaarentie, joka on alueellinen kokoojkatu. Koirasaarentiehen kiertoliittymän liittyvät paikalliset kokoojakatut, Haakoninlahdenkatu ja Saaristolaivastonkatu. Alueen sisäistä liikennettä palvelevat tonttikadut, Disankatu, Pojamankatu ja Turumankatu, jotka liittyvät idässä Haakoninlahdenkatuun ja viimeksi mainitut myös lännessä Saaristolaivastonkatuun. Alueen kaduista muodostuu siten verkkomainen rakenne. Pojamankatu ja Turumankatu on tarkoitettu rakentaa keskiosiltaan hidaskaduiksi, jolloin ajoneuvojen nopeudet ovat korkeintaan 20...30 km/h.

Koirasaarentien liikennemäärän on arvioitu olevan alueen kohdalla 5 400–6 400 ajoneuvoa/vrk, kun Kruunuvuorenranta on kokonaan rakennettu. Haakoninlahdenkadun liikennemäärä on noin 5 500 ajoneuvoa/vrk Koirasaarentien liittymän lähellä ja 3 000 ajoneuvoa/vrk keskeisen puiston kohdalla. Saaristolaivastonkadulla liikennettä on pohjoispäässä 3 800 ajoneuvoa/vrk ja etelässä 2 300 ajoneuvoa/vrk. Tonttikatujen liikennemäärät jäävät alle 400 ajoneuvoa/vrk.

Asukkaiden pysäköintiin on varattu 1 autopaikka/105 k-m2.

Joukkoliikenteen pääyhteys on suunnitteilla oleva raitiotie keskustan ja Laajasalon keskuksen välillä. Lisäksi on bussiyhteydet Herttoniemen metroasemalle Kaitalahden alueen ja Gunillankallion alueen kautta. Yksi raitiotielinjoista kulkee keskustan suunnasta Koirasaarentietä ja Haakoninlahdenkatua pitkin alueen sivuitse.

Alueen pyöräilyreitistö liittyy laajempaan pääpyöräiteiden verkkoon ja ulkoilureitteihin. Paikallisten kokoojakatujen yksisuuntaiset pyörätiet ja kaistat liittyvät Koirasaarentien yksisuuntaisiin pyöräkaistoihin, joilta on yhteys niin keskustan suunnan yhteydelle kuin pitkälle itäänkin. Alue liittyy keskeiseen puistoon, jota pitkin on yhteys Stansvikin kartanoalueen kautta tärkeälle pääulkoilureitille. Jalankulku on tiiviissä ja urbaanissa rakenteessa kulkumuodoista tärkein ja sen reittiverkko tihein. Kadunvarsien jalkakäytävien lisäksi jalankulkua palvelevat kortteleiden läpi kulkevat yhteydet. Jalankulkijalle muodostuu alueella useita vaihtoehtoisia, mielenkiintoisia ja vaihtelevia reittejä.

Palvelut

Saaristofregatinpuiston eteläpuoleiseen kortteliin asuinrakennuksen pohjakerrokseen sijoittuu 450 k-m2:n päiväkoti. Koirasaarentien ja Haakoninlahdenkadun varteen asuinrakennusten pohjakerrokseen sijoittuu yhteensä 1 550 k-m2 kaupallisia palveluja. Koirasaarentien varren pysäköintilaitoksen yhteyteen rakennetaan 560 k-m2 asukkaiden harraste- ja kokoontumistiloja.

Kruunuvuorenrantaan rakennetaan sekä julkiset että kaupalliset peruspalvelut.

Yhdyskuntatekninen huolto ja kuivatus

Alueelle rakennetaan normaalit yhdyskuntateknisen huollon verkostot. Jatkosuunnittelussa selvitetään, tapahtuuko jätteiden kuljetus alueella perinteisesti jäteautoilla vai ns. putkikeräysjärjestelmällä. Kaava mahdollistaa molempien järjestelmien edellyttämien tilojen toteuttamisen tonteille ja yleisille alueille.

Pohjarakentaminen ja pilaantuneen maan kunnostaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Alueen rakennukset voidaan perustaa suoraan vaihdettavan, täytettävän tai louhittavan pohjamaan varaan. Koirasaarentien eteläpuolinen rakennusrivi perustetaan paaluilla kovan pohjan varaan.

Alueen maaperän pilaantuneisuus on kunnostettava käyttötarkoituksen edellyttämään tasoon ennen rakentamista, mitä koskeva määräys on kaavassa.

Ympäristöhäiriöt ja kemikaaliturvallisuus

Asemakaava-aluetta rajaavien katujen moottoriajoneuvoliikenne aiheuttaa melua. Tämän johdosta kaavassa on annettu määräyksiä Koirasaarentien, Haakoninlahdenkadun ja Saaristolaivastonkadun varressa olevien asuinkerrostalojen rakenteiden ääneneristävyydestä ja parvekkeiden lasittamisesta liikennemelua vastaan. Rakennusten julkisivuille kohdistuvaa melua on arvioitu pohjoismaiseen tieliikennemelun laskentamalliin perustuvilla pistemäisillä laskennoilla. Ilman parvekelasitusta päivän keskiäänitasot olisivat em. katujen puoleisilla parvekkeilla enimmillään 59–63 desibeliä.

Koirasaarentien liikenteen pakokaasujen ja sisäilman laadun takia Koirasaarentien varrella sijaitsevat asuinrakennukset on varustettava koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jonka ilman ottokohta tulee sijoittaa sisäpihan puolelle. Pakokaasujen ns. suositusetaisyys Koirasaarentien varressa on noin 10 metriä.

Asemakaavoituksen lähtökohtana on öljyhuoltotoimintojen poistuminen Laajasalosta. Turvatekniikan keskuksen lausunnon mukaan säiliöiden 300 metrin turvaetäisyyden sisällä ei saa olla asuinrakennuksia ja tiloja, joissa oleskelee ihmisiä. Haakoninlahti 1:n alue sijaitsee suurelta osalta Shellin polttonestevaraston suojavyöhykkeellä. Koska öljy-yhtiöiden toiminnan päättymisen ajankohta niiden omistamilla alueilla on vielä tarkentumatta, kaavassa on määräys, jonka mukaan rakennuslupia ei saa myöntää ennen kuin polttonesteiden laajamittainen varastointi Laajasalon öljysatamassa on päättynyt.

Nimistö

Nimistötoimikunta päätti 13.5.2009, 13.10.2010 ja 10.11.2010 esittää alueelle seuraavia nimiä: Haakoninlahdenkatu, Saaristolaivastonkatu, Pojamankatu, Turumankatu, Brynhildankuja, Disankatu, Disankuja, Udemankuja, Hemmemankuja sekä Saaristofregatinpuisto.

Nimistö perustuu alueen nimistöön ja Ehrensvärdin saaristolaivaston alustyyppeihin.

Asemakaavan vaikutukset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kruunuvuorenrannan rakentaminen täydentää Helsingin kaupunkirakennetta. Kruunuvuorenranta on yksi 2010-luvun merkittävimmistä asuntotuotantokohteista Helsingissä. Kruunuvuorenranta tukeutuu joukkoliikenteeseen, kun alue yhdistetään suoraan keskustaan joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen silloilla. Kruunuvuorenrannan rakentaminen tukee Laajasalon kehitystä.

Alue tarjoaa uusille asukkaille merellisen, viihtyisän asuinympäristön. Lähipalvelut (koulu, päiväkotia, liikuntahalli ja kaupallisia palveluja) tulevat sijoittumaan välittömästi kaava-alueen itäpuolelle.

Alue on öljysatama-alue, jonka maastoa on muokattu täytein ja leikkauksin. Alue on kallioinen ja topografialtaan vaihteleva. Alkuperäistä maastoa ja kasvillisuutta on säilynyt pohjoisella kallionlakialueella, joka on suunniteltu puistoalueeksi. Asuinkorttelit on pyritty sovittamaan alueen topografiaan.

Öljysataman alasajon ja Kruunuvuorenrannan rakentamisen myötä Kruunuvuorenselän itäisen rannan maisema- ja kaupunkikuva muuttuu. Nykyisin hallitsevasti esilläolevat öljysäiliöt puretaan ja niiden paikalle rakentuu uusi merellinen kaupunginosa. Alueen luonne muuttuu suljetusta ja tuntemattomasta teollisuusalueesta avoimeksi ja kiinnostavaksi kaupunkiympäristöksi. Kruunuvuorenrannan suunnittelussa on pyritty hallittuun rantajulkisivuun etenkin kantakaupunkiin kääntyvän länsirannan suhteen.

Kaava luo edellytykset melun, ilmanlaadun ja maaperän pilaantuneisuuden osalta ohje- ja raja-arvot täyttävälle sekä pelastusturvallisuuden osalta määräysten mukaiselle jatkosuunnittelulle ja toteutukselle. Kaavan lähtökohta on Laajasalon öljyhuoltotoimintojen lakkaaminen. Kaavamääräyksellä on varmistettu, että aluetta ei oteta käyttöön ennen kuin polttonesteinen laajamittainen varastointi Laajasalossa on päättynyt.

Vaikutukset liikenteen ja teknisen huollon järjestämiseen

Ennusteen mukaan Laajasalon liikennemäärä kasvaa noin 15 000 ajoneuvolla/vrk Kruunuvuorenrannan rakentamisen myötä. Lisääntyvä liikenne Itäväylältä Kruunuvuorenrantaan kulkee Linnanrakentajantietä, Laajasalontietä ja Koirasaarentietä pitkin.

Itäväylän ja Linnanrakentajantien liittymän toimivuus liikenteen lisääntyessä pyritään turvaamaan. Kaupunginvaltuusto päätti 12.11.2008 hyväksyä Itäväylän ja Linnanrakentajantien liittymän liikennejärjestelyt kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston 12.6.2008 päivättyjen piirustusten mukaisina.

Joukkoliikenneyhteydet paranevat uuden suunnitteilla olevan raitiotielinjan myötä. Kaupunginvaltuusto päätti 12.11.2008 merkitä tiedoksi Laajasalon raidevaihtoehdojen järjestelmätarkastelu 2008 - raportin ja hyväksyä Laajasalon joukkoliikenteen raideratkaisun jatkovalmistelun pohjaksi raitiotie- ja siltavaihtoehdon välillä Laajasalo–Korkeasaari–Sompasaari–Kruununhaka. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että Laajasalon suunnittelussa varaudutaan siihen, että tulevat maankäyttötarpeet perustuvat joukkoliikenteen osalta tehostettuun raitiotieratkaisuun.

Alkuvaiheessa joukkoliikenne hoidetaan liityntäbussiyhteyksin Herttoniemen metroasemalle. Uuden joukkoliikennetarjonnan myötä nykyisiin bussiliikenteen reitteihin tulee muutoksia vaihteittain Kruunuvuorenrannan rakentamisen edetessä.

Kaava luo edellytykset korkeatasoisten teknisen huollon palvelujen toteuttamiselle.

Kaavatalous

Kaupungin talous

Kaavan toteuttaminen aiheuttaa kaupungille suuruusluokaltaan seuraavat rakentamiskustannukset (alv 0 %, hintataso 9/2010): kadut 4,7 milj. euroa, vesihuolto 3,3 milj. euroa, kaukolämpö 2,0 milj. euroa, sähkö 1,3 milj. euroa ja puistot 4,9 milj. euroa eli yhteensä 16,2 milj. euroa.

Katujen rakentamiskustannukset eivät sisällä raitiotien rakentamista Koirasaarentielle ja Haakoninlahdenkadulle.

Tonttitalous

Pysäköintivaihtoehdoista laadittujen rakenneteknisten yleissuunnitelmien perusteella voidaan todeta, että pysäköintilaitokset on mahdollista toteuttaa pääosin tehokkaina ja liikenneteknisesti toimivina pihakannen alaisina kaksisuuntaisina puolikerrosratkaisuinä sekä yhtenä kierrepysäköintilaitoksena. Rakennuskustannukset kaikkien pysäköintilaitosten osalta ovat normaalia tasoa suhteessa kaavoitettavaan kerrosalaan.

Kaavamääräysten ja -ratkaisun rakennuskustannuksia kiinnittävä ohjausvaikutus rakennussuunnitteluvaiheessa on vähäinen. Alueen hyvät geotekniset rakennettavuusolosuhteet sekä kaavan runsas kerrosala ja tehokas massoittelu mahdollistavat monimuotoisen maankäytön ja asumisen.

Toteutus

Kaava toteutuu Kruunuvuorenrannan aluerakentamisprojektin osana. Kunnallistekniikan rakentaminen alueella on tarkoitus aloittaa vuonna 2012 ja asuntorakentaminen vuonna 2013.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päiväty 16.5.2008). Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuoden 2008 kaavoituskatsauksessa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaista kaava-alueen rajausta on pienennetty sekä asemakaavaluonnos- että ehdotusvaiheessa.

Asemakaavaluonnos on ollut nähtävillä kaupunkisuunnitteluvirastossa ja Laajasalon kirjastossa 27.4.–15.5.2009 sekä viraston internetsivuilla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi alueen asemakaavaluonnoksen 4.6.2009 jatkosuunnittelun pohjaksi.

Viranomaisyhteistyö

Kaavan valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä kiinteistöviraston, sosiaaliviraston, rakennusviraston, ympäristökeskuksen, pelastuslaitoksen, Turvatekniikan keskuksen, HSY Veden, Helsingin Energian ja Elisa Oyj:n kanssa.

Kaavan valmisteluun liittyen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastolle saapui kirjeitse kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ympäristökeskukselta, Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnalta (YTV), Museovirastolta, sosiaalivirastolta ja rakennusvirastolta. Asemakaavaluonnoksesta on saapunut yksi kannanotto, YTV:ltä. Kannanotot on otettu ehdotuksen valmistelussa huomioon.

Viranomaisten kannanotot kohdistuivat meluselvityksiin jatkosuunnittelussa, joukkoliikenneyhteyden nopeaan toteutukseen ja kaupunkirakenteen riittävään tiiveyteen, kaavan vaikutuksien riittävään arviointiin, kohtuuhintaisen hallinta- ja rahoitusmuodoiltaan erilaisen asumisen sijoittumiseen alueelle sekä jatkosuunnittelussa noudatettaviin suunnittelu- ja mitoitusperiaatteisiin.

Kannanotot on otettu huomioon kaavaehdotusta valmisteltaessa. Alueelle on laadittu riittävät meluselvitykset ja vaikutusarviot. Alueen

kaupunkirakenne on tiivis ja sinne voidaan toteuttaa eri hallinta- ja rahoitusmuotoista tuotantoa.

Esitetyt mielipiteet

Kaavan valmisteluun liittyen asemakaavaosastolle saapui kahdeksan mielipidekirjettä, joista kuusi koski osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja kaksi asemakaavaluonnosta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut mielipiteet koskivat asemakaavan valmistelun aloittamista ennen kuin osayleiskaavan käsittely on loppuunsaatettu. Kruunuvuorenrannan maanomistajien kohtelua pidettiin epätasa-arvoisena. Asemakaavaa pidettiin hyvin tehokkaana ja katsottiin, että rakennusoikeutta oli siirretty yksityisen omistajan maalta kaupungin maalle. Ei pidetty tarkoituksenmukaisena Koirasaarentien jatkamista oy Shell ab:n maan rajalle asti ja edellytettiin, että yhtiön raskas kalusto pääsee alueelle koko muutosprosessin ajan. Ei pidetty hyväksyttävänä, että Koirasaarentie kulkee Shellin vuokra-alueella tehtaan kohdalta. Pientalojen määrää kaava-alueella pidettiin vähäisenä, kun yleiskaavassa öljysatama-alueesta puolet on merkitty pientaloalueeksi.

Kaavaluonnoksesta saadut mielipiteet koskivat (asemakaavaehdotuksen alue) mm. asemakaavan valmistelua, vaikka osayleiskaavan käsittely on kesken, sekä pientalojen vähäistä osuutta rakentamisesta. Pihakansien alaista pysäköintiä pidettiin kerrostalopihojen viihtyisyyden kannalta huonona ratkaisuna ja esitettiin kallioluolapysäköinnin tutkimista, jolloin pihat voisivat olla maantasoisia. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheen mielipiteet maanomistajien epätasa-arvoisesta kohtelusta toistuivat myös luonnosvaiheen mielipiteissä.

Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu huomioon siten, että alueelle laadittiin vaihtoehtoinen pysäköintiratkaisu, jossa autopaikoista pääosa oli sijoitettu kalliuluolaan. Vaihtoehto osoittautui selvästi kalliimmaksi kuin kansivaihtoehto. Lisäksi etäisyydet pysäköinnistä asuntoihin kasvoivat.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja mielipiteistä sekä niiden vastineet laajemmin.

Ehdotuksen nähtävillä olo, muistutukset, kirje ja lausunnot

Ehdotus on ollut julkisesti nähtävänä 14.1. - 14.2.2011, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Ehdotuksen nähtävillä asettamisesta on ilmoitettu kirjeellä oy Shell

ab:lle ja Neste Oil Oyj:lle. Ehdotusta vastaan on tehty yksi muistutus, toinen kirje on saapunut nähtävilläolloajan jälkeen.

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa kiinteistölautakunta, yleisten töiden lautakunta, ympäristölautakunta, kaupunginmuseon johtokunta, pelastuslautakunta, HSY:n vesihuolto sekä Helsingin Energia -liikelaitos ja Helen Sähköverkko Oy

Muistutus ja kirje

Muistutus ja kirje kohdistuvat asemakaavojen valmisteluun, kun osayleiskaavan valitusprosessi on kesken, maanomistajien yhdenvertaiseen kohteluun, suunnittelualueen rakennusoikeustavoitteisiin, Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen vaikutuksiin jatkokaavoitukseen, vesiliikenteeseen varautumiseen kaavoituksessa, kansipihoihin ja rakentamisen tehokkuuteen.

Osayleiskaavaa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä oli valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus antoi päätöksensä asiasta 7.6.2011. Päätöksessään korkein hallinto-oikeus on kumonnut hallinto-oikeuden päätöksen siltä osin kuin se koski erään jakamattoman kuolinpesän kiinteistöille osoitettuja virkistysalueita (V) ja Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualuetta (SL).

Muistutus ja kirje on kaavan valmisteluvaiheessa otettu huomioon siten, että pysäköinnistä on tutkittu myös kallioluolavaihtoehto. Vesiliikenteeseen varaudutaan tarvittaessa kaavoituksessa Kruunuvuoren osa-alueella.

Lausunnot

Lausunnot kohdistuvat asemakaavan tarkkuuteen, rakennusten, korkeuteen, talotyyppeihin, parvimääräyksen laajempaan käyttöön, rakennusaloihin, autopaikka- ja kerhotilavaatimukseen, kaavan taloudellisuuteen ja toteutusmenettelyyn.

Lausunnot kohdistuvat myös puistossa kulkevaan pelastusreittiin ja leikkipaikkaan, kevyen liikenteen reittien esteettömyyteen, alueelliseen lumenkasauspaikan puuttumiseen, rakennusaloihin, pysäköintilaitosten ja pihojen ajoyhteyksiin, melun julkisivulaskentoihin, raitioliikenteen aiheuttamaan meluun ja vesihuollon viitesuunnitelmaan.

Lausunnot on otettu huomioon siten, että asemakaavaan on otettu rivitaloja koskeva määräys asuntokohtaisten pihojen ja terassien rakentamisesta, pistetalojen ylimpiä kerroksia koskevaa määräystä on tarkistettu, Koirasaarentien varressa on luovuttu vajaasta kattokerroksesta, parvimääräys on laajennettu koskemaan myös

Saaristolaivastonkadun varren rakennuksia, rakennusaloja on levennetty, valtion tukemien vuokra-asuntojen autopaikkavaatimusta on tarkistettu 1/120:sta 1/130:een. Kerhotilamääräykseen on otettu lisäys: alle 20 m²:n kerhotiloja ei tarvitse rakentaa.

Kevyen liikenteen reittien linjausta puistossa on tarkistettu, joidenkin rakennusalojen etäisyyttä kadusta on kasvatettu Disankadun, Pojamankadun ja Haakoninlahdenkadun varressa.

Asemakaavakarttaan on lisätty pihan ajoyhteyttä koskeva määräys. Vesihuollon viitesuunnitelmaa on tarkistettu. Kaavaselostuksen tekstiä meluntorjunnan osalta on tarkistettu ja lisätty selostukseen liitekuva: parvekkeiden melutasot, päivän keskiäänitaso.

Vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmä muistutuksista ja lausunnoista sekä niiden vastineet laajemmin.

Muut muutokset

Asuinkortteleiden rakennusoikeuksia on tarkistettu siten, että asuinkortteleiden kokonaisrakennusoikeus on laskenut 91 700 k-m²:stä 91 000 k-m²:iin, asukkaiden harraste- ja kokoontumistilojen rakennusoikeus on tarkistettu 650 k-m²:stä 560 k-m²:een.

Muilta osin kaavaan tehdyt muutokset ovat vähäisiä tarkistuksia, jotka ovat aiheutuneet rakentamistapaohjeen laatimisen yhteydessä tehdyistä suunnitelman tarkistuksista sekä siitä, että kaavassa on varauduttu jätteiden putkikeräysjärjestelmän toteuttamiseen.

Asemakaavaehdotukseen tehdyt muutokset

Muistutusten ja lausuntojen johdosta tehdyt muutokset

Kiinteistölautakunnan lausunnon johdosta tehdyt muutokset

- Parvien rakentaminen ylimmän kerroksen asuntoihin rakennusoikeuden lisäksi on sallittu myös Saaristolaivastonkadun varren rakennuksissa. Koirasaarentien varren rakennusten korkeus VI (2/3) on tarkistettu VI:ksi. Korttelialueiden rajoja, rakennusaloja ja julkisivumateriaalimääräyksiä on tarkistettu vähäisessä määrin.
- Kerhotilamääräys on muutettu kuulumaan: Asukkaiden käyttöön on rakennettava harraste- ja kokoontumistiloja 1,5 % rakennusoikeudesta. Tilat saa rakentaa asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi. Harraste- ja kokoontumistiloista 1/3 tulee sijoittaa LPA-korttelialueen ohjeelliselle tontille 49271/5. Mikäli tonttikohtainen kerhotila on alle 20 m²:n suuruinen, saa koko

kerhotilan sijoittaa LPA-korttelialueelle.

- Valtion lainoittamien vuokra-asuntojen autopaikkavaatimus on muutettu 1 autopaikka/120 k-m²:stä 1 autopaikka/130 k-m²:een. Rivitaloissa ja muissa kytketyissä rakennuksissa edellytetään, että asuntoihin tulee liittyä maantasossa oleva piha tai terassi tai toiseen kerrokseen liittyvä vähintään 10 m²:n suuruinen terassi. Kahdeksankerroksisten rakennusten ylimpiä kerroksia koskevaa määräystä on tarkistettu siten, että viisteen sijainti on likimääräinen ja viisteen materiaalia ei ole määrätty.
- Kaavaehdotukseen on lisätty määräys: AH-korttelialueita reunustavien tonttien rakennukset ja rakenteet saavat ulottua vähäisessä määrin AH-korttelialueelle, parvekkeet ja ensimmäisen kerroksen asuntoihin liittyvät pihat ja terassit enintään 4 m, vastaavasti AH-korttelialueen rakenteet saavat ulottua vähäisessä määrin korttelialuetta reunustaville tonteille.

Yleisten töiden lautakunnan lausunnon johdosta tehdyt muutokset

- Saaristofregatinpuiston ohjeellisen puistoreitin linjausta on tarkistettu.
- Disankadun ja Pojamankadun kulmauksessa olevaa rakennusala on siirretty 4,5 m:n päähän Pojamankadun reunasta ja Pojamankadun varren yhtä rakennusala 2 metrin päähän kadusta. Kadun eteläpuolisia rakennusaloja on osittain siirretty katualueen reunaan kiinni ja katualueeseen on lisätty ajoradan ja tontinrajan väliin metrin levyinen kivettävä alue.
- Kaavaehdotukseen on lisätty määräys: korttelin 49271 tontin 1 kautta saa ajaa tontille 2.
- AK- JA AKS-korttelialueilla julkisivumateriaaleja koskevaa määräystä on tarkistettu siten, että määräyksen osa, vähintään puolet kadunpuoleisista julkisivuista on oltava rapattuja tai slammattuja, on poistettu ja sallittu myös puun käyttö pihajulkisivuissa. Uusi määräys kuuluu: Julkisivun materiaalin on oltava pääosin paikalla muurattu tiili tai muuratun pinnan päälle tehty rappaus tai slammaus tai vastaava ympäristöön sopiva korkealaatuinen julkisivumateriaali. Pihanpuoleisen julkisivun materiaali voi olla myös puuta. Sisäänvedoissa, parvekkeen takaseinissä yms. tulee käyttää julkisivuista poikkeavia materiaaleja.

Ympäristölautakunnan lausunnon johdosta selostusta on täydennetty meluntorjunnan osalta ja selostukseen on liitetty kuva: parvekkeiden melutasot, päivän keskiäänitaso.

HSY:n vesihuollon lausunnon johdosta on muutettu selostuksen liitteenä olevaa vesihuollon viitesuunnitelmaa.

Muut muutokset

- Asuinkortteleiden rakennusoikeuksia on tarkistettu siten, että asuinkortteleiden kokonaisrakennusoikeus on laskenut 91 700 k-m²:stä 91 000 k-m²:iin. Asukkaiden harraste- ja kokoontumistilojen rakennusoikeus on tarkistettu 650 k-m²:stä 560 k-m²:een.
- Korttelialueiden ja katujen rajoihin ja rakennusaloihin on tehty vähäisiä tarkistuksia, tonteilla 49273/6 ja 10 rakennusten korkeutta on tarkistettu ½ III:sta II:een.
- Kaavaehdotukseen on lisätty määräys: Jätehuoneet tulee sijoittaa rakennukseen tai pysäköintihalliin. Jätteen putkikuljetusjärjestelmän keräyspisteitä saa sijoittaa myös pihamaalle.
- Määräys "Koirasaarentien, Haakoninlahdenkadun, Saaristolaivastonkadun ja Haakoninlahdenpuiston varressa sijaitsevat rakennukset on jäsenöitävä yhden lamellin suuruisiin osiin julkisivun materiaalien, värityksen, aukotuksen ja/tai muihin keinoin" on rajoitettu koskemaan vain rakennusten kadun ja puiston puolta.
- Määräykseen "Rakennusala, jonka ylimmässä kerroksessa asuntoihin saa rakentaa parven, jossa on asuin- ja työtiloja asemakaavakarttaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi enintään 2/3 yli 5 metriä korkean asunnon pohjapinta-alasta. Parvia varten ei tarvitse rakentaa autopaikkoja" on tehty seuraava lisäys: A-korttelialueilla, mikäli ylimmän kerroksen asuntoihin rakennetaan parvia, ei tarvitse sijoittaa saunaa asukkaiden käyttöön ullakolle tai ylimpään kerrokseen.
- Lisäksi määräykseen on tehty teknisluonteisia tarkistuksia ja vähäisiä lisäyksiä ja muutoksia, jotka koskevat kortteleiden ja katualueiden rajoja ja rakennusaloja sekä julkisivumateriaaleja, saunojen sijoitusta, katoksia ja kattomuotoja. Autopaikkojen ohjeelliseen sijoitukseen on tehty pieniä tarkistuksia.

- Kaavaselostuksen liitteenä olevaa autopaikkalaskelmaa on tarkistettu vastaavasti.

Muutetut tilastotiedot

Kaava-alueen pinta-ala on 9,80 ha ja kerrosala 91 560 m². Tästä on asuinrakennusten korttelialuetta (A) 1,25 ha (kerrosala 23 000 m²), asuinkeuhkalojen korttelialuetta (AK) 2,30 ha (kerrosala 58 600 m²), erityisasumisen korttelialuetta (AKS) 0,35 ha (kerrosala 8 300 m²), rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialuetta (AR) 0,12 ha (kerrosala 1 100 m²), asumista palvelevaa yhteiskäyttöistä korttelialuetta (AH) 1,67 ha, autopaikkojen korttelialuetta (LPA) 0,43 ha (kerrosala 560 m²), puistoa (VP) 0,97 ha ja katua 3,14 ha.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei tarvitse asettaa uudelleen nähtäville.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on tarkistanut kaupunkisuunnittelulautakunnan kokouksen 9.6.2011 jälkeen asemakaavaehdotusta seuraavalla korjauksella:

Kaupunkisuunnittelulautakunnan 2.12.2010 puoltamassa 14.1.–14.2.2011 nähtävillä olleessa asemakaavaehdotuksessa oli määräys: "Merkintä osoittaa rakennusalan osan, jolla rakennuksen kolme ylintä kerrosta on viistettävä sisäänpäin siten, että viisteen alin kulma o sijaitsee neljännen ja viidennen kerroksen välipohjan kohdalla. Kulmapisteen o sijainti on likimääräinen. Viistettyjen julkisivupintojen tulee olla samaa materiaalia kuin viereiset julkisivut."

Kaupunkisuunnittelulautakunnan 9.6.2011 puoltamassa muutetussa asemakaavaehdotuksessa määräys oli muutettu kuulumaan seuraavasti: "Merkintä osoittaa likimääräisesti rakennusalan osan, jolla rakennuksen neljä ylintä kerrosta on viistettävä tai porrastettava sisäänpäin. Alimman kulmapisteen o sijainti on likimääräinen. Viistetyt julkisivupinnat tulee käsitellä kuten julkisivut ja olla samanvärisiä kuin viereiset julkisivut."

Määräykseen on virheellisesti kirjoitettu "viistetty tai porrastettu sisäänpäin" ja se korjataan siltä osin kaupunkisuunnittelulautakunnan 2.12.2010 hyväksymän muotoon "viistettävä sisäänpäin".

Tarkistettuna määräys kuuluu siis: "Merkintä osoittaa likimääräisesti rakennusalan osan, jolla rakennuksen neljä ylintä kerrosta on viistettävä sisäänpäin. Alimman kulmapisteen o sijainti on likimääräinen. Viistetyt julkisivupinnat tulee käsitellä kuten julkisivut ja olla samanvärisiä kuin viereiset julkisivut."

24.10.2011

Tehty tarkistus on luonteeltaan vähäinen, joten asemakaavaehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavakartta nro 12010
- 2 Havainnekuva
- 3 Haakoninlahti 1 -alue, lintuperspektiivi
- 4 Vuorovaikutusraportti
- 5 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen vahvistaminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Energia -liikelaitos
HSY Vesihuolto

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Pelastuslautakunta
Ympäristölautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Kaupunginmuseon johtokunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.10.2011 § 913

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kaj/3

Pöydälle 17.10.2011

HEL 2011-001189 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/3

§ 933

Määrärahan myöntäminen Kotinummentien pohjoisosan uuden asuntoalueen esirakentamiseen

HEL 2011-003066 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää rakennusvirastolle vuoden 2011 talousarvion alakohdalta 8 01 02 10, esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, muu esirakentaminen,

- 770 000 euroa Kotinummentien pohjoisosan uuden asuntoalueen esirakentamiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HKRn esitys määrärahan hakeminen Kotinummentien esirakentamiseen
- 2 Kotinummentien alueen rakentamiskartta 24.11.2010.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne myöntää rakennusvirastolle vuoden 2011 talousarvion alakohdalta 8 01 02 10, esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, muu esirakentaminen,

- 770 000 euroa Kotinummentien pohjoisosan uuden asuntoalueen esirakentamiseen.

Esittelijä

Kotinummentien pohjoisosan (39. Tapaninkylä) asemakaava ja asemakaavan muutos nro 11687 on saanut lainvoiman 19.3.2010. Yleisten töiden lautakunta on hyväksynyt Kotinummentien pohjoisosan katusuunnitelmat 9.3.2010. Uuden pientaloalueen kunnallistekniset suunnitelmat valmistuivat lokakuussa 2010.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Alueellisen esirakentamissuunnitelman mukaan rakennettavalla alueella ruokamultakerroksen alla olevan saven paksuus vaihtelee 5 -10 metriä, mikä edellyttää painumahaittojen poistamista alueellisella pohjanvahvistuksella. Geoteknisen suunnitelman mukaan arvioitu stabiloinnin määrä on noin 95 000 jm, josta tonttien osuus on noin 28 000 jm, katualueiden noin 53 000 jm ja meluvallin sekä maisemavallin osuus noin 14 000 jm. Esirakentamisen suunnitelmaan sisältyy pientalotonteille myös tehtävä pienimuotoinen täyttötöy.

Uuden kaava-alueen esirakentamisesta on järjestetty urakkakilpailu ja urakoitsijan valinta on päätetty yleisten töiden lautakunnassa 5.10.2010. Stabilointiurakka alkoi lokakuussa 2010 ja se on edennyt suunnitellusti valmistuen kokonaisuudessaan vuonna 2011. Stabilointityön rinnalla alueella on käynnistynyt vesihuollon, katujen ja muun kunnallistekniikan rakentaminen tammikuussa 2011. Uuden kaavan mukainen talorakentaminen on alkanut alueella uuden kauppakiinteistön rakentamisella. Uusien pientalojen rakentaminen viivästyy hieman ja käynnistyy vuoden 2012 alkupuolella. Kotinummentien pohjoisosan uusi asuntoalue on merkittävä pientaloalue, jossa alueellinen esirakentaminen on tarpeen laadukkaan kunnallistekniikan ja asunto-ohjelman toteuttamista varten.

Stabiloinnin rakentamisen kokonaiskustannuksiksi arvioitiin urakkakilpailun perusteella 1,6 milj. euroa, josta kaupunginhallitus myönsi rakennusviraston käyttöön 7.12.2010, § 1318, 0,55 milj. euroa vuodelle 2010.

Rakennusvirasto on tarkentanut 18.3.2011 päivättyä urakan loppuunsaattamista koskevaa määrärahaesitystään siten, että stabilointiurakan kokonaiskustannukset ovat 1,32 milj. euroa ja alittavat siten alkuperäisen arvion.

Rakennusvirasto esittää, että kaupunginhallitus myöntäisi vuodelle 2011 rakennusviraston käyttöön Kotinummentien pohjoisosan asuntoalueen esirakentamiseen loppuunsaattamiseen tarvittavan 0,77 milj. euroa talousarviokohdasta 8 01 02 (esirakentaminen, täyttötöy ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet).

Esittelijä toteaa, että vuoden 2011 talousarviossa on varauduttu edellä mainittuihin töihin. Määräraha, jonka suuruudeksi on tarkentunut 770 000 euroa, tulisi myöntää vuoden 2011 talousarvion alakohdasta 8 01 02 10, esirakentaminen, täyttötöy ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, muu esirakentaminen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/3

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HKRn esitys määrärahan hakeminen Kotinummentien esirakentamiseen
- 2 Kotinummentien alueen rakentamiskartta 24.11.2010.pdf

Tiedoksi

Taloushallintopalvelut -liikelaitos
talous- ja suunnittelukeskus
rakennusvirasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/4

§ 934

Eräiden asuntotuotantotoimikunnan rakennuskohteiden rahoittaminen

HEL 2011-003205 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää talousarviokohdalta 9 01 01, Antolainat asuntotuotantoon, asuntotuotantotoimiston hankkeille tertiääri- ja primäärilainaa seuraavasti:

Tertiäärilaina

- Myllypuron Kiinteistöt Oy/ Mamsellimyllynkatu	534 200 e
- Kumpulan Kiinteistöt Oy/Berliininkuja	723 230 e
- Vallilan Kiinteistöt Oy/Leonkatu 20	452 180 e
- Vallilan Kiinteistöt Oy/Antareksenkatu	564 930 e
- Jakomäen Kiinteistöt Oy/ Hevosmiehenkatu 13	976 850 e
YHTEENSÄ	3 251 390 e

Primäärilaina

- Pihlajiston Kiinteistöt Oy/ Harjannetie 47	56 214 e
--	----------

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa asuntotuotantotoimiston laatimaan kaupungin puolesta tertiääri- ja primäärilainojen velkakirjat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eija Venetkoski-Kukka, lainapäällikkö, puhelin: 310 36329
eija.venetkoski-kukka(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päätti myöntää talousarviokohdalta 9 01 01, Antolainat asuntotuotantoon, asuntotuotantotoimiston hankkeille tertiääri- ja primäärilainaa seuraavasti:

Tertiäärilaina

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/4

- Myllypuron Kiinteistöt Oy/ Mamsellimyllynkatu	534 200 e
- Kumpulan Kiinteistöt Oy/Berliininkuja	723 230 e
- Vallilan Kiinteistöt Oy/Leonkatu 20	452 180 e
- Vallilan Kiinteistöt Oy/Antareksenkatu	564 930 e
- Jakomäen Kiinteistöt Oy/ Hevosmiehenkatu 13	976 850 e
YHTEENSÄ	3 251 390 e

Primäärilaina

- Pihlajiston Kiinteistöt Oy/ Harjannetie 47	56 214 e
--	----------

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa asuntotuotantotoimiston laatimaan kaupungin puolesta tertiääri- ja primäärilainojen velkakirjat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

Esittelijä

Myllypuron Kiinteistöt Oy / Mamsellimyllynkatu on Myllypuroon rakennettava 52 rivi-, pari- ja pienkerrostaloasuntoa sisältävä vuokratohde, jonka hankinta-arvo on 10 682 700 euroa. Korkotukilainalla rahoitetaan 9 368 500 euroa, asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) käynnistysavustuksella 780 000 euroa ja kaupungin tertiäärilainalla 534 200 euroa.

Kumpulan Kiinteistöt Oy / Berliininkuja on Arabianrantaan rakennettava 71 kerrostaloasuntoa sisältävä vuokratohde, jonka hankinta-arvo on 14 464 600 euroa. Korkotukilainalla rahoitetaan 13 031 370 euroa, ARA:n käynnistysavustuksella 710 000 euroa ja tertiäärilainalla 723 230 euroa.

Vallilan Kiinteistöt Oy / Leonkatu 20 on Kalasatamaan rakennettava 46 kerrostaloasuntoa sisältävä vuokratohde, jonka hankinta-arvo on 9 043 600 euroa. Korkotukilainalla rahoitetaan 7 901 420 euroa, ARA:n käynnistysavustuksella 690 000 euroa ja tertiäärilainalla 452 180 euroa.

Vallilan Kiinteistöt Oy / Antareksenkatu on Kalasatamaan rakennettava 63 kerrostaloasuntoa sisältävä vuokratohde, jonka hankinta-arvo on 11 298 500 euroa. Korkotukilainalla rahoitetaan 10 103 570 euroa, ARA:n käynnistysavustuksella 630 000 euroa ja Helsingin kaupungin tertiäärilainalla 564 930 euroa.

Jakomäen Kiinteistöt Oy / Hevosmiehenkatu 13 on Alppikylään rakennettava 83 kerrostaloasuntoa sisältävä vuokratyöhuone, jonka hankinta-arvo on 19 537 000 euroa. Korkotukilainalla rahoitetaan 17 730 150 euroa, ARA:n käynnistysavustuksella 830 000 euroa ja tertiäärilainalla 976 850 euroa.

Pihlajiston Kiinteistöt Oy / Harjannetie 47 on Viikinmäkeen rakennettu 40 kerrostaloasuntoa ja yhden liiketilan sisältävä vuokratyöhuone, jonka lopullinen hankinta-arvo on 8 713 200 euroa. Kohde on rahoitettu korkotukilainalla 7 375 900 euroa, käynnistysavustuksella 600 000 euroa, tertiäärilainalla 419 830 euroa ja primäärilainalla 261 256 euroa. Rakennuskustannusten nousun vuoksi tarvitaan Helsingin kaupungin primäärilainaa lisää 56 214 euroa.

Asuntotuotannon rahoitusmuodot

Korkotukilainan enimmäislaina-aika on 41 vuotta ja lainansaajan perusomavastuukorko vuokratyöhuoneelle on 3,4 %. Korkotukilainan määrä on enintään 95 % rakennus- ja tonttikustannuksista.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) myöntää vuonna 2011 10.000 euron käynnistysavustuksen asuntoa kohti Helsingin seudulle rakennettaville valtion tukemille vuokra- ja asumisoikeusasunnoille.

Helsingin kaupungin tertiäärilaina on kaupungin myöntämää kolmoissijaislainaa, jonka asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) rinnastaa yhtiön omiin varoihin. Tertiäärilainan korko on 1.1.2006 lukien 4,5 % ja se lyhennetään viidessä vuodessa sen jälkeen kun aravalaina tai siihen rinnastettava yhtiön laina on kokonaan maksettu. Tertiäärilainalla rahoitetaan vuokratyöhuoneen korkotukilainan ja käynnistysavustuksen jälkeinen, noin 5 %:n suuruinen omarahoitusosuus.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) myöntää vuonna 2011 10 000 euron käynnistysavustuksen asuntoa kohti Helsingin seudulle rakennettaville valtion tukemille vuokra- ja asumisoikeusasunnoille.

Tertiäärilaina on kaupungin myöntämää kolmoissijaislainaa, jonka asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) rinnastaa yhtiön omiin varoihin. Tertiäärilainan korko on 1.1.2006 lukien 4,5 % ja se lyhennetään viidessä vuodessa sen jälkeen kun aravalaina tai siihen rinnastettava yhtiön laina on kokonaan maksettu. Tertiäärilainalla rahoitetaan vuokratyöhuoneen korkotukilainan ja käynnistysavustuksen jälkeinen, noin 5 %:n suuruinen omarahoitusosuus.

Primäärilaina on Helsingin kaupungin myöntämää lainaa, jonka korko on tällä hetkellä 2,35 % ja joka lyhennetään 36 vuoden

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/4

annuiteettitaulukon mukaisesti. Primäärilainalla rahoitetaan vuokratiloiteisiin sisältyviä liiketiloja.

Talousarvion kohdalla 9 01 01 on käytettävissä 7,8 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eija Venetkoski-Kukka, lainapäällikkö, puhelin: 310 36329
eija.venetkoski-kukka(a)hel.fi

Tiedoksi

Asuntotuotantotoimikunta

Päätöshistoria

Asuntotuotantotoimikunta 21.09.2011 § 156

HEL 2011-003205 T 02 05 03 00

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että seuraaville hankkeille myönnettäisiin tertiääri- ja primäärilainaa seuraavasti:

Tertiäärilaina

- Myllypuron Kiinteistöt Oy/ Mamsellimyllynkatu	534.200 e
- Kumpulan Kiinteistöt Oy/Berliininkuja	723.230 e
- Vallilan Kiinteistöt Oy/Leonkatu 20	452.180 e
- Vallilan Kiinteistöt Oy/Antareksenkatu	564.930 e
- Jakomäen Kiinteistöt Oy/ Hevosmiehenkatu 13	976.850 e
YHTEENSÄ	3.251.390 e

Primäärilaina

- Pihlajiston Kiinteistöt Oy/ Harjannetie 47	56.214 e
--	----------

Lisäksi toimikunta päätti esittää, että kaupunginhallitus oikeuttaa asuntotuotantotoimiston laatimaan kaupungin puolesta tertiääri- ja

24.10.2011

Kj/4

primäärilainojen velkakirjat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

Ote kaupunginhallitukselle.

Käsittely

21.09.2011 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Penttilä Hannu

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Elina Kotiranta, talouspäällikkö, puhelin: 310 78027
elina.kotiranta(a)att.hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/5

§ 935

Valtuutettu Sari Näreen toivomusponsi: Lähisuhdeväkivallan ehkäisyä koskevan työryhmän uhreja edustavien tahojen riittävä edustus

HEL 2011-000301 T 09 00 00

§ 267, Kvsto 24.11.2010

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 24.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Sari Näre) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikkö vs., puhelin: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 24.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Sari Näre) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Kvsto hyväksyi 24.11.2010 seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että lähisuhdeväkivallan ehkäisyä koskevassa työryhmässä varmistetaan uhreja edustavien tahojen riittävä edustus. (Sari Näre, äänin 53-0)”

Kvston työjärjestyksen 24 §.n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Esittelijä toteaa, että kaupunginjohtaja on johtajistokäsittelyssä 23.3.2011 asettanut toimikaudeksi 2011-2014 lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi työskentelevän työryhmän.

Työryhmän jäsenet ovat asemansa perusteella:

Olli Salin (pj.), sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikkö, sosiaalivirasto
Katariina Jantunen, ylihoitaja, terveyskeskus
Arja Kukkonen, ohjauspalvelujen päällikkö, opetusvirasto
Leena Jonkari, toiminnanjohtaja, nuorisoasiainkeskus

Työryhmään on kutsuttu lisäksi seuraavien tahojen edustajat:

Helsingin poliisilaitos
Helsingin hätäkeskus
Helsingin syyttäjänvirasto
Rikosuhripäivystys
Pääkaupunkiseudun turvakoti
Lyömätön linja
Mannerheimin lastensuojeluliitto
Monika Naiset ry
maahanmuuttajien edustaja

Työryhmä voi työnsä aikana kuulla tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita.

Työryhmän sihteereinä ovat Marja-Kirsti Eliassonin sosiaalivirastosta ja Marja Vuento hallintokeskuksen turvallisuus- ja valmiusyksiköstä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikkö vs., puhelin: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

24.10.2011

Kj/6

§ 936

Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi: Kaupungin sisäisten ennustemenetelmien tarkistaminen

HEL 2011-001782 T 00 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Laura Kolbe) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Laura Kolbe) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 10.11.2010 ehdotusta talousarvioksi vuodeksi 2011 ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2011–2013 Kvsto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että tarkistetaan kaupungin sisäiset ennustemenetelmät sellaisiksi, että päivähoidon ja peruskoulutuksen lapsimäärissä ei ole jatkuvia yllätyksiä.” (Laura Kolbe, 85-0)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että väestöennusteen ennustemenetelmä on kuvattu mm. tietokeskuksen julkaisussa Helsingin väestöennuste 2011–2050 (Tilastoja 2009:31). Helsingin kaupunki on laatinut omia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

väestöennusteita 1940-luvulta asti, aluksi satunnaisemmin ja sittemmin vuosittain 1974–1981. Vuosina 1982–2004 ennusteen teko kytkeytyi kaupungin suunnitteluohjeiston laatimisaikatauluun ja se laadittiin joka toinen vuosi. Vuodesta 2005 lähtien ennuste on laadittu vuosittain. Helsingin väestöennuste on laadittu vuodesta 1992 alkaen menetelmällä, jossa Helsingin seudulle laaditaan erilaisiin aluetaloudellisiin näkemyksiin perustuvat väestöprojektiot, jolloin Helsingin väestöennustevaihtoehdot riippuvat osaltaan seudun kehitysnäkymistä, osaltaan Helsingin kaupungin alueella tarjolla olevista ja rakennettavista asuntotuotantomahdollisuuksista. Alueittainen ennuste on laadittu kymmeneksi vuodeksi vuosittain, ja se koskee Helsingissä vakituisesti asuvia asukkaita.

Ennuste on laadittu talous- ja suunnittelukeskuksen, tietokeskuksen ja kaupunkisuunnitteluviraston yhteistyönä. Ennusteen kokoaja ja tekijä on kaupungin tietokeskus.

Väestökehityksen taustalla vaikuttavat monimutkaiset taloudelliset ja demografiset prosessit, joiden kehityksen ennustaminen on epävarmaa lyhyelläkin ajalla, puhumattakaan vuosista ja vuosikymmenistä. Näin ollen väestöennusteisiin liittyy erittäin paljon epävarmuutta. Silti väestökehityksen arvioiminen pitkän ajan päähän on erehtymisen riskin uhallakin perusteltua, sillä vaihtoehtona on, että päätöksiä pitkävaikutteisista investoinneista ja kaavoitusratkaisuista tehtäisiin pelkästään nykytilannetta koskevan tiedon perusteella. Tästä syystä Helsingin väestöennusteisiin on liittynyt myös pitemmän aikavälin väestökehitysvaihtoehtojen analyysi.

Väestöennustemalliin sisältyy mm. seuraavien tekijöiden tarkastelu: (1) Helsingin ja Helsingin seudun toteutunut viimeaikainen väestökehitys, (2) muuttoliike alueittain Helsingissä, Helsingin seudulla, kotimaassa ja ulkomailla sekä muuttoliike äidinkielen ja ikärakenteen mukaan (3) väestökehityksen riippuvuudet, muuttoliikkeen ja työmarkkinoiden yhteys sekä taloustilanteen vaikutus muuttoliikkeeseen, (4) asuntomarkkinat, asuntotuotantomahdollisuudet, tonttimaan tarjonta ja asumiskysynnän muutokset Helsingissä ja Helsingin seudulla, (5) aluetaloudelliset oletukset Helsingin ja Helsingin seudun tulevan taloudellisen kehityksen skenaarioista, (6) väestökehityksen demografiset oletukset hedelmällisyydestä ja kuolemanvaarasta, (7) edellisistä tekijöistä seuraavat vaihtoehtoiset Helsingin, Helsingin seudun ja ikäryhmittäiset väestöprojektiot ja (8) rakentamisennuste valmistuvista asunnoista tulevalle kymmenelle vuodelle.

Toivomusponnessa mainittua lapsimäärän ennustamista muuttuvassa tilanteessa pyrittiin parantamaan jo vuosina 2009 ja 2010 laadituissa ennusteissa. Koska vuonna 2008 alkanut taantuma ja 2000-luvun jälkipuolen vähäinen asuntotuotanto ovat vähentäneet erityisesti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/6

lapsiperheiden muuttoja suurempiin asuntoihin, lasten määrä on kasvanut nopeasti erityisesti pienasuntovaltaisessa kantakaupungissa. Mikäli koko 10 vuoden ennustejaksolla olisi käytetty viime vuosien nettomuuttokeskiarvoja, lasten määrän kasvu olisi ennustettu huomattavasti todennäköisesti toteutuvaa korkeammaksi. Tämän vuoksi vuosien 2010–2011 ennusteessa käytettiin ”lama-ajan” nettomuuttoparametreja ja vuodesta 2012 alkaen pitemmän ajan nettomuutoista laskettuihin parametreja.

Esittelijä toteaa, että kaupungin käyttämää väestöennustemenetelmää voidaan pitää erittäin kehittyneenä. Ennusteen laatimisessa ja kehittämisessä tehdään runsaasti valmistelu yhteistyötä talous- ja suunnittelukeskuksen, tietokeskuksen ja kaupunkisuunnitteluviraston kesken. Lisäksi tietokeskuksen asiantuntijat ovat jatkuvassa yhteydessä erityisesti sosiaaliviraston ja opetusviraston asiantuntijoiden kanssa koskien väestökehityksen jatkuvia muutoksia ja mahdollisuuksia ennakoida tulevaa kehitystä. Tietojärjestelmien kehittyminen mahdollistaa osaltaan väestöennusteen parantamista, mutta ei poista sitä tosiseikkaa, että kyse on ennustamisesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

24.10.2011

Kj/7

§ 937

Valtuutettu Kauko Koskisen toivomusponsi: Asiakkaat hyvinvointipalvelujen suunnittelussa ja kehittämisprosesseissa

HEL 2011-001817 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Kauko Koskinen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Kauko Koskinen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 10.11.2010 ehdotusta talousarvioksi vuodeksi 2011 ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2011–2013 Kvsto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki pyrkii ottamaan asiakkaat/käyttäjät nykyistä laajemmin mukaan hyvinvointipalvelujen suunnitteluun ja kehittämisprosesseihin.” (Kauko Koskinen, 57-0)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että strategiaohjelma 2009–2012 sisältää useilla alueilla toimenpiteitä kaupunkilaisten ja asiakkaiden

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

osallistumismahdollisuuksien lisäämiseen. Erityisesti on panostettu strategiaohjelman mukaisesti sähköiseen vuorovaikutukseen.

Kaupunkilaiset voivat osallistua Helsingin kaupungin suunnitteluun, toteutukseen ja päätöksentekoon esimerkiksi tekemällä aloitteita tai keskustelemalla ylipormestarin asukasilloissa. Kerro kartalla - vuorovaikutuspalvelussa kaupungin eri virastot julkaisevat kyselyjä ajankohtaisista aiheista. Kuntalaiset voivat kertoa mielipiteensä ja keskustella karttaa apuna käyttäen. Mielipiteitä hyödynnetään jatkosuunnittelussa.

Kaupunginvaltuuston kokoukset ovat yleisölle avoimia. Niitä voi seurata valtuustosalissa tai suorana lähetyksenä Helsinki-kanavalla sekä kaapelitelevision Stadi.TV-kanavalla. Helsinki-kanavalta löytyy myös kokousvideoiden arkisto.

Asukasilloja järjestetään eri puolilla kaupunkia useita kertoja vuodessa kaupunginjohtajan johdolla. Keskusteluun osallistuvat kaupungin asiantuntijat useilta eri aloilta. Helsinkiläiset voivat tehdä aloitteita kaupunkia koskevissa asioissa.

Keskeisenä toimenpiteenä vuorovaikutuksen kehittämiseksi kaupunginhallitus on asettanut Demokratiaryhmän kokoamaan yhteen demokratiahankkeita ja siten vahvistamaan kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia. Ryhmä kokoaa kaupungin hallinnon monet demokratiaa edistävät toimenpiteet yhtenäiseksi kansanvaltahankkeeksi. Ryhmä on määräaikainen, se toimii huhtikuun 2011 alusta lokakuun loppuun. Demokratiaryhmän työn tulokset tullaan saattamaan kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvnro

FI02012566

24.10.2011

Kj/8

§ 938

Valtuutettu Pekka Saarnion toivomusponsi: Kaupungin palvelujen tuottamisvaihtoehtojen vaikutukset yhdenvertaisuuteen

HEL 2011-002315 T 02 09 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Pekka Saarnio) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Pekka Saarnio) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 10.11.2010 ehdotusta talousarvioksi vuodeksi 2011 ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2011–2013 Kvsto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungin palvelujen tuottamisvaihtoehtoja punnittaessa selvitetään sekä niiden vaikutukset kuntalaisten yhdenvertaisuuteen että eri vaihtoehtojen kokonaistaloudellisuus.” (84-0)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymään vuoden 2011 talousarvioon sisältyy, että vuonna 2011 laaditaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/8

ehdotus kaupungin palveluiden tuottamisen strategiaksi. Strategiassa määritellään, miten palvelut järjestetään ja tuotetaan – mitkä palvelut kaupunki tuottaa itse, mitkä palvelut tuotetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja mitkä hankitaan markkinoilta. Strategiassa tarkastellaan kaupungin keskeisiä palveluita, kartoitetaan niiden nykytila ja suunnitellaan niiden kehittämistä. Tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus ja laatu tulevaisuudessa. Tarkoituksena on tuottaa mahdollisimman laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti.

Palveluiden tuottamisen strategian valmistelun lähtökohtia on esitelty kaupunginhallituksen iltakoulussa 20.6.2011. Valmistelu on ajoitettu tehtäväksi syyskaudella 2011 keväällä 2011 vireillä olleiden muiden valmistelujen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Näitä olivat mm. tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelman valmistelu, sosiaali- ja terveystoimen kokonaiselvitys ja Helsinki-Vantaa – selvitys. Lisäksi valmistelun käynnistämisessä haluttiin ottaa huomioon hallitusohjelman linjaukset kuntapalvelujen järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja on 10.8.2011 asettanut työryhmän valmistelemaan palvelustrategiaa vuoden 2011 loppuun mennessä. Strategiaohjelmassa 2009–2012 on lähtökohtana kaupungin oman palvelutuotannon kehittäminen. Virastoilla ja liikelaitoksilla on talousarviossa määritelty nykyiset palvelustrategiset linjaukset. Palvelustrategiatyössä kartoitetaan nykyinen palvelujen tuotantojakauma ja etsitään ajatuksia uuden strategiakauden palvelustrategisille ratkaisuille. Keskeisenä tehtävänä on kaupungin oman palvelutuotannon ja muiden tuotantovaihtoehtojen kustannusrakenteen tarkastelu. Tuottamisvaihtoehtojen arvioinnissa ovat keskeisinä kriteereinä mm. juuri toivomusponnessa esitetyt näkökulmat kuten kokonaistaloudellisuus ja kuntalaisten yhdenvertaisuus.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/9

§ 939

**Valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponsi: Strategiaohjelman
2009-2012 edellyttämä asukkaiden kuuleminen**

HEL 2011-002397 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Thomas Wallgren) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Thomas Wallgren) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 10.11.2010 ehdotusta talousarvioksi vuodeksi 2011 ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2011–2013 Kvsto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että palveluiden tuottamisen strategian laadinnan yhteydessä toteutetaan strategiaohjelman 2009–2012 edellyttämää asukkaiden kuulemistä.” (79-0)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymään vuoden 2011 talousarvion sisältyy, että vuonna 2011 laaditaan ehdotus kaupungin palveluiden tuottamisen strategiaksi. Strategiassa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

määritellään, miten palvelut järjestetään ja tuotetaan – mitkä palvelut kaupunki tuottaa itse, mitkä palvelut tuotetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja mitkä hankitaan markkinoilta. Strategiassa tarkastellaan kaupungin keskeisiä palveluita, kartoitetaan niiden nykytila ja suunnitellaan niiden kehittämistä. Tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus ja laatu tulevaisuudessa. Tarkoituksena on tuottaa mahdollisimman laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti.

Palveluiden tuottamisen strategian valmistelun lähtökohtia on esitelty kaupunginhallituksen iltakoulussa 20.6.2011. Valmistelu on ajoitettu tehtäväksi syyskaudella 2011 keväällä 2011 vireillä olleiden muiden valmistelujen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Näitä olivat mm. tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelman valmistelu, sosiaali- ja terveystoimen kokonaisselvitys ja Helsinki-Vantaa – selvitys. Lisäksi valmistelun käynnistämisessä pyrittiin ottamaan huomioon hallitusohjelman linjaukset kuntapalvelujen järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja on 10.8.2011 asettanut työryhmän valmistelemaan palvelustrategiaa vuoden 2011 loppuun mennessä. Työryhmä on aloittanut työnsä syyskuussa. Palvelustrategian kehittämisvaihtoehtojen arviointi on aloitettu. Ensimmäisenä kehittämistehtävänä on hallintokuntakohtaisten nykyisten palvelustrategioiden tiedon ja käsitteistön yhdentäminen.

Nykytilanteessa palvelustrategisten linjausten suunnittelua, valmistelua ja toteutusta tehdään virastojen ja liikelaitosten toimesta näiden omilla palvelualoilla. Näin ollen asukkaiden ja muiden sidosryhmien, kuten erityisesti elinkeinoelämän, kuulemisessa ja osallistumisessa luontevin kanava ovat toimialakohtaiset kuulemismenettelyt. Tällä kehittämispolulla asukkaiden ja sidosryhmien kuulemisessa on tarkoituksenmukaista käyttää toimialojen käytössä olevia vuorovaikutuskanavia. Työryhmän työn edetessä ja tarkentuessa arvioidaan kuulemisen tarvetta käynnissä olevassa valmisteluprosessissa.

Palvelustrategian valmistelussa pyritään myös kartoittamaan asiakashyötyä tai kustannustehokkuutta lisääviä useille hallintokunnille yhteisiä, koko kaupungille yhteisiä tai seudullisia palvelutuotantomahdollisuuksia. Alustavan arvion mukaan uusia tällaisia mahdollisuuksia voi löytyä lähinnä samankaltaista palvelua järjestävien virastojen kesken. Asukkaiden ja sidosryhmien kuulemisen järjestäminen edellyttää näiden mahdollisuuksia tarkentamista. Työryhmän työn edetessä arvioidaan kuulemisen tarvetta valmisteluprosessissa myös tältä osin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/9

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

24.10.2011

Kj/10

§ 940

Valtuutettu Mari Puoskarin toivomusponsi: Ulkopuolisen arvion pyytäminen palvelutuotannon tehostamisesta

HEL 2011-002400 T 00 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Mari Puoskari) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Mari Puoskari) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 10.11.2010 ehdotusta talousarvioksi vuodeksi 2011 ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2011–2013 Kvsto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelman laatimisen yhteydessä pyydetään myös ulkopuolinen arvio palvelutuotannon tehostamisesta” (Mari Puoskari, 77-3)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymään vuoden 2011 talousarvioon sisältyy, että vuoden 2011 alussa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

käynnistetään tuottavuutta ja työhyvinvointia lisäävä ohjelma. Ohjelman tavoitteena on parantaa tuottavuutta ja taloudellisuutta. Ohjelma koostuu eri hallintokuntien toiminnan tehostamiseen ja työhyvinvointiin tähtäävistä hankkeista ja se koskee kaikkia hallintokuntia. Ohjelman toteuttamisen ohjeistaa ja sen ohjauksesta vastaa talous- ja suunnittelukeskus. Ohjelman onnistunut toteuttaminen edellyttää henkilöstön ja henkilöstöjärjestöjen tiivistä osallistumista alusta alkaen. Tavoitteena on, että vuonna 2012 palvelut tuotetaan nykyistä edullisemmin asukasta kohden laskettuna.

Kaupunginhallitus kehotti 15.11.2010 talous- ja suunnittelukeskusta antamaan hallintokunnille ohjeet tuottavuutta ja työhyvinvointia lisäävän ohjelman valmistelusta. Lisäksi Khs kehotti kaikkia hallintokuntia valmistautumaan tekemään esitykset tuottavuutta parantavista konkreettisista toimenpiteistä 1.5.2011 mennessä talous- ja suunnittelukeskuksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Talous- ja suunnittelukeskus antoi virastojen ja liikelaitosten päälliköille 24.1.2011 ohjeet esitysten laatimisesta. Esitysten laatimisaikataulu ajoittui talousarvion 2012 valmistelun kanssa samaan aikaan. Päällekkäisyyksien välttämiseksi todettiin, että esitykset voidaan toimittaa virastojen ja liikelaitosten esityksinä ja vuotta 2012 koskevat esitykset käsitellään lauta- ja johtokunnissa talousarvioehdotuksen yhteydessä

Esittelijä toteaa, että talous- ja suunnittelukeskuksessa tehdyn valmistelun perusteella virastojen ja liikelaitosten toukokuussa toimitetut esitykset sisältyivät pääosin samansisältöisinä lauta- ja johtokunnissa käsiteltyihin vuoden 2012 talousarvioesityksiin. Tämä informaatio annettiin Khlle 15.8.2011 käsiteltäessä iltakoulussa vuoden 2012 talousarvion ja taloussuunnitelman 2012–2014 valmistelutilannetta.

Yhteenvedon voidaan todeta, että virastojen ja liikelaitosten toimenpiteet ovat jatkumoa Helsingissä pitkään tehdyille palvelujen kehittämistyölle. Toimenpiteiden toteuttaminen tapahtuu pääosin osana jatkuvaa toiminnan ja talouden suunnittelua, kehittämistä ja johtamista. Tuottavuutta parantavien toimenpiteiden kokonaisuus sisältää (1) toiminta- ja palveluprosessien kehittämistä, (2) tietojärjestelmien hyödyntämistä, (3) tilojen käytön tehostamista ja palveluverkon kehittämistä sekä (4) säästötoimenpiteitä.

Koska tuottavuustoimenpiteiden valmistelu on vahvasti integroitu osaksi virastojen ja liikelaitosten toiminnan ja talouden vuosisuunnittelua, olisi ulkopuolisen arvion tilaaminen palveluntuotannon tehostamisesta lähes koko kaupungin palvelutuotantoa koskeva laajahko toimeksianto.

24.10.2011

Kj/10

Kaikilla kaupungin toimialoilla tehdään jatkuvasti mm. palvelutuotannon kustannusten, tehokkuuden ja laadun vertailua sekä kansallisesti muihin kuntiin että erityisesti muihin suuriin kaupunkeihin. Näistä vertailuista saadaan virastokohtaista tietoa palvelutuotannon tehokkuudesta.

Esittelijä toteaa, että palvelutuotannon vertailutietoja käytetään jatkuvasti virastojen ja liikelaitosten kehittämisessä. Palvelutuotannon tehostamisen ulkopuolisia arviointeja on tarkoituksenmukaisinta lisätä lautakuntatason työssä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

24.10.2011

Kj/11

§ 941

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 42 tekemiä päätöksiä:

Khn puheenjohtaja 17.10.2011
konsernijaosto
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat
- Helsingin Energia 18.10.2011
- Helsingin Satama 18.10.2011
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtaja
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

hallintokeskus
- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus
- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö
- kehittämisspäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- kaupunginkamreeri
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

24.10.2011

Kj/11

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 42 tekemiä päätöksiä:

Khn puheenjohtaja 17.10.2011
konsernijaosto
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat
- Helsingin Energia 18.10.2011
- Helsingin Satama 18.10.2011
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtaja
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

hallintokeskus
- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus
- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö
- kehittämisspäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Kj/11

- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- kaupunginkamreeri
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

24.10.2011

Kj/12

§ 942

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 42 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneenä, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 42 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

24.10.2011

Ryj/1

§ 943

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 42 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	18.10.2011
Yleisten töiden lautakunta	18.10.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Matikainen Kristiina, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 42 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	18.10.2011
Yleisten töiden lautakunta	18.10.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Matikainen Kristiina, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

24.10.2011

Sj/1

§ 944

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö Valtioneuvoston lapsi- ja nuorisopoliittisesta kehittämisohjelmasta 2012 - 2015

Pöydälle 24.10.2011

HEL 2011-004950 T 12 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OKM:n lausuntopyyntö VN:n Lapsi- ja nuorisopoliittisesta kehittämisohjelmasta
- 2 VN:n Lapsi- ja nuorisopoliittinen kehittämisohjelma 2012-2015
- 3 Nuorisolautakunnan lausunto 6.10.2011
- 4 Opetusviraston lausunto 14.10.2011
- 5 Terveyskeskuksen lausunto 13.10.2011
- 6 Sosiaaliviraston lausunto 112.10.2011
- 7 Henkilöstökeskuksen lausunto 13.10.2011
- 8 Liikuntaviraston lausunto
- 9 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Valtioneuvoston lapsi- ja nuorisopoliittisen kehittämisohjelman luonnos sisältää kymmenen strategista tavoitetta lasten ja nuorten arjen hallinnan, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden lisäämiseksi. Tavoitteet on jaettu 28 alatavoitteeseen ja ne kattavat varsin laajasti ja monipuolisesti lasten ja nuorten elämän eri alueita ja kasvun mahdollisuuksia. Samalla tämä merkitsee, että kehittämisohjelmasta ei löydy selkeitä painotuksia. Ohjelmaa on varmaan vielä mahdollisesti huomattavasti selkeyttää karsimalla siitä päällekkäisyyksiä ja tarkentamalla toteuttamistapoja.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kehittämishjelmaan kirjattujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää hyvää ja koordinoitua yhteistyötä ja seurantaa sekä valtio- että kuntatasolla. Koordinoinnin ja seurannan merkitys korostuu myös sen vuoksi, että toimenpiteet on pääasiallisesti tarkoitettu rahoittaa eri ministeriöiden vuosibudjettien sisällä. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa on vaikea nähdä, että toimijoilla olisi todellisia mahdollisuuksia toteuttaa esitettyjä toimenpiteitä siltä osin kuin ne edellyttävät palvelujen lisäämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kehittämishjelmassa painottuvat nuorten elämään ja olosuhteisiin liittyvät ongelmat, ja se, millä välineillä ja tavoilla näihin ongelmiin tulisi puuttua. Riskinä on, että toimenpiteissä painotetaan ongelmakohtia, eikä esimerkiksi yleisiä peruspalveluita, joilla on suuri ennaltaehkäisevä merkitys. Ongelmiin keskittynyt huolipuhe voi johtaa siihen, että nuoria ei nähdä niinkään mahdollisuutena, vaan ongelmallisena ryhmänä. Kehittämishjelmasta tulisikin hahmottua rakenne, jossa pohjana ovat universaalit lasten, nuorten ja perheiden peruspalvelut, joita sitten täydennetään varhaisella puuttumisella ja viime kädessä korjaavilla toimilla.

Strateginen tavoite 1

Lasten ja nuorten kasvua aktiiviksi ja yhteisvastuullisiksi kansalaisiksi tuetaan

Helsingin kaupunginhallitus pitää lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämistä erittäin tärkeänä. Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi kesäkuussa 2011 Helsingille uuden nuorten vaikuttamisjärjestelmän, Ruudin. Ruuti pyrkii innostamaan mahdollisimman monia nuoria vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin, ja myös tavoilla, jotka he kokevat itselleen luonteviksi. Ruudin myötä on tarkoitus oleellisesti lisätä nuorten ja heidän ryhmiensä dialogia aikuisten, kaupungin päätöksentekijöiden ja viranhaltijoiden kanssa. Kehittämishjelmassa nuorten osallisuus- ja vaikuttamistapoja olisikin voinut vielä painokkaammin korostaa ja esittää toimia nuorten ottamiseksi mukaan jo asioiden suunnitteluvaiheessa ja myös päätöksenteossa.

Kaupunginhallitus toteaa, että demokratia-, globaali- ja ympäristökasvatuksen sisällyttämien opetukseen on kannatettavaa ja että tämä liittyy myös lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin. Samoin jokaiselle perusopetuksen päättävälle nuorelle tulee taata tietoyhteiskuntataidot.

Strateginen tavoite 2

Yhdenvertaisuutta tuetaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kehittämisohjelman luonnoksessa on varsin vähän kiinnitetty huomiota maahanmuuttajanuoriin ja heidän asemaansa. Helsingissä, jossa on eniten maahanmuuttajia koko Suomessa, maahanmuuttajanuoret ovat usein väliinpuotoajia ja vaarassa syrjäytyä. Tämä näkyy esimerkiksi siinä, että maahanmuuttajanuorten pääsy toisen asteen koulutukseen on vähäisempää kuin suomalaisnuorten. Helsingissä ammatillisen koulutuksen koulutuspaikkojen riittämättömyys vähentää vielä enemmän maahanmuuttajanuorten mahdollisuuksia päästä koulutukseen perusopetuksen jälkeen. Erityisenä väliinpuotoajaryhmänä ovat myöhään Suomeen tulleet 15 – 17 –vuotiaat maahanmuuttajataustaiset nuoret. Tälle ryhmälle on erityisen tärkeää tarjota koulutusta, joka turvaa jatkoon pääsyn ja siinä rinnalla suomen tai ruotsin kielen opetusta. Yhdenvertaisuus ja siihen liittyvät ongelmat tulevat esille myös terveyskeskuksen vastaanotoilla, erityisesti neuvoloissa ja koulu- ja oppilasterveydenhuollossa.

Yleisesti voidaan todeta, että maahanmuuttajien koulutukseen ja työmarkkinoille pääsy edellyttää erityisesti suomi/ruotsi toisena kielenä koulutuksen lisäämistä. Rahoituksen jakautuminen kahden ministeriön kesken korostaa koordinaation tarvetta pitkäjänteisessä maahanmuuttajakoulutuksen kehittämisessä ja tehokkaan kielikoulutuksen järjestämisessä. Tavoitteena täytyy olla sellainen yhtenäinen suomi/ruotsi toisena kielenä -opintojen polku, jolla voi opiskella ammattiin.

Maahanmuuttajataustaisten nuorten pääsyä toisen asteen koulutukseen tulee parantaa sekä lukioon että ammatilliseen koulutukseen valmistavilla koulutuksilla.

Rasismin, syrjinnän ja suvaitsemattomuuden torjumiseksi näitä teemoja tulee käsitellä eri oppiaineissa. Eri viranomaisten yhteistyö maahanmuuttajien tukijärjestöjen kanssa on olennaista suvaitsevaisuuden lisäämiseksi. Mm. Helsingin terveyskeskus toteaa, että yhdenvertaisuus ja siihen liittyvät ongelmat tulevat esille myös terveyskeskuksen vastaanotoilla, erityisesti neuvoloissa ja koulu- ja oppilasterveydenhuollossa.

Vanhemmuuden tukea on perusteltua kehittää luonnoksessa esitettyjen toimenpiteiden lisäksi perheellisille toisen asteen aikuisopiskelijoille. Ammatillisessa koulutuksessa oleville perheellisille opiskelijoille pitäisi pystyä elämäntilanteesta riippuen räätälöimään yksilölliset/joustavat tavat suorittaa ammatillinen tutkinto.

Strateginen tavoite 3

Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt sekä sateenkaariperheet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä kehittämissuunnitelman linjausta siitä, että lasten ja nuorten kanssa työskentelevien henkilöiden valmiuksia kohdata sukupuolen moninaisuus parannetaan. Samoin on tärkeää, että harrastusten sukupuolittuneisuutta seurataan, ja tuen jakamisessa kiinnitetään huomiota sen tasapuoliseen kohteluun. Helsingin hallintokunnissa onkin parhaillaan menossa suvaus, jossa toiminnan sukupuolivaikutuksia arvioidaan.

Strateginen tavoite 4

Koulutuksellista tasa-arvoa parannetaan

Koulutustakuun toteuttaminen on tärkeää: Toisen asteen koulutuspaikan takaaminen jokaiselle perusopetuksen päättävälle nuorelle lisää alueellista ja koulutuksellista tasa-arvoa, edistää nuorten kiinnostumista työmarkkinoille ja ehkäisee syrjäytymistä. Pääkaupunkiseudulla ja erityisesti Helsingissä on liian vähän ammatillisen koulutuksen koulutuspaikkoja nuorten ikäluokkaan ja tulevaan työvoimatarpeeseen suhteutettuna. Koulutustakuun toteuttaminen edellyttää Helsingissä vähintään 1000 ammatillisen koulutuksen paikan lisäämistä.

Peruskoulun oppilaanohjauksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota niiden oppilaiden ohjaukseen, jotka eivät hae yhteishaussa toisen asteen opintoihin tai hakemisesta huolimatta eivät saa toisen asteen opiskelupaikkaa. Perusopetuksen opinto-ohjauksen jälkiohjausta tulisi vahvistaa. Jos jälkiohjauksella ei enää tavoiteta nuorta, on ohjausvastuu siirrettävä etsivälle nuorisotyölle. Kuntien toteuttamaa etsivää nuorisotyötä tulee edelleen tukea valtion erillisrahoituksella.

Kannatettavaa on toisen asteen opiskelijoiden opintotukeen liittyvien epäkohtien korjaaminen. Opintotukijärjestelmää tulisi kehittää niin, että se mahdollistaa myös toisen asteen opiskelijoiden itsenäisen asumisen ja opiskelun Helsingissä.

Strateginen tavoite 5

Lasten ja nuorten tasavertaista osallistumista kulttuuri- liikunta- ja vapaa-ajan toimintaan tuetaan

Kaupunginhallitus pitää jaksossa esitettyjä tavoitteita tärkeinä. Koulujen ja liikuntatoimen ja kulttuuritoimen yhteistyötä on syytä kehittää niin, että lapsille ja nuorille pystytään tarjoamaan kulttuuri- ja liikuntapalveluja niin, että palveluita tarjotaan monipuolisesti ja niin, että myös pienituloisten perheiden lapset pääsevät mukaan harrastustoimintaan. Koulutilojen käyttö näihin tarkoituksiin mahdollistaa osaltaan kustannusten säilymisen matalana. Helsingissä voikin saada koulutiloja maksutta harrastuskäyttöön iltapäivien aikana.

Helsingissä on myös käynnistynyt Kulttuurista kouluihin -toiminta, joka vahvistaa taidekasvatuksen asemaa osana koulujen opetusta. Liikunnan rooli maahanmuuttajien kotouttamisessa on myös merkittävä.

Strateginen tavoite 6

Nuorten työllistymistä parannetaan ja työllisyyttä lisätään

Yhteiskuntatakuu ja sen osana toteutettava koulutustakuu ovat keskeisiä keinoja nuorten työllistymisen parantamiseen. On hyvä, että yhteiskuntatakuu koskee myös vastavalmistuneita alle 30-vuotiaita nuoria.

Yhteiskuntatakuun perusteella nuorille tulee tarjota heitä kiinnostavia ja motivoivia opiskelu-, työ-, harjoittelu-, kuntoutus- tai työpajapaikkoja. Nuorella tulee olla mahdollisuus vaikuttaa siihen, millainen paikka hänelle yhteiskuntatakuun perusteella osoitetaan. Samalla on todettava, että esimerkiksi työpajatoiminta ei ratkaise ammatillisen peruskoulutuksen aloituspaikkavajetta. Työpajatoiminta tulisikin kohdentaa vain niille nuorille, jotka tarvitsevat opiskelu- tai työpaikan lisäksi myös muuta tukea ja elämänhallinnan taitojen opettelua.

Työharjoitteluun liittyvä rajoitus korkeintaan kuuden kuukauden ajasta saman työnantajan palveluksessa jäykistää järjestelmää. Suurena työnantajana Helsingin kaupungilla olisi mahdollisuus tarjota eri alojen työharjoittelua aina työpajoista eri virastojen toimialoihin.

Kaupunginhallitus korostaa koulutustakuun toteuttamista osana yhteiskuntatakuuta. Nuorten on ensiarvoisen tärkeää suorittaa vähintään toisen asteen tutkinto, mikä takaa heille paremmat työllistymismahdollisuudet. Yhteiskuntatakuun toteuttamisessa on pyrittävä kehittämään yhden luukun periaatetta. Monihallintokuntainen yhteistyöverkosto tulee luoda niin kiinteäksi, että nuori saa tarvitsemansa palvelut yhden luukun periaatteella ja hänen asioitaan käsitellään kokonaisvaltaisesti. Nuorten työllistymistä tulisi edistää esimerkiksi harjoittelijapalkan maksamisella, jotta nuori pääsisi heti valmistuttuaan koulutustaan vastaavaan työhön kiinni. Erytistä huomiota tulee kiinnittää maahanmuuttajataustaisten nuorten työharjoittelupaikkojen luomiseen sekä työllistymiseen.

Strateginen tavoite 7

Nuorten asumista ja muuta itsenäistymistä tuetaan

Kaupunginhallitus pitää opiskelija- ja nuorisoasumisen investointiavustusten jatkamista tärkeänä. Samalla on huomattava, että ikäluokasta valtaosa löytää asuntonsa tavallisilta asuntomarkkinoilta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Valtion tulee tukea vuokra- ja asumisoikeusasuntojen rakentamista, jotta nuorten ikäluokkien asuntotilanne paranisi yleisen asuntomarkkinatilanteen kohenemisen myötä. Kaikkein heikommassa asemassa olevien lapsiperheiden tilannetta voitaisiin helpottaa asumistukijärjestelmää muuttamalla ja tuen tasoa korottamalla. Asumisneuvontajärjestelmä ja sen kehittäminen on tärkeä tuki niin lapsiperheiden kuin nuortenkin asumiselle.

Strateginen tavoite 8

Koulussa ja harrastuksissa lisätään yhteisöllisyyttä

Yhteisöllisyyden kehittäminen liittyy tiiviisti oppilaiden osallisuuden lisäämiseen. Kehittämisohjelman toimenpide-esityksissä on nostettu peruskoulujen yhteisöllisyyden kehittäminen hyvin esille. Vastaavaa huomiota tulisi kiinnittää toisen asteen koulutuksessa yhteisöllisyyden ja yhteisvastuullisuuden kehittämiseen. Lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa on jatkettava oppilaskunta-toiminnan kehittämistä ja nuorten osallistumismahdollisuuksien lisäämistä sekä kehitettävä oppilaitosten toimintakulttuuria ja rakenteita entistä yhteisöllisemmiksi. Kiusaamisen ehkäisemisen nostaminen yhdeksi osatavoitteeksi on tärkeä painotus.

Strateginen tavoite 9

Lasten ja nuorten terveyttä edistetään

Terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen tulee aloittaa jo pienistä lapsista varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen puolella, kuten luonnoksessa todetaan. Myös vanhempien saama on tuki on tärkeää. Erityistä huomiota on kiinnitettävä terveyserojen kaventamiseen lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden välillä.

Ammatillisissa oppilaitoksissa tulisi kehittää ratkaisuja opiskelijoiden mielenterveys- ja arkielämän ongelmiin, opintojen keskeyttämisen ennaltaehkäisyyn ja opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseen. Esimerkkeinä voidaan mainita Tsemppari – nuorten aikalisä -hanke ja Armi – arkiohjauksen malli –hanke, jotka ovat helsinkiläisiä matalan kynnyksen palveluja elämänhallinnan tukemiseen ja arjen taitojen hallintaan.

Kun nuorten terveyttä ja hyvinvointia edistetään, tulee heidän asioitaan käsitellä kokonaisvaltaisesti ja kehittää matalan kynnyksen palveluita. Etsivä nuorisotyö kohdistuu erityisesti niihin nuoriin, joilla on vaikeuksia oma-aloitteisesti saavuttaa tai sitoutua julkisen sektorin palveluihin.

Strateginen tavoite 10

Yhteistyötä ja osaamista lasten, nuorten ja perheiden asioissa parannetaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Perheiden monipuolinen tukeminen lasten kasvatuksessa ja hyvinvoinnin lisäämisessä on erittäin tärkeää. Lapsiasioita käsittelevien neuvottelukuntien kokonaisuutta on hyvä selkeyttää. Toiminnan kehittäminen on hyvä liittää kuntien lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien kehittämiseen ja arviointiin.

Lasten ja nuorten parissa toimivien valmiutta toimia verkostoissa tulee parantaa, samoin kuin lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien verkostojen johtamista.

Esittelijä

Nuorisolain mukaan valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi nuorisopolitiikan kehittämis-ohjelman. Edellinen kehittämisohjelma kattoi vuodet 2007 - 2011. Ohjelmaa kutsutaan Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelmaksi.

Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelmaan 2012 – 2015 on koottu ja täsmennetty Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan kirjattuja lasten ja nuorten kannalta keskeisiä asioita. Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt kehittämisohjelman luonnoksesta lausuntoja noin 160 eri taholta. Lausunnon määräaika on 1.11.2011. Valtioneuvoston on tarkoitus hyväksyä kehittämisohjelma joulukuussa 2011.

Nuorisolain ja kehittämisohjelman tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa kasvu- ja elinoloja. Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma tähtää siihen, että kaikille lapsille ja nuorille luodaan ikäryhmä huomioiden enemmän ja yhtäläisiä mahdollisuuksia sekä koulutuksen että työmarkkinoille sijoittumisen osalta. Lisäksi halutaan edistää lasten ja nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista osallisuutta.

Kehittämisohjelma on eri hallinnonalojen ja samalla eri ministeriöiden yhteinen asiakirja. Ministeriöillä on kehittämisohjelman toteutuksessa erilaisia rooleja resurssi-, informaatio- ja säädösohjauksen näkökulmista.

Ehdotettu lausunto perustuu nuorisolautakunnalta ja eri virastoilta saatuihin lausuntoihin ja kommentteihin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Sj/1

Liitteet

- 1 OKM:n lausuntopyyntö VN:n Lapsi- ja nuorisopoliittisesta kehittämisohjelmasta
- 2 VN:n Lapsi- ja nuorisopoliittinen kehittämisohjelma 2012-2015
- 3 Nuorisolautakunnan lausunto 6.10.2011
- 4 Opetusviraston lausunto 14.10.2011
- 5 Terveyskeskuksen lausunto 13.10.2011
- 6 Sosiaaliviraston lausunto 112.10.2011
- 7 Henkilöstökeskuksen lausunto 13.10.2011
- 8 Liikuntaviraston lausunto
- 9 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Tiedoksi

Nuorisolautakunta
Opetuslautakunta
Sosiaalilautakunta
Terveyslautakunta
Henkilöstökeskus
Liikuntavirasto
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

Opetustoimen johtaja 14.10.2011

HEL 2011-004950 T 12 04 00

Nuorisolain mukaan valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi nuorisopolitiikan kehittämis-ohjelman. Edellinen kehittämisohjelma kattoi vuodet 2007 - 2011. Ohjelmaa kutsutaan Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelmaksi.

Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelmaan 2012 – 2015 on koottu ja täsmennetty Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan kirjattuja lasten ja nuorten kannalta keskeisiä asioita. Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt kehittämisohjelman luonnoksesta lausuntoja noin 160 eri taholta 17.10.2011 mennessä. Valtioneuvoston on tarkoitus hyväksyä kehittämisohjelma joulukuussa 2011.

Nuorisolain ja kehittämisohjelman tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa kasvu- ja elinoloja. Lapsi- ja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

nuorisopolitiikan kehittämisohjelma tähtää siihen, että kaikille lapsille ja nuorille luodaan ikäryhmä huomioiden enemmän ja yhtäläisiä mahdollisuuksia sekä koulutuksen että työmarkkinoille sijoittumisen osalta. Lisäksi halutaan edistää lasten ja nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista osallisuutta.

Kehittämisohjelma on hallinnonalojen ja samalla eri ministeriöiden yhteinen asiakirja. Eri ministeriöillä on kehittämisohjelman toteutuksessa erilaisia rooleja resurssi-, informaatio- ja säädösohjauksen näkökulmista. Helsingin kaupungin opetusvirasto antaa lausuntonsa luonnoksesta pääasiassa lasten ja nuorten opetuksen ja koulutuksen näkökulmasta.

Strategiset tavoitteet ja niiden toteuttaminen

Kehittämisohjelmaluonnoksessa esitetyt kymmenen strategista tavoitetta lasten ja nuorten arjen hallinnan, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden lisäämiseksi kattavat varsin laajasti ja monipuolisesti lasten ja nuorten elämän eri alueita ja kasvun mahdollisuuksia. Helsingin opetusvirasto pitää hyvänä, että luonnoksessa on esitetty myös toimenpiteitä strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi ja nimetty joihinkin toimenpiteisiin vastuuministeriö. Strategisissa tavoitteissa on jonkin verran päällekkäisyyttä varsinkin alaotsikoiden sisällöissä. Tämän vuosi voisi harkita strategisten tavoitteiden tiivistämistä esim., kokoamalla tasa-arvon parantamisen yhteen tavoitteeseen sekä sukupuolisen tasa-arvon että yhdenvertaisen kohtelun näkökulmien osalta.

Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan kuitenkin erityisen hyvää ja koordinoitua yhteistyötä eri ministeriöiden ja hallinnonalojen kesken, varsinkin kun toimenpiteet on tarkoitus rahoittaa normaalisti eri ministeriöiden/hallinnonalojen vuosibudjettien sisällä. Käytäntö on usein osoittanut eri hallinnonalojen yhteistyön vaikeuden, mistä syystä Helsingin opetusvirasto korostaa kehittämisohjelman koordinoinnin ja toimenpiteiden toteuttamisen seurannan tärkeyttä. Osa tavoitteista sisältyy osin lausuntokierroksella olevaan koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaan. Näiden kahden kehittämissuunnitelman toimenpiteitä kannattaisi vielä tarkistaa, jotta ne tukevat parhaalla mahdollisella tavalla molempien tavoitteiden toteutumista.

Strateginen tavoite 1

Lasten ja nuorten kasvua aktiiviksi ja yhteisvastuullisiksi kansalaisiksi tuetaan

Helsingin opetusvirasto pitää tärkeinä lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämistä. Luonnoksessa olisi voinut vieläkin painokkaammin esittää toimenpiteitä nuorten ottamiseksi mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien

kehittämiseen jo suunnitteluvaiheessa ja myös päätöksentekoon valtion- ja kuntatasolla sekä myös kouluissa ja oppilaitoksissa. Nuorten osallistumismahdollisuuksien on oltava todellisia siten, että nuoret pääsevät oikeasti vaikuttamaan heitä koskeviin asioihin. Samoin tavoitteita voisi sisällyttää opetuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaan.

Demokratia-, globaali- ja ympäristökasvatuksen sisällyttäminen opetukseen ja oppilaitosten toimintaan on kannatettavaa. Tätä muokkaisin seuraavasti: Demokratia-, globaali- ja ympäristökasvatuksen sekä osallisuuden vahvempi painotus tulevassa opetussuunnitelmauudistuksessa on kannatettavaa.

Helsingin opetusvirasto toteaa, että tietoyhteiskuntaa koskevat toimenpide-esitykset ovat oikeansuuntaisia, mutta eivät riittävän täsmällisiä. Tietoyhteiskuntataidot tulee taata jokaiselle perusopetuksen päättävälle nuorelle. Näitä taitoja vahvistetaan toisen asteen koulutuksessa ja täydennetään jatko-opintoja ja työelämän vaatimuksia edellyttämällä tavoilla. Lisäksi opettajien koulutukseen tulee sisällyttää mediakasvatusta sekä opetusteknologiaa.

Strateginen tavoite 2

Yhdenvertaisuutta tuetaan

Kehittämisohjelman luonnoksessa on varsin vähän kiinnitetty huomiota maahanmuuttajanuoriin ja heidän asemaansa. Helsingissä, jossa on eniten maahanmuuttajia koko Suomessa, maahanmuuttajanuoret ovat usein väliinpuotoajia ja vaarassa syrjäytyä. Maahanmuuttajanuorten pääsy toisen asteen koulutukseen on vähäisempää kuin suomalaisnuorten. Helsingissä ammatillisen koulutuksen koulutuspaikkojen riittämättömyys vähentää vielä enemmän maahanmuuttajanuorten mahdollisuuksia päästä koulutukseen perusopetuksen jälkeen. Erityisenä väliinpuotoajaryhmänä ovat myöhään Suomeen tulleet 15 – 17 –vuotiaat maahanmuuttajataustaiset nuoret.

Maahanmuuttajien koulutukseen ja työmarkkinoille pääsy edellyttää erityisesti suomi toisena kielenä koulutuksen lisäämistä. Käytäntö on osoittanut, että rahoituksen jakautuminen kahden ministeriön kesken on este pitkäjänteiselle maahanmuuttajakoulutuksen kehittämis-työlle ja myös tehokkaalle kielikoulutuksen järjestämiselle. Suomi toisena kielenä koulutuksen hajaantuminen aikuislukioihin, ammatilliselle toiselle asteelle ja vapaaseen sivistystyöhön on ongelmallista maahanmuuttajien näkökulmasta. Kirjavalla rahoitusjärjestelmällä ja eri lähtökohdista lähtevillä koulutusmuodoilla ei päästä sellaiseen yhtenäiseen suomi toisena kielenä opintojen polkuun, joka varmistaa maahanmuuttajien suomen kielen taidon kehittymisen täydellisestä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

suomen kielen osaamattomuudesta sellaiseen kielitaitoon, jolla voi opiskella ammattiin. Nykyisellä järjestelmällä pidennetään turhaan maahanmuuttajien sijoittumista ammatilliseen koulutukseen ja sieltä työelämään. Perusopetusikäisten oppilaiden suomen kielen oppimista tulisi vahvistaa eri hallintokuntien yhteistoimin lisäämällä esimerkiksi sellaista vapaa- ja loma-ajan toimintaa, jossa suomen kielen kehittyminen olisi keskeisessä fokuksessa.

Maahanmuuttajataustaisten nuorten pääsyä toisen asteen koulutukseen tulee parantaa sekä lukioon että ammatilliseen koulutukseen valmistavilla koulutuksilla.

Rasismin, syrjinnän ja suvaitsemattomuuden torjumiseksi näitä teemoja tulee käsitellä eri oppiaineissa. Eri viranomaisten yhteistyö maahanmuuttajien tukijärjestöjen kanssa on olennaista suvaitsevaisuuden lisäämiseksi.

Vanhemmuuden tukea on perusteltua kehittää luonnoksessa esitettyjen toimenpiteiden lisäksi perheellisille toisen asteen (aikuis)opiskelijoille. Ammatillisen koulutuksen perheellisille opiskelijoille pitäisi pystyä elämäntilanteesta riippuen räätälöimään yksilölliset/joustavat tavat suorittaa ammatillinen tutkinto.

Strateginen tavoite 4

Koulutuksellista tasa-arvoa parannetaan

Helsingin opetusviraston mielestä tärkeimpiä toimenpiteitä koulutuksellisen tasa-arvon parantamiseksi on koulutustakuun toteuttaminen. Toisen asteen koulutuspaikan takaaminen jokaiselle perusopetuksen päättävälle nuorelle lisää alueellista ja koulutuksellista tasa-arvoa, edistää nuorten kiinnittymistä työmarkkinoille ja ehkäisee syrjäytymistä. Pääkaupunkiseudulla ja erityisesti Helsingissä on liian vähän ammatillisen koulutuksen koulutuspaikkoja nuorten ikäluokkaan ja tulevaan työvoimatarpeeseen suhteutettuna. Koulutustakuun toteutuminen edellyttää Helsingissä vähintään 1000 ammatillisen koulutuksen paikan lisäämistä.

Peruskoulun oppilaanohjauksen kehittäminen on hyvä lähtökohta perusopetuksen päättävien nuorten ohjauksen parantamiseen. Kehittämistyössä on kiinnitettävä huomiota niiden oppilaiden ohjaukseen, jotka eivät hae yhteishaussa toisen asteen opintoihin tai hakemisesta huolimatta eivät saa toisen asteen opiskelupaikkaa. Perusopetuksen opinto-ohjauksen jälkiohjausta tulisi vahvistaa. Jos jälkiohjauksella ei enää tavoiteta nuorta, on ohjausvastuu siirrettävä etsivälle nuorisotyölle, jotta nuorella on mahdollisuus saada tukea ja ohjausta koulutukseen tai muihin palveluihin hakeutumisessa. Kuntien

toteuttamaa etsivää nuorisotyötä tulee edelleen tukea valtion erillisrahoituksella.

Toisen asteen koulutuksessa opiskelijaa on tuettava hänen urasuunnittelussaan. Tämä edellyttää koko koulu ohjaa -periaatetta sekä riittäviä resursseja ohjaukseen sekä sähköisten palveluiden toimivuutta esimerkiksi sähköisen portfolion käyttöä.

Kannatettavaa on toisen asteen opiskelijoiden opintotukeen liittyvien epäkohtien korjaaminen. Opintotukijärjestelmää tulisi kehittää niin, että se mahdollistaa myös toisen asteen opiskelijoiden itsenäisen asumisen ja opiskelun Helsingissä.

Strateginen tavoite 6

Nuorten työllistymistä parannetaan ja työllisyyttä lisätään

Yhteiskuntatakuu ja sen osana toteutettava koulutustakuu ovat keskeisiä keinoja nuorten työllistymisen parantamiseen. On hyvä, että yhteiskuntatakuu koskee myös vastavalmistuneita alle 30-vuotiaita nuoria.

Yhteiskuntatakuun perusteella nuorille tulee tarjota heitä kiinnostavia ja motivoivia opiskelu-, työ-, harjoittelu-, kuntoutus- tai työpajapaikkoja. Nuorella tulee olla mahdollisuus vaikuttaa siihen, millainen paikka hänelle yhteiskuntatakuun perusteella osoitetaan.

Helsingin opetusvirasto toteaa, että yhteiskuntatakuuta voitaisiin toteuttaa joustavammin Helsingin kaupungilla, jos työharjoitteluun liittyvää kuuden kuukauden säännöstä saman työnantajan alaisuudessa tarkasteltaisiin esimerkiksi työnantajan koon mukaan. Tällöin Helsingin kaupungilla olisi suurena työnantajana mahdollisuus tarjota eri alojen työharjoittelua aina työpajoista eri virastojen toimialoihin.

Joustavat oppimis- ja työllistymispolut toteutuvat tunnistamalla ja tunnustamalla vaihtoehtoiset oppimisympäristöt ja niissä tapahtuva oppiminen. Työelämässä ja työpajoilla tehtyjä suorituksia pitää arvioida osana ammatillisia tutkintoja ja tätä kautta hyväksyä osaksi ammatillisia opintoja.

Helsingin opetusvirasto korostaa koulutustakuun toteuttamista osana yhteiskuntatakuuta. Nuorten on ensiarvoisen tärkeää suorittaa vähintään toisen asteen tutkinto, mikä takaa heille paremmat työllistymismahdollisuudet. Yhteiskuntatakuun toteuttamisessa on pyrittävä kehittämään ”yhden luukun periaatetta”. Monihallintokuntainen yhteistyöverkosto tulee luoda niin kiinteäksi, että nuori saa tarvitsemansa palvelut ”yhden luukun periaatteella” ja hänen asioitaan

käsitellään kokonaisvaltaisesti. Nuorten työllistymistä tulisi edistää esimerkiksi harjoittelijapalkan maksamisella, jotta nuori pääsisi heti valmistuttuaan koulutustaan vastaavaan työhön kiinni. Erityistä huomiota tulee kiinnittää maahanmuuttajataustaisten nuorten työharjoittelupaikkojen luomiseen sekä työllistymiseen.

Strateginen tavoite 8

Koulussa ja harrastuksissa lisätään yhteisöllisyyttä

Helsingin opetusvirasto pitää tärkeänä yhteisöllisyyden kehittämistä kouluissa ja oppilaitoksissa. Yhteisöllisyyden kehittämiseen liittyy tiiviisti oppilaiden osallisuuden lisääminen. Siksi olisi hyvä tuoda tavoite 1 toimenpiteiden vaikuttavuus yhteisöllisyyden lisääjänä esille tässä kohdassa. Kehittämishjelman toimenpide-esityksissä on nostettu peruskoulujen yhteisöllisyyden kehittäminen esimerkiksi oppilaskuntatoiminnan kautta hyvin esille, mutta vähemmälle huomiolle on jäänyt yhteisöllisyyden parantaminen toisen asteen koulutuksessa ja nuorten keskuudessa.

Toisen asteen koulutuksessa yhteisöllisyyden ja yhteisvastuullisuuden kehittäminen on erityisen tärkeää ajatellen esimerkiksi viimeaikaisia Suomessa ja ulkomailla tapahtuneita ampumisvälikohtauksia. Lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa on jatkettava oppilaskunta-toiminnan kehittämistä ja nuorten osallistumismahdollisuuksien lisäämistä sekä kehitettävä oppilaitosten toimintakulttuuria ja rakenteita entistä yhteisöllisemmiksi.

Strateginen tavoite 9

Lasten ja nuorten terveyttä edistetään

Terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen tulee aloittaa jo pienistä lapsista varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen puolella, kuten luonnoksessa todetaan. Terveyden edistämisessä ei pidä kuitenkaan jättää vähemmälle huomiolle terveyserojen kaventamista lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden keskuudessa. Ammattiin opiskelevat tupakoivat ja käyttävät päihteitä enemmän ja heillä on epäterveellisemmät elintavat kuin lukiolaisilla. Kehittämishjelmassa voisi olla enemmän toimenpiteitä kohdennettuna erityisesti ammattiin opiskeleville. Terveellisten elintapojen ja liikunnan omaksuminen jo opintojen aikana loisi pohjaa hyvälle jaksamiselle ja terveydelle myös työelämässä.

Nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen edellyttää moniammatillisen opiskelijahuoltotyön parantamista. Ammatillisissa oppilaitoksissa tulisi kehittää erityisesti ratkaisuja opiskelijoiden mielenterveys- ja arkielämän ongelmiin, opintojen keskeyttämisen

ennaltaehkäisyyn ja opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseen. Helsingissä on esimerkiksi Tsemppari – nuorten aikalisä -hankkeella sekä Armi – arkiohjauksen malli –hankkeella monihallintokuntaisena yhteistyönä kehitetty matalan kynnyksen palveluja mielenterveyden ongelmiin ja arjen taitojen hallintaan tavoitteena vähentää opintojen keskeyttämistä.

Sähköisiä palveluita tulisi kehittää edelleen monihallintokuntaisena ja alueellisena yhteis-työnä, koska verkko on yksi keskeinen nuorten yhteydenpidon ja tiedon saannin väline. Helsingissä Toisen asteen yhteys - psykologien ja kuraattorien verkkopalvelussa hyödynnetään jaetun asiantuntijuuden mallia ja monihallintokuntaista yhteistyötä. Palvelun avulla pyritään kehittämään verkkotyön malleja osaksi toisen asteen psykologi- ja kuraattoripalvelun ja Helsingin kaupungin oppilaitosten ja eri hallintokuntien toiminnan rakenteita. Uuden-maan nuorten ohjaus UNO -hanke on tuottanut verkkoon opiskelijaksi.net - sivuston, jonka kautta opiskelijat voivat lähettää opintoihin liittyviä kysymyksiä tai varata henkilökohtaisen ohjauksajan.

Tavoitteena nuorten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä tulee olla nuorten asioiden käsitteleminen kokonaisvaltaisesti ja matalan kynnyksen palveluiden kehittäminen. Etsivällä nuorisotyöllä on keskeinen rooli, jotta nuoret löytävät eri hallintokuntien ohjaus- ja palvelutarjonnan. Palvelu kohdistuu erityisesti niihin nuoriin, joilla on vaikeuksia oma-aloitteisesti saavuttaa tai sitoutua julkisen sektorin palveluihin.

Strateginen tavoite 10

Yhteistyötä ja osaamista lasten, nuorten ja perheiden asioissa parannetaan

Perheiden monipuolinen tukeminen lasten kasvatuksessa ja hyvinvoinnin lisäämisessä on erittäin tärkeää. Lapsiasioita käsittelevien neuvottelukuntien kokonaisuutta on hyvä selkeyttää. Toiminnan kehittäminen on hyvä liittää kuntien lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien kehittämiseen ja arviointiin.

Lasten ja nuorten parissa toimivien osaamisen lisäämisessä tulisi parantaa verkostoissa toimimisen valmiuksia sekä verkostojen johtamista lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisessä.

Lisätiedot

Pohjolainen Liisa, linjanjohtaja, puhelin: 310 86850
liisa.pohjolainen(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 06.10.2011 § 78

HEL 2011-004950 T 12 04 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa asiasta nuorisoasiainkeskuksen esityksen mukaisen lausunnon:

Nuorisolain mukaan valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi nuorisopolitiikan kehittämisohjelman. Kehittämisohjelma, josta nyt pyydetään lausuntoa, on järjestyksessään toinen. Edellisen ohjelman arviossa kiinnitettiin huomiota sen kaikenkattavuuteen, fokuksen puutteeseen ja monin paikoin liialliseen yksityiskohtaisuuteen. Uusi ohjelma on selkeästi rajatumpi, siinä on strategisia painopisteitä, mutta esitykset niiden toteuttamiseksi jäävät pääosin melko yleiselle tasolle. Toimenpiteiden toteuttaminen kuntatasolla ja niiden rahoitus jäävät pääosin epäselväksi.

Yhteiskuntatakuu on tärkeä tavoite, mutta ei huomioi riittävästi pääkaupunkiseudun tarpeita

Vuosien 2012-2015 kehittämisohjelman kärkenä on Hallitusohjelman esiin nostama nuorten yhteiskuntatakuu. Valtion budjettisuunnitelmassa tähän asiaan on myös tehty merkittäviä resurssien siirtoja. Nuorten opiskeluun ja työelämään siirtymisen helpottamista voidaan myös tietopohjaisesti hyvin perustella. Myös Helsingissä peruskoulun jälkeen ilman jatkokoulutuspaikkaa tai työtä jäävien osuus on varsin suuri ja viime vuosina selkeästi kasvanut. Koulutus- ja työelämään siirtymisen vaikeus näkyy muutamien vuosien viiveellä syrjäytysriskien kasvamisella, johon kytkeytyy opiskelu- tai työpaikan puutteen lisäksi terveydellisiä ongelmia, päihteiden käyttöä, psyykkisiä ja sosiaalisia ongelmia sekä köyhyyttä.

Vaikka kohtuuttoman suuri määrällinen ja suhteellinen osuus koko valtakunnan peruskoulun jälkeen ilman jatkokoulutuspaikkaa jääneistä onkin Helsingissä, kehittämisohjelma ei tätä huomioi: II asteen ammatillisen koulutuksen aloituspaikkoja on Helsingissä liian vähän eikä ohjelma huomioi maahanmuuttajataustaisten nuorten poikkeavan suurta osuutta pudokkaista. Riittävän konkreettista ei ole se, että ohjelman toimenpiteenä todetaan, että ”Erityisesti ammatillisen toisen asteen koulutuksen osalta on jo nyt eroja alueellisessa kattavuudessa” (s.12).

Nuorten vaikuttamistapojen kehittäminen on ajankohtainen tavoite

Kehittämisohjelman ensimmäiseksi strategiseksi tavoitteeksi on nostettu ”Lasten ja nuorten kasvu aktiivisiksi ja yhteisvastuullisiksi kansalaisiksi”. Kansalaisten ja varsinkin nuorten kansalaisten rakoileva luottamus demokratiaan ja politiikkaan sekä puutteelliset taidot ja motivaatio toimia itse aktiivisena kansalaisena ovat julkisen sektorin keskeisiä haasteita. Valtioneuvoston kehittämisohjelma edellyttää

oikeansuuntaisesti, että ”kehitetään lasten ja nuorten kuulemista sekä heidän osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiaan parantavia toimintamuotoja.” Suomalaisissa kunnissa nuorisovaltuustot ovat vakiintuneet nuorten vaikuttamisjärjestelmiksi. Niihin liittyy kuitenkin niin paljon ongelmia, joita erityisesti kansainvälinen alan tutkimus on lisääntyvästi nostanut esiin, että uudenlaisten nuorten vaikuttamistapojen kehittäminen on, kuten kehittämisohjelma toteaa, varsin perusteltua. Eräs tällainen on Helsingin kaupunginhallituksen kesäkuussa 2011 hyväksymä nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti. Se pyrkii innostamaan mahdollisimman monia nuoria vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin sellaisilla tavoilla, jotka he kokevat itselleen luonteviksi. Samalla lisätään nuorten ja nuorten ryhmien dialogia aikuisten, kaupungin päätöksentekijöiden ja virkamiesten kanssa.

Kehittämissuunnitelmassa painottuu ongelmaperusteinen kohdennettu puuttuminen ja sen välineistö. On sinänsä tärkeää, että kiinnitetään huomiota erilaisiin kieli-, sukupuoli-, seksuaali-, kulttuuri-, uskonto-, liikunta- ja muihin vähemmistöihin, rasismiin, viharikoksiin, kunniaväkivaltaan, työttömyyteen, syrjäytymiseen, koulupudokkuuteen, kiusaamiseen, maksuhäiriöihin, päihteiden käyttöön ja muihin moninlaisiin terveysongelmiin, mutta haittavaikutuksena on, että tällöin toimenpiteiden huomio kääntyy pois yleisistä ennaltaehkäisevistä peruspalveluista. Samalla ns. huolipuheen yleistymisen myötä lisääntyy nuorten näkeminen ongelmana eikä niinkään mahdollisuutena. Esimerkiksi Helsingin kaupunginvaltuuston omaan valtuustokauden strategiaan sisältyvä Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma (Lasu 2009 – 2012) rakentuu universaalien lasten, nuorten ja perheiden peruspalvelujen varaan, joita täydennetään varhaisella puuttumisella ja viime kädessä korjaavilla toimilla.

Ilman erillisrahoitusta ohjelman toteuttaminen on epärealistista

Kehittämisohjelman toimenpideohjelma jää varsin yleiselle tasolle. Ongelmallista on erityisesti se, että monia hyviä toimenpiteitä esitetään tuettavaksi, vahvistettavaksi ja lisättäväksi, mutta ei määritellä miten nämä toimenpiteet rahoitetaan. Nuorisotakuun toteuttamiseen hallitus on alustavassa budjettisuunnitelmassaan varannut omat merkittävät lisämäärärahasensa, mutta muilta osin ohjelman toteuttamiseen ei erityisiä määrärahoja ole: ”toimenpiteet rahoitetaan...ministeriöiden/hallinnonalojen vuosibudjettien sisällä” (s. 46). Opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisoyksiköllä ”voi olla myös erillistä rahoitusta, mutta sen määrä jäänee suhteellisen vaatimattomaksi.” (s. 46). Mikäli ohjelman toimenpiteitä lähdetäisiin toteuttamaan kunnissa, sen rahoitus täytyisi löytyä muualta kunnan budjetista tai sitten saada nykyistä toimintaa karsimalla. Helsingin kaupungin budjetti on ollut jo monia vuosia varsin tiukka ja muun muassa nuorisotoimessa on jouduttu tekemään jatkuvia säästöjä.

Tällaisissa talousolosuhteissa ei voida pitää realistisena, että Valtioneuvoston lapsi- ja nuorisopoliittisen kehittämisohjelman edellyttämiä toimenpiteitä – yhteiskuntatakuuta ehkä osin lukuun ottamatta – voitaisiin lähteä toteuttamaan Helsingin kaupungissa ilman erillisrahoitusta.

Kehittämisohjelmalta puuttuu näkemyksellisyys ja innovatiivisuus

Kehittämisohjelma ulottuu varsin pitkälle, vuosikymmen puoleen väliin saakka. Tässä mielessä siltä olisi odottanut rohkeampia avauksia tulevaisuudesta ja vahvempaa kehittämisotetta. Nykyisen ohjelman strategiat ovat kuitenkin varsin vahvasti menneessä ja nykyisyydessä kiinni, eikä se auta näkemään minkälainen lasten ja nuorten Suomi vuonna 2015 pitäisi Valtioneuvoston mielestä olla. Ohjelma ei myöskään juurikaan innosta lasten ja nuorten kanssa toimijoita pohtimaan ja kehittämään nykyistä palvelujatteluun tai toimintatapojaan ja –menetelmiään.

Esittelijä

osastopäällikkö
Leena Ruotsalainen

Lisätiedot

Leena Ruotsalainen, osastopäällikkö, puhelin: 310 89120
leena.ruotsalainen(a)hel.fi
Siurala Lauri, nuorisotoimenjohtaja, puhelin: 310 89045
lasse.siurala(a)hel.fi

§ 945

OKM:n luonnos vuosia 2011-2016 koskevaksi koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaksi

Pöydälle 17.10.2011

HEL 2011-004658 T 12 00 01

Päätös

Helsingin kaupunginhallitus päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Väestön koulutustaso ja osaaminen

Kuten opetus- ja kulttuuriministeriön luonnoksessa todetaan, koulutustarjonnan suuntaaminen on aiempaa keskeisempää. Helsingin seudulla työvoiman tarve kasvaa tulevaisuudessa eläköitymisen ja uusien työpaikkojen vuoksi. Nuorisoikäluokat eivät riitä tulevaisuudessa korvaamaan eläkkeelle siirtyvää työvoimaa. Tilannetta pahentaa se, että pääkaupunkiseudulla ja erityisesti Helsingissä on liian vähän ammatillisen koulutuksen koulutuspaikkoja nuorten ikäluokkaan ja tulevaan työvoimatarpeeseen suhteutettuna. Tätä ongelmaa käsitellään koulutustakuu-näkökulmasta toisen asteen koulutuksen kohdalla.

Helsingin seudulla sekä nuorten että aikuisten, mukaan lukien maahanmuuttajien, saaminen työmarkkinoille koulutuksen keinoin on ensisijaisen tärkeää osaavan työvoiman turvaamiseksi ja segregaaation ehkäisemiseksi.

Kaupunginhallitus korostaa, että Helsingin elinkeinoelämän rakenteen ja erityispiirteiden vuoksi työvoima- ja osaamistarpeet ovat erilaisia Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla. Tästä syystä koulutustarjonnan suuntaamista on tarkasteltava erikseen mm. Helsingin osalta. Helsingissä työvoimatarpeen kasvu tulee keskittymään palvelualoille sekä sosiaali- ja terveysalalle. Perusammattiosaajia tarvitaan paljon myös logistiikassa, rakentamisessa ja teollisuudessa. Helsingissä tarvitaan suhteellisesti muuta maata ja myös muuta pääkaupunkiseutua enemmän kulttuuri- ja tiedotustyön ammattilaisia, koska näiden alojen työpaikat ovat keskittyneet Helsinkiin.

Luonnoksessa korostetaan oikein elinikäistä oppimista ja sitä, että oppiminen ei pääty nuorena hankittuun tutkintoon, vaan jatkuu koko aikuisiän. Jotta nivelvaiheet koulutuksessa olisivat joustavia ja jotta voitaisiin aidosti nopeuttaa valmistumista, on välttämätöntä kehittää osaamisen aitoa tunnistamista ja tunnustamista. Osaamisen arviointi edellyttää hyvin määriteltyjä tutkintojen osaamisperusteita.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Luonnoksessa on hyvin huomioitu se, että tarvitaan lainsäädännöllisiä, ohjauksellisia ja rahoituksellisia uudistuksia, jotta osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen aidosti toteutuisi kaikilla koulutusasteilla. Kuitenkin nykyisen rahoituskäytännön perusta on jopa vastakkainen joustavalle osaamisen tunnistamiselle, koska rahoituksessa painotetaan koko tutkintojen suorittamista ja osatutkintojen asema on epämääräinen.

Maahanmuuttajien koulutukseen osallistuminen on nostettu erilliseksi kehittämiskohteeksi, mikä on kannatettava asia. Luonnoksessa on esitetty kannatettavia toimenpiteitä kuten maahanmuuttajien lukio-opintoihin valmistava koulutus ja kotoutumiskoulutuksen kielikoulutuksen tason parantaminen ja laajuuden lisääminen.

Kaupunginhallitus esittää, että maahanmuuttajien Suomi toisena kielenä (S2) koulutuspolkua nostetaan lopullisessa kehittämissuunnitelmassa vahvemmin esille. Ylipäätään maahanmuuttajien koulutukseen osallistumisen edistäminen vaatii suurempaa toimintatapojen muutosta kuin luonnoksessa on esitetty. Kaupunginhallitus huomauttaa, että kaksikielisissä kunnissa S2-tukea vastaavat palvelut on voitava tarjota myös ruotsin kielellä. Lisäksi tukea on pystyttävä antamaan myös niille perus- ja toisen asteen oppilaitosten sekä päiväkotien maahanmuuttajaoppilaiden ja -lasten huoltajille, jotka eivät hallitse oppilaitoksen opetuskieltä.

Suomessa eniten maahanmuuttajia on Helsingissä. Maahanmuuttajien koulutukseen ja työmarkkinoille pääsy edellyttää erityisesti suomi toisena kielenä koulutuksen lisäämistä. Rahoituksen jakautuminen kahden ministeriön kesken korostaa koordinaation tarvetta pitkäjänteisessä maahanmuuttajakoulutuksen kehittämistyössä ja tehokkaan kielikoulutuksen järjestämisessä. Erityisesti S2-kielikoulutuksen hajaantuminen aikuislukioihin, ammatilliselle toiselle asteelle ja vapaaseen sivistystyöhön on ongelmallista maahanmuuttajille. Erillään olevat S2- kurssit eivät turvaa riittävää kielellistä osaamista ammatilliseen koulutukseen ja sellaiseen yhtenäiseen suomi toisena kielenä opintojen polkuun, jolla voi opiskella ammattiin. Nykyinen järjestelmä pidentää turhaan maahanmuuttajien sijoittumista ammatilliseen koulutukseen ja sieltä työelämään.

Kehittämissuunnitelmassa esitetään, että perusopetuksen ja lukiokoulutuksen uusien opetussuunnitelmien perusteissa määritellään työelämätaidoille valtakunnallisesti yhdenmukaiset tavoitteet. Oppimisympäristöissä tulee kehittää joustavia ja monipuolisia rakenteita, joita voidaan toteuttaa työelämäyhteistyötä monipuolistamalla.

Suunnitelmassa esitetään kansallisen kielistrategian luomista. Kaupunginhallitus toteaa, että kielistrategian tulisi huomioida myös ammatillisen koulutuksen tarpeet. Monipuolisen kielivarannon kehittäminen on tärkeää ja Helsinki onkin omilla toimillaan lähtenyt tukemaan monipuolista kielitarjontaa omissa kouluissaan. Helsingin kaupunki on kiinnostunut osallistumaan kehittämisohjelmassa mainittuun kansallisen kielistrategian valmisteluun.

Varhaiskasvatus

Laki varhaiskasvatuslaista tulisi valmistella pikaisesti. Valmistelulle tulisi myös asettaa aikataulutavoite.

Esiopetuksen muuttaminen velvoittavaksi on suunnitelman mukaisesti hyvä selvittää. Varhaiskasvatuksessa aloitetut monipuoliset tukitoimet auttavat erityistä tukea tarvitsevia lapsia ja helpottavat heidän koulupolkunsa aloitusta.

Kaupunginhallitus toteaa, että varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisen lähtökohtana oleva lapsen oikeus varhaiskasvatukseen tulee toteuttaa niin, että palvelujärjestelmä sisältää perheiden erilaisiin elämäntilanteisiin sopivat valinnan mahdollisuudet.

Varhaiskasvatuksen pedagogiikalle on luonteenomaista, että sen toteutuksessa ei voida erotella hoitoa, kasvatusta tai opetusta vaan kaikki nämä elementit ovat lapsen päivässä läsnä kaiken aikaa. Lapselle ”varhaiskasvatuspäivä” on kokonaisuus. Tulevassa varhaiskasvatuslainsäädännössä ei ole tarpeen käsitellä varhaiskasvatusta ja päivähoitoa täysin erillisinä asioina.

Suunnitelmassa on nostettu esiin varhaiskasvatuksen henkilöstön määrällinen ja laadullinen tarve ja kehittäminen. Valtakunnallinen selvitys varhaiskasvatuksen henkilöstöntarpeesta on tärkeä laatia, jotta ennakointi on mahdollista myös Helsingin ja koko pääkaupunkiseudun varhaiskasvatuspalvelujen tarpeiden kasvaessa. Keskeisintä henkilöstön osalta on lastentarhanopettajakoulutuksen kehittäminen vastaamaan tarvetta.

Perusopetus

Luonnoksessa esitetyt perusopetuksen kehittämisen painopisteet ovat hyviä. Koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta perusopetuksessa keskeisiä ovat koulutuksen eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistuvat toimenpiteet.

Kehittämissuunnitelmassa lähdetään lähikouluperiaatteen vahvistamisesta, jolloin alueen oppilaat hakeutuisivat ja valitsisivat lähikoulun. Helsinki poikkeaa alueena muusta maasta

koulutustarjonnan moninaisuuden osalta. Helsingissä on havaittavissa joitakin merkkejä alueellisesta erilaistumisesta, johon pitäisi pystyä puuttumaan hallinnon eri tasoilla. Tämä liittyy Helsingissä laajempaan kysymykseen palveluverkosta. Kehittämissuunnitelman toimeenpanossa tulisi tarkastella lähikouluperiaatteen ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista suhteessa kuntien koulutustarpeeseen.

Helsingissä on tuettu systemaattisesti varsinkin positiivisen diskriminaation avulla alueita, joilla väestön koulutus- ja tulotaso ovat alhaisia ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä kouluissa on suuri. Suunnitelmassa on asetettu tavoitteeksi, että perusopetuksen valtionosuusrahoitus huomioisi jatkossa vastaavan tyyppisesti toimintaympäristöä kuvaavia indikaattoreita. Tavoite on hyvä, mutta tarkastelu tulee tällöin tehdä koulutuksen järjestäjäkohtaisesti.

Kehittämissuunnitelmaluonnoksen mukaan tarve määritellä perusopetuksen ryhmäkoko selvitetään. Tässä yhteydessä tulee selvittää ryhmäkoon todellinen vaikuttavuus opetuksen laatuun ja oppimistuloksiin ottamalla huomioon myös oppiaineiden, opetustilanteiden ja oppilaiden erilaisuus.

Perusopetuksen laatukriteereiden päivitys määräajoin on tarpeellista. Tähän työhön olisi hyvä ottaa mukaan kuntakenttä laajasti. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella on käynnistetty ympäri maata useita laatuhankeita, joista saadut kokemukset tulisi hyödyntää laatukriteereitä kehitettäessä.

Yksi kehittämissuunnitelman teemoista on turvallinen koulupäivä. Tässä yhteydessä on käsitelty aamu- ja iltapäivätoimintaa, mutta ei koulun yhteisöllisyyden kehittämistä. Yhteisöllisyyden kehittäminen lisää oppilaiden ja opettajien hyvinvointia sekä ehkäisee syrjäytymistä ja se tulisi ottaa suunnitelmassa laajemmin esille.

KiVa-koulu -hankkeessa on toimivat mallit kouluille kiusaamisen vähentämiseen. Hankkeen rahoitusta tulisikin jatkaa. Samoin koulujen kerhotoiminnan erillisrahoitusta tulisi jatkaa koko seuraavan suunnittelukauden. Toiminta lisää oppilaiden harrastuneisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä sekä vahvistaa koulujen ja muiden alueellisten tahojen yhteistyötä alueella. Opetushallitus on kehittänyt hyvinvointimittareita, joita koulut voivat käyttää sähköisesti. Tämä on hyvä palvelu kouluille ja kunnille. Hyvinvointimittareita tulee päivittää säännöllisesti, ja ottaa ne vuosittain käytettäviksi arviointi- ja kehittämisvälineiksi.

Kehittämissuunnitelmaan on nostettu sairaalaopetus ja huostaan otettujen lasten koulunkäynti. Tämä on sinänsä hyvä asia. Kehittämissuunnitelmasta ei kuitenkaan avaudu esim. minkälaisia

lainsäädännöllisiä muutoksia on suunnitteilla jo vuonna 2012. Sairaalan avo-palveluiden kehittämisessä sairaalakoulujen avo-palveluja tulee kehittää siten, että se tukee nykyistä enemmän oppilaan lähikoulun opetus- ja kasvatustyötä.

Taiteen perusopetus

Suunnitelmaluonnoksessa esitetään, että taiteen perusopetuksen saatavuutta ja monipuolisuutta edistetään lisäämällä opetustuntikohtaista valtionosuutta eri taiteenaloilla. Tätä voidaan pitää kannatettavana. Valtionosuutta tulisivin ohjata niille taiteenaloille- ja alueille missä sen tarve on suurinta.

Toisen asteen koulutus

Osana yhteiskuntatakuuta toteutettava koulutustakuu on perustellusti nostettu koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa keskeiseksi toimenpiteeksi nuorten pääsemiseksi työmarkkinoille ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. On kannatettavaa, että koulutustakuun toteutuminen on esitetty koulutuspaikkojen määrän ja alueellisen suuntaamisen yhtenä keskeisenä kriteerinä.

Lisäksi Helsingissä peruskoulunsa päättävien maahanmuuttajien määrät ovat suuret suhteessa ikäluokkaan ja riski jäädä ilman koulutuspaikkaa on kolminkertainen.

Kaupunginhallitus toteaa, että pääkaupunkiseudulla ja erityisesti Helsingissä on liian vähän ammatillisen koulutuksen koulutuspaikkoja nuorten ikäluokkaan ja tulevaan työvoimatarpeeseen suhteutettuna. Koulutustakuun toteutuminen edellyttää Helsingissä vähintään 1000 ammatillisen koulutuksen paikan lisäämistä.

Helsingissä tarjotaan lukiokoulutuspaikka 60 %:lle perusopetuksen päättävästä ikäluokasta, kun ammatillisen peruskoulutuksen paikkoja riittää alle 25 %:lle ikäluokasta. Vuoden 2011 yhteishaussa ammatillisen koulutuksen paikkavajaus eli ensisijaisten hakijoiden ja aloituspaikkojen erotus Helsingissä oli yli 4000 ja pääkaupunkiseudulla yhteensä yli 5000 paikkaa. Helsingin ammatillisiin oppilaitoksiin oli yli kaksi ensisijaista hakijaa yhtä aloituspaikkaa kohden. Nuoria sijoittuu paljon perusopetuksen lisäopetukseen, ammattistarteille ja maahanmuuttajien valmistavaan koulutukseen sekä nuorten työpajatoimintaan, mutta näidenkin toimenpiteiden jälkeen Helsingissä jää vuosittain 300 – 400 nuorta kokonaan ilman minkäänlaista paikkaa.

Kannatettavaa on myös yhteishakujärjestelmän muuttaminen siten, että perusasteen päättit ja ilman toisen asteen tutkintoa olevat valitaan ensin toisen asteen opiskelijavalinnassa. Tämä edellyttää kuitenkin

aikuiskoulutuksen tuntuvaa lisäämistä osaavan työvoiman turvaamiseksi Helsingin seudulla.

Suunnitelmassa asetetaan tavoitteeksi opiskelijahuoltolain säätämistä toisen asteen koulutukseen. Kaupunginhallitus pitää tavoitetta hyvänä, ja toteaa samalla, että samalla voitaisiin myös harkita kaikkia kouluasteita koskevaa yhteistä oppilas- ja opiskelijahuoltolakia.

Rakenteiden kehittäminen on tärkeää toisen asteen koulutuksen palvelukyvyyn vahvistamiseksi ja elinvoimaisen, toimintakykyisen ja eheän järjestäjärakenteen muodostumiseksi, kuten luonnoksessa todetaan. Samalla kaupunginhallitus kuitenkin muistuttaa, että ylioppilastutkintoa ja ammatillisia tutkintoja tulee kehittää toisistaan erillisinä tutkintoina. Rakenteiden kehittämisen toimenpiteiden ei pidä kohdistua vain ammatilliseen koulutukseen vaan myös lukiokoulutuksen järjestäjäverkkoon. Jotta lukiot pystyvät vastaamaan esityksen mukaisiin tavoitteisiin kuten työelämäyhteistyöhön, joustaviin koulutuspolkuihin, toisen asteen oppilaitosten yhteistyöhön, opiskelijan osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen, lukioden opiskelijapohjan on oltava riittävän suuri ja lukiokoulutuksen järjestäjien oltava riittävän vahvoja.

Kaupunginhallitus pitää tärkeinä ja kannatettavina luonnoksessa esitetyjä toimenpiteitä joustavista opintopoluista. Helsingissä korostuu erityisesti perusopetuksen lisäopetuksen, ammatillisen koulutuksen valmistavien ja valmentavien koulutusten sekä työpajojen ja etsivän nuorisotyön työnjaon selkeyttäminen tukemaan jatko-opintoihin siirtymistä.

Lukiokoulutus

Kehittämissuunnitelmassa esitetään lukiokoulutuksen rahoitusperusteiden muuttamista tukemaan lukiokoulutuksen laadun ja tuloksellisuuden kehittämistä sekä lukiokoulutuksen läpäisyä. Perusteet rahoituksen muuttamiseksi ovat kannatettavia, kun pidetään huoli siitä, että laatua, tuloksellisuutta ja läpäisyä arvioidaan ottaen huomioon lukioden erilainen lähtötilanne. Lukioon valitun ja sieltä valmistuvan opiskelijan kehitys oppijana ja hänen oppimistuloksensa opintojen päättyessä tulee olla paremmat kuin lukio-opinnot aloitettaessa.

Luonnoksessa lukiokoulutuksen tavoitteiden, tuntijaon ja opetussuunnitelman uudistaminen kytketään perusopetuksen tavoitteiden ja tuntijaon uudistamiseen. Näin määriteltynä lukiokoulutusta ei nähdä omana toisen asteen koulutusmuotonaan toisin kuin ammatillista peruskoulutusta.

Kaupunginhallitus toteaa, että lukiokoulutuksen vetovoimaisuuden, saavutettavuuden ja laadukkuuden lisäämiseksi sen tavoitteiden ja

sisältöjen uudistaminen tulisi aloittaa mahdollisimman pian syksyllä 2010 opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman lukiotyöryhmän tekemien esitysten pohjalta.

Ylioppilastutkintoa kehitettäessä on syytä painottaa opiskelijoiden taitoja hallita ja soveltaa opittavaa ainesta ja kokonaisuuksia sekä osata arvioida tiedon merkittävyyttä ja luotettavuutta. Tämä korostuu hyödynnettäessä tieto- ja viestintäteknikkaa tutkinnon suorittamisessa. Tieto- ja viestintäteknikan käyttöönotto ylioppilastutkinnon suorittamisessa edellyttää nykyisen tutkinnon koetehtävien kehittämistä enemmän taitoja mittaaviksi. Tutkintoa kehitettäessä on syytä ottaa huomioon samoja perusteita kuin lukio-opintoja uudistettaessa.

Kehittämissuunnitelmaan tulisi lisäksi sisällyttää kansainvälisyyslinjaukset myös lukiokoulutuksen osalta.

Ammatillinen koulutus

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostamista kuten luonnoksessakin esitetään. Kuitenkin on otettava huomioon, että eri paikkakunnilla opintojen keskeyttämisen syyt voivat vaihdella ja myös toimenpiteet läpäisyn tehostamiseksi voivat olla erilaisia. Jatkossa on syytä täsmentää ja tarkentaa opintojen keskeyttämisen tilastointia sekä läpäisyasteen laskemista, varsinkin kun esimerkiksi osatutkintojen suorittaminen on yksi vaihtoehto nykyisissä tutkintojen perusteissa.

Helsingin kaupunginhallitus on tyytyväinen siihen, että ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen rahoitusta ja tutkintojärjestelmää uudistetaan niin, että entistä paremmin voidaan vastata aiemmin opitun tunnustamiseen, yksilöllisten opintopolkujen rakentamiseen ja nopeampaan siirtymiseen työelämään sekä siihen, että varmistetaan erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden palvelutarpeen mukainen rahoitus.

Julkisten tietoineistojen saatavuus ja sekä kansallinen digitaalinen kirjasto

Helsingin kaupunginhallitus toteaa, että digitaalisten tietovarantojen mahdollisimman laaja hyödyntäminen kannatettavaa. Todettakoon, että Helsingin kaupunki on avannut on yhteistyössä Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien kanssa jo avannut merkittävän määrän julkista tietoa Helsingin seudusta maksutta kaikkien käyttöön portaalissa www.hri.fi.

Yleisen tiedonsaannin tarpeisiin Helsingin kaupunginkirjastossa ja erityisesti uudessa keskustakirjastossa toteutetaan tuotekehitys- ja tutkimushankkeita, joissa etsitään ja kehitetään kirjastoon parhaiten sopivia teknologisia ratkaisuja sekä uusia tapoja avata ja visualisoida

julkaisujen kulttuurisia sisältöjä kansalaisille. Näin tehtäviin soveltuu erinomaisesti myös kansallisten digitaalisten aineistojen markkinointi ja niiden käytön opastaminen. Yleisen kirjaston kautta saavutetaan parhaiten kaikki ikä- ja sosiaaliryhmät. Kansalaiset itse tuottavat myös itse digitaalisia aineistoja ja elämyksiä, jotka voidaan yhdistää Kansallisen digitaalisen kirjasto asiakasliittymän avulla yleisesti käytettäviksi.

Aikuiskoulutus

Luonnoksessa esitetään aikuisten koulutusmahdollisuuksien parantamista koulutustilillä, jonka avulla jokaisella kansalaisella on mahdollisuus hankkia itselleen aikuiskoulutusta. Koulutustili soveltuu hyvin lyhytkestoiseen ammatilliseen koulutukseen. Se lisää koulutustarjonnan kysyntälähtöisyyttä sekä aikaisemmin koulutuksen ulkopuolelle jääneiden hakeutumista koulutukseen. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että työelämän tarpeet ja yksilöiden kysyntätarpeet eivät välttämättä käytännössä kohtaa.

Kaupunginhallitus kannattaa aikuiskoulutuksen rahoituksen uudistamista siten, että valmistavassa koulutuksessa koulutuksen järjestäjälle ei tule taloudellisia menetyksiä opiskelijoiden aikaisemman osaamisen hyödyntämisessä, vaan päinvastoin järjestelmä kannustaa aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustamiseen. Luonnoksessa esitetyn tutkintotoimikuntien resurssien lisääminen ja siten toiminnan laadun parantaminen on tärkeää. Koulutuksen laadunhallinnan ja tutkintotilaisuuksien tasalaatuisuuden varmistaminen on myös kannatettava toimenpide.

On välttämätöntä, että tutkintotavoitteinen koulutus suunnitellaan ja toteutetaan sekä alueellisesti että valtakunnallisesti työelämän tarpeista lähtien. Helsingin kaupunginhallitus pitää hyvänä luonnoksessa mainittua sähköisen aikuiskoulutustarjonnan verkkopalvelua, joka kytkeytyy SADe ohjelman (Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelma) Oppijan verkkopalveluun.

Hallitusohjelmassa kiinnitetään monessa kohtaa huomiota oppisopimuskoulutuksen kehittämiseen ja lisäämiseen. Sitä vastoin koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman luonnoksessa oppisopimuskoulutuksen kehittäminen on mainittu vain muutamassa kohdassa. Oppisopimuskoulutuksen lisääminen on tehokas ja joustava keino osaavan työvoiman turvaamisessa. Se soveltuu hyvin yrityksen henkilöstön ja yrittäjän oman osaamisen kehittämiseen. Oppisopimuskoulutusta olisi syytä kehittää tasavertaisena ammatillisen koulutuksen järjestämismuotona erityisesti nuorten ja maahanmuuttajien koulutuksessa. Myös korkeakoulujen aikuiskoulutuksessa olisi syytä selvittää mahdollisuuksia toteuttaa

oppisopimustyypistä täydennyskoulutusta yhteistyössä toisen asteen oppisopimuskoulutuksen järjestäjien kanssa.

Opettajat ja muu henkilöstö

Opetushenkilöstön kouluttamisessa on tärkeää kiinnittää huomiota pääkaupunkiseudun erityishaasteisiin. On hyvä, että kehittämissuunnitelmassa on kiinnitetty huomiota pätevän ja ammattitaitoisen opettajakunnan saatavuuden turvaamiseen.

Opettajankoulutuksen lisäystarve erityisopettajakoulutuksessa sekä lastentarhan- ja erityislastentarhan-opettajien koulutuksessa korostuu pääkaupunkiseudulla, jossa koulutuspaikkoja ei ole riittävästi. Ammatillisen opettajakoulutuksen lisäystarve erityisesti sosiaali- ja terveysalalla sekä tekniikan ja liikenteen alalla näkyy selkeästi myös Helsingissä. Lisäystarve kaikissa edellä mainituissa opettajaryhmissä koskee myös ruotsinkielistä opettajakoulutusta. Laadukkaan varhaiskasvatuksen turvaamiseksi on tärkeää varmistaa sekä suomen- että ruotsinkielisen kelpoisen henkilöstön saatavuus.

Opettajien osaamista tulee kehittää siten, että se vastaa nykyistä paremmin monimuotoistuvan yhteiskunnan haasteita koulussa. Erityisiä taitoja tarvitaan erityistä tukea tarvitsevien lasten lisäksi maahanmuuttajaoppilaiden määrän kasvaessa. Osaamisen näkökulmasta erityisen tärkeää on nuorten opettajien integroituminen työyhteisöön ja tehtäviinsä. Kehittämissuunnitelmaan tulisi sisällyttää uusien opettajien mentorointiohjelmia sekä rehtoreiden osaamista ja jaksamista edistäviä koulutusohjelmia.

Tietoyhteiskuntakehitys edellyttää koulujen oppimisympäristöjen kehittämistä ja toimintakulttuurin muutosta. Erityisen tärkeää on huolehtia sekä johdon että opetushenkilökunnan teknologiaosaamisesta: Johtamisen, muutoksenhallinnan, verkostoyhteistyön sekä tieto- ja viestintätekniikan opetusikäytön osaamista tulee lisätä. Koulutuksessa tulee hyödyntää vertaistukea ja -verkostoja.

Kehittämissuunnitelmassa mainitaan, että hyvä henkilöstöpolitiikka korostuu suunnitelmakaudella, kun koulutusjärjestelmässä toteutetaan merkittäviä rakenteellisia uudistuksia. Kelpoisuuslainsäädäntöä sekä virka- ja työehtosopimusjärjestelmää tulisi kehittää niin, että hallinto- ja virkarakenteiden muutostilanteissa em. jäykät säädökset ja järjestelmät mahdollistaisivat joustavasti muutoksen toteuttamisen.

Kaupunginhallitus kannattaa vapaan sivistystyön oppilaitosverkon vuorovaikutteisen rakenteellisen kehittämisen jatkamista.

Koulutuksen arviointi ja ennakointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kehittämissuunnitelmassa esitetään koulutuksen arviointikeskuksen perustaminen. Yhden keskuksen muodostaminen arviointiin on perusteltua. Sen pitää pystyä tukemaan kuntien omaa arviointia ja koordinoimaan kansallisesti tehtävää arviointitutkimusta siten, että kunnat pystyvät hyvissä ajoin varautumaan erilaisiin tutkimushankkeisiin.

Kehityssuunnitelmaluonnos taloudellisten vaikutusten osalta

Kaupunginhallitus toteaa suunnitelman taloudellisten vaikutusten osalta, että talouden tasapainosta tulisi huolehtia ja palvelutuotannon vaikuttavuutta tulisi parantaa siten, että laadukkaat palvelut tuotetaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Kaupunginhallituksen 29.11.2010 hyväksymän talousarvion noudattamisohjeiden mukaan vuoden 2011 alussa on käynnistetty tuottavuutta ja työhyvinvointia lisäävä ohjelma. Ohjelman tarkoituksena on parantaa tuottavuutta ja taloudellisuutta ja tuottaa palvelut vuonna 2012 nykyistä edullisemmin asukasta kohden laskettuna.

Kaupunginhallitus toteaa, että koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman toimenpide-ehdotuksien toteuttaminen on tarpeen aloittaa maltillisesti vuosina 2011-2016. Helsingin taloudellinen tilanne ei mahdollista lisämäärärahojen osoittamista suunnitelmassa kuvattuun laaja-alaiseen kehittämistoimintaan.

Kaupunginhallitus kiinnittää huomiota siihen, että vuonna 2025 lähes joka neljäs Helsingin peruskoululaisista on vieraskielinen oppilas. Helsingin kaupunki on saanut ryhmäkokojen pienentämiseen harkinnanvaraista valtionavustusta vuosina 2009-2011 yhteensä noin 5,0 milj. euroa perustuen koulujen maahanmuuttajataustaisten oppilaiden suhteelliseen osuuteen koko oppilasmäärästä. Harkinnanvaraisen valtionavustuksen tasoa tulee tarkistaa väestöpohjan edellyttämällä tavalla vuosittain.

Lopuksi Helsingin kaupunki toteaa, että ehdotuksessa olisi tullut mainita suoraan toimenpiteiden taloudelliset kustannusvaikutukset koulutuksien järjestäjille. Kuntatalouden kestävyuden edistämiseksi kuntien tehtävien laajentamista tulee rajoittaa hallitusohjelman mukaisesti.

Käsittely

Vastaehdotus:

Rissanen Laura: Vastaehdotus: Kappale 20, lisätään kappaleen viimeiseksi lauseeksi opetusviraston lausunnosta: "Kouluilla ja kunnilla tulee olla vapaus suunnitella opetusta koulun toiminnan ja oppilaiden oppimisen näkökulmasta parhaalla mahdollisella tavalla."

Kannattajat: Rauhamäki Tatu

Vastaehdotus:

Rissanen Laura: Vastaehdotus: Kappale 18: Poistetaan viidennestä lauseen loppu: ”ja yksityisen koulutuksen järjestäjän toiminnasta osana kunnallista palveluverkkoa” ja poistetaan kuudennesta lauseesta sanat ”yksityisiin koulutuksen järjestäjiin ja”. Tällöin kappale 18 kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti:

”Kehittämissuunnitelmassa lähdetään lähikouluperiaatteen vahvistamisesta, jolloin alueen oppilaat hakeutuisivat ja valitsisivat lähikoulun. Helsinki poikkeaa alueena muusta maasta koulutustarjonnan moninaisuuden osalta. Helsingissä on havaittavissa joitakin merkkejä alueellisesta erilaistumisesta, johon pitäisi pystyä puuttumaan hallinnon eri tasoilla. Tämä liittyy Helsingissä laajempaan kysymykseen palveluverkosta. Kehittämissuunnitelman toimeenpanossa tulisi tarkastella lähikouluperiaatteen ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista suhteessa kuntien koulutustarpeeseen.”

Kannattajat: Rauhamäki Tatu

Vastaehdotus:

Rissanen Laura: Vastaehdotus: Tiivistelmän kappale 62 tehdään samat kuin kappaleisiin 18 ja 20 lisäykset ja poistot:

- poistetaan toisen lauseen viimeiset sanat: ”suhteessa yksityisen koulutuksen järjestäjiin ja kuntien koulutustarpeeseen.”
- lisätään viimeiseen lauseeseen sanat ”kuten oppiaineiden, opetustilanteiden ja oppilaiden erilaisuus.”

Tällöin koko kappale 62 kuuluisi:

Perusopetuksen osalta eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistuvat toimenpide-ehdotukset ovat kannatettavia. Helsingin kaupungin näkökulmasta kuitenkin lähikouluperiaatteen ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista suunnitelman toimeenpanon yhteydessä tulee tarkastella järjestäjäkohtaisesti. Myös perusopetuksen ryhmäkokojen määrittäminen lainsäädännöllä tulisi selvittää tietyt muuttujat, kuten oppiaineiden, opetustilanteiden ja oppilaiden erilaisuus, huomioiden.

Kannattajat: Rauhamäki Tatu

Vastaehdotus:

Rissanen Laura: Vastaehdotus: Kappale 32 lisätään kappaleen toiseksi lauseeksi: ”Samalla kaupunginhallitus kuitenkin muistuttaa, että ylioppilastutkintoa ja ammatillisia tutkintoja tulee kehittää toisistaan

erillisinä tutkintoina.”

Kannattajat: Rauhamäki Tatu

Vastaehdotus:

Sumuvuori Johanna: Vastaehdotus: Lisäyksesitys kappaleeseen 8 (viimeiseksi lauseeksi): Kaupunginhallitus huomauttaa, että kaksikielisissä kunnissa S2-tukea vastaavat palvelut on voitava tarjota myös ruotsin kielellä. Lisäksi tukea on pystyttävä antamaan myös niille perus- ja toisen asteen oppilaitosten sekä päiväkotien maahanmuuttajaoppilaiden ja -lasten huoltajille, jotka eivät hallitse oppilaitoksen opetuskieltä.

Kannattajat: Rauhamäki Tatu

Vastaehdotus:

Ojala Outi: Vastaehdotus: Lisäys varhaiskasvatusosan loppuun: Varhaiskasvatuksen työntekijäryhmien ammatillisen koulutuksen kehittämiseen tarvitaan yhtenäinen suunnitelma. Lasten hoito ja kasvatusta on kokonaisuus, jonka keskeiset tavoitteet kaikkien päivähoitoon ja varhaiskasvatukseen suuntautuvien on saavutettava ammatillisessa koulutuksessa.

Kannattajat: Pajamäki Osku

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus: Kappale 18: Poistetaan viidennestä lauseen loppu: ”ja yksityisen koulutuksen järjestäjän toiminnasta osana kunnallista palveluverkkoa” ja poistetaan kuudennesta lauseesta sanat ”yksityisiin koulutuksen järjestäjiin ja”. Tällöin kappale 18 kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti: ”Kehittämissuunnitelmassa lähdetään lähikouluperiaatteen vahvistamisesta, jolloin alueen oppilaat hakeutuisivat ja valitsisivat lähikoulun. Helsinki poikkeaa alueena muusta maasta koulutustarjonnan moninaisuuden osalta. Helsingissä on havaittavissa joitakin merkkejä alueellisesta erilaistumisesta, johon pitäisi pystyä puuttamaan hallinnon eri tasoilla. Tämä liittyy Helsingissä laajempaan kysymykseen palveluverkosta. Kehittämissuunnitelman toimeenpanossa tulisi tarkastella lähikouluperiaatteen ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista suhteessa kuntien koulutustarpeeseen.”

Jaa-äännet: 5

Arto Bryggare, Tarja Kantola, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Johanna Sumuvuori

Ei-äännet: 10

Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Jan D Oker-Blom, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Ville Ylikahri

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

2. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus: Kappale 20, lisätään kappaleen viimeiseksi lauseeksi opetusviraston lausunnosta: ”Kouluilla ja kunnilla tulee olla vapaus suunnitella opetusta koulun toiminnan ja oppilaiden oppimisen näkökulmasta parhaalla mahdollisella tavalla.”

Jaa-äännet: 9

Arto Bryggare, Jussi Halla-aho, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Tarja Kantola, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Johanna Sumuvuori, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 6

Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Jan D Oker-Blom, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

3. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus: Kappale 32 lisätään kappaleen toiseksi lauseeksi: ”Samalla kaupunginhallitus kuitenkin muistuttaa, että ylioppilastutkintoa ja ammatillisia tutkintoja tulee kehittää toisistaan erillisinä tutkintoina.”

Jaa-äännet: 5

Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 10

Sirpa Asko-Seljavaara, Arto Bryggare, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Tarja Kantola, Jan D Oker-Blom, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Johanna Sumuvuori

Tyhjä-äännet: 0

24.10.2011

Sj/2

Poissa-äännet: 0

4. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehtodus: Tiivistelmän kappale 62 tehdään samat kuin kappaleisiin 18 ja 20 lisäykset ja poistot:

- poistetaan toisen lauseen viimeiset sanat: ”suhteessa yksityisen koulutuksen järjestäjiin ja kuntien koulutustarpeeseen.”
- lisätään viimeiseen lauseeseen sanat ”kuten oppiaineiden, opetustilanteiden ja oppilaiden erilaisuus.”

Tällöin koko kappale 62 kuuluisi: Perusopetuksen osalta eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistuvat toimenpide-ehdotukset ovat kannatettavia. Helsingin kaupungin näkökulmasta kuitenkin lähikouluperiaatteen ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista suunnitelman toimeenpanon yhteydessä tulee tarkastella järjestäjäkohtaisesti. Myös perusopetuksen ryhmäkokojen määrittäminen lainsäädännöllä tulisi selvittää tietyt muuttujat, kuten oppiaineiden, opetustilanteiden ja oppilaiden erilaisuus, huomioiden.

Jaa-äännet: 5

Arto Bryggare, Tarja Kantola, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Johanna Sumuvuori

Ei-äännet: 10

Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Jan D Oker-Blom, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Ville Ylikahri

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

5. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehtodus: Lisäysesitys kappaleeseen 8 (viimeiseksi lauseeksi):

Kaupunginhallitus huomauttaa, että kaksikielisissä kunnissa S2-tukea vastaavat palvelut on voitava tarjota myös ruotsin kielellä. Lisäksi tukea on pystyttävä antamaan myös niille perus- ja toisen asteen oppilaitosten sekä päiväkotien maahanmuuttajaoppilaiden ja -lasten huoltajille, jotka eivät hallitse oppilaitoksen opetuskieltä.

Jaa-äännet: 1
Jussi Halla-aho

Ei-äännet: 14
Sirpa Asko-Seljavaara, Arto Bryggare, Juha Hakola, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Tarja Kantola, Outi Ojala, Jan D Oker-Blom, Osku Pajamäki, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Johanna Sumuvuori, Ville Ylikahri

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

6. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus: Lisäys varhaiskasvatusosan loppuun: Varhaiskasvatuksen työntekijäryhmien ammatillisen koulutuksen kehittämiseen tarvitaan yhtenäinen suunnitelma. Lasten hoito ja kasvatus on kokonaisuus, jonka keskeiset tavoitteet kaikkien päivähoitoon ja varhaiskasvatukseen suuntautuvien on saavutettava ammatillisessa koulutuksessa.

Jaa-äännet: 10
Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Jan D Oker-Blom, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 5
Arto Bryggare, Tarja Kantola, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Johanna Sumuvuori

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 OKMn lausuntopyyntö Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

2	OKMn Luonnos Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaksi
3	Opetusviraston Kesu-lausunto
4	Tietokeskuksen Kesu-lausunto
5	Työväenopiston ja Arbiksen Kesu-lausunto
6	Sosiaaliviraston lausunto
7	Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätösehdotus

Helsingin kaupunginhallitus päättäneen antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Väestön koulutustaso ja osaaminen

Kuten opetus- ja kulttuuriministeriön luonnoksessa todetaan, koulutustarjonnan suuntaaminen on aiempaa keskeisempää. Helsingin seudulla työvoiman tarve kasvaa tulevaisuudessa eläköitymisen ja uusien työpaikkojen vuoksi. Nuorisoikäluokat eivät riitä tulevaisuudessa korvaamaan eläkkeelle siirtyvää työvoimaa. Tilannetta pahentaa se, että pääkaupunkiseudulla ja erityisesti Helsingissä on liian vähän ammatillisen koulutuksen koulutuspaikkoja nuorten ikäluokkaan ja tulevaan työvoimatarpeeseen suhteutettuna. Tätä ongelmaa käsitellään koulutustakuu-näkökulmasta toisen asteen koulutuksen kohdalla.

Helsingin seudulla sekä nuorten että aikuisten, mukaan lukien maahanmuuttajien, saaminen työmarkkinoille koulutuksen keinoin on ensisijaisen tärkeää osaavan työvoiman turvaamiseksi ja segregaaation ehkäisemiseksi.

Kaupunginhallitus korostaa, että Helsingin elinkeinoelämän rakenteen ja erityispiirteiden vuoksi työvoima- ja osaamistarpeet ovat erilaisia Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla. Tästä syystä koulutustarjonnan suuntaamista on tarkasteltava erikseen mm. Helsingin osalta. Helsingissä työvoimatarpeen kasvu tulee keskittymään palvelualoille sekä sosiaali- ja terveysalalle. Perusammattiosaajia tarvitaan paljon myös logistiikassa, rakentamisessa ja teollisuudessa. Helsingissä tarvitaan suhteellisesti muuta maata ja myös muuta pääkaupunkiseutua enemmän kulttuuri- ja tiedotustyön ammattilaisia, koska näiden alojen työpaikat ovat keskittyneet Helsinkiin.

Luonnoksessa korostetaan oikein elinikäistä oppimista ja sitä, että oppiminen ei pääty nuorena hankittuun tutkintoon, vaan jatkuu koko aikuisiän. Jotta nivelvaiheet koulutuksessa olisivat joustavia ja jotta voitaisiin aidosti nopeuttaa valmistumista, on välttämätöntä kehittää

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

osaamisen aitoa tunnistamista ja tunnustamista. Osaamisen arviointi edellyttää hyvin määriteltyjä tutkintojen osaamisperusteita.

Luonnoksessa on hyvin huomioitu se, että tarvitaan lainsäädännöllisiä, ohjauksellisia ja rahoituksellisia uudistuksia, jotta osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen aidosti toteutuisi kaikilla koulutusasteilla. Kuitenkin nykyisen rahoituskäytännön perusta on jopa vastakkainen joustavalle osaamisen tunnistamiselle, koska rahoituksessa painotetaan koko tutkintojen suorittamista ja osatutkintojen asema on epämääräinen.

Maahanmuuttajien koulutukseen osallistuminen on nostettu erilliseksi kehittämiskohteeksi, mikä on kannatettava asia. Luonnoksessa on esitetty kannatettavia toimenpiteitä kuten maahanmuuttajien lukio-opintoihin valmistava koulutus ja kotoutumiskoulutuksen kielikoulutuksen tason parantaminen ja laajuuden lisääminen.

Kaupunginhallitus esittää, että maahanmuuttajien Suomi toisena kielenä (S2) koulutuspolkua nostetaan lopullisessa kehittämissuunnitelmassa vahvemmin esille. Ylipäätään maahanmuuttajien koulutukseen osallistumisen edistäminen vaatii suurempaa toimintatapojen muutosta kuin luonnoksessa on esitetty.

Suomessa eniten maahanmuuttajia on Helsingissä. Maahanmuuttajien koulutukseen ja työmarkkinoille pääsy edellyttää erityisesti suomi toisena kielenä koulutuksen lisäämistä. Rahoituksen jakautuminen kahden ministeriön kesken korostaa koordinaation tarvetta pitkäjänteisessä maahanmuuttajakoulutuksen kehittämistyössä ja tehokkaan kielikoulutuksen järjestämisessä. Erityisesti S2-kielikoulutuksen hajaantuminen aikuislukioihin, ammatilliselle toiselle asteelle ja vapaaseen sivistystyöhön on ongelmallista maahanmuuttajille. Erillään olevat S2- kurssit eivät turvaa riittävää kielellistä osaamista ammatilliseen koulutukseen ja sellaiseen yhtenäiseen suomi toisena kielenä opintojen polkuun, jolla voi opiskella ammattiin. Nykyinen järjestelmä pidentää turhaan maahanmuuttajien sijoittumista ammatilliseen koulutukseen ja sieltä työelämään.

Kehittämissuunnitelmassa esitetään, että perusopetuksen ja lukiokoulutuksen uusien opetussuunnitelmien perusteissa määritellään työelämätaidoille valtakunnallisesti yhdenmukaiset tavoitteet. Oppimisympäristöissä tulee kehittää joustavia ja monipuolisia rakenteita, joita voidaan toteuttaa työelämäyhteistyötä monipuolistamalla.

Suunnitelmassa esitetään kansallisen kielistrategian luomista. Kaupunginhallitus toteaa, että kielistrategian tulisi huomioida myös ammatillisen koulutuksen tarpeet. Monipuolisen kielivarannon kehittäminen on tärkeää ja Helsinki onkin omilla toimillaan lähtenyt

tukemaan monipuolista kielitarjontaa omissa kouluissaan. Helsingin kaupunki on kiinnostunut osallistumaan kehittämisohjelmassa mainittuun kansallisen kielistrategian valmisteluun.

Varhaiskasvatus

Laki varhaiskasvatuslaista tulisi valmistella pikaisesti. Valmistelulle tulisi myös asettaa aikataulutavoite.

Esiopetuksen muuttaminen velvoittavaksi on suunnitelman mukaisesti hyvä selvittää. Varhaiskasvatuksessa aloitetut monipuoliset tukitoimet auttavat erityistä tukea tarvitsevia lapsia ja helpottavat heidän koulupolkunsa aloitusta.

Kaupunginhallitus toteaa, että varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisen lähtökohtana oleva lapsen oikeus varhaiskasvatukseen tulee toteuttaa niin, että palvelujärjestelmä sisältää perheiden erilaisiin elämäntilanteisiin sopivat valinnan mahdollisuudet.

Varhaiskasvatuksen pedagogiikalle on luonteenomaista, että sen toteutuksessa ei voida erotella hoitoa, kasvatusta tai opetusta vaan kaikki nämä elementit ovat lapsen päivässä läsnä kaiken aikaa. Lapselle ”varhaiskasvatuspäivä” on kokonaisuus. Tulevassa varhaiskasvatuslainsäädännössä ei ole tarpeen käsitellä varhaiskasvatusta ja päivähoitoa täysin erillisinä asioina.

Suunnitelmassa on nostettu esiin varhaiskasvatuksen henkilöstön määrällinen ja laadullinen tarve ja kehittäminen. Valtakunnallinen selvitys varhaiskasvatuksen henkilöstöntarpeesta on tärkeä laatia, jotta ennakoitiin on mahdollista myös Helsingin ja koko pääkaupunkiseudun varhaiskasvatuspalvelujen tarpeiden kasvaessa. Keskeisintä henkilöstön osalta on lastentarhanopettajakoulutuksen kehittäminen vastaamaan tarvetta.

Perusopetus

Luonnoksessa esitetyt perusopetuksen kehittämisen painopisteet ovat hyviä. Koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta perusopetuksessa keskeisiä ovat koulutuksen eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistuvat toimenpiteet.

Kehittämissuunnitelmassa lähdetään lähikouluperiaatteen vahvistamisesta, jolloin alueen oppilaat hakeutuisivat ja valitsivat lähikoulun. Helsinki poikkeaa alueena muusta maasta koulutustarjonnan moninaisuuden osalta. Helsingissä on havaittavissa joitakin merkkejä alueellisesta erilaistumisesta, johon pitäisi pystyä puuttamaan hallinnon eri tasoilla. Tämä liittyy Helsingissä laajempaan kysymykseen palvelu-verkosta ja yksityisen koulutuksen järjestäjän

toiminnasta osana kunnallista palveluverkkoa. Kehittämisen suunnitelman toimeenpanossa tulisi tarkastella lähikouluperiaatteen ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista suhteessa yksityisiin koulutuksen järjestäjiin ja kuntien koulutustarpeeseen.

Helsingissä on tuettu systemaattisesti varsinkin positiivisen diskriminaation avulla alueita, joilla väestön koulutus- ja tulotaso ovat alhaisia ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä kouluissa on suuri. Suunnitelmassa on asetettu tavoitteeksi, että perusopetuksen valtionosuusrahoitus huomioisi jatkossa vastaavan tyyppisesti toimintaympäristöä kuvaavia indikaattoreita. Tavoite on hyvä, mutta tarkastelu tulee tällöin tehdä koulutuksen järjestäjäkohtaisesti.

Kehittämissuunnitelmaluonnoksen mukaan tarve määritellä perusopetuksen ryhmäkoossa selvitetään. Tässä yhteydessä tulee selvittää ryhmäkoon todellinen vaikuttavuus opetuksen laatuun ja oppimistuloksiin ottamalla huomioon myös oppiaineiden, opetustilanteiden ja oppilaiden erilaisuus.

Perusopetuksen laatukriteereiden päivitys määräajoin on tarpeellista. Tähän työhön olisi hyvä ottaa mukaan kuntakenttä laajasti. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella on käynnistetty ympäri maata useita laatuhankeita, joista saadut kokemukset tulisi hyödyntää laatukriteereitä kehitettäessä.

Yksi kehittämissuunnitelman teemoista on turvallinen koulupäivä. Tässä yhteydessä on käsitelty aamu- ja iltapäivätoimintaa, mutta ei koulun yhteisöllisyyden kehittämistä. Yhteisöllisyyden kehittäminen lisää oppilaiden ja opettajien hyvinvointia sekä ehkäisee syrjäytymistä ja se tulisi ottaa suunnitelmassa laajemmin esille.

KiVa-koulu -hankkeessa on toimivat mallit kouluille kiusaamisen vähentämiseen. Hankkeen rahoitusta tulisikin jatkaa. Samoin koulujen kerhotoiminnan erillisrahoitusta tulisi jatkaa koko seuraavan suunnittelukauden. Toiminta lisää oppilaiden harrastuneisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä sekä vahvistaa koulujen ja muiden alueellisten tahojen yhteistyötä alueella. Opetushallitus on kehittänyt hyvinvointimittareita, joita koulut voivat käyttää sähköisesti. Tämä on hyvä palvelu kouluille ja kunnille. Hyvinvointimittareita tulee päivittää säännöllisesti, ja ottaa ne vuosittain käytettäväksi arviointi- ja kehittämisvälineiksi.

Kehittämissuunnitelmaan on nostettu sairaalaopetus ja huostaan otettujen lasten koulunkäynti. Tämä on sinänsä hyvä asia. Kehittämissuunnitelmasta ei kuitenkaan avaudu esim. minkälaisia lainsäädännöllisiä muutoksia on suunnitteilla jo vuonna 2012. Sairaalan avo-palveluiden kehittämisessä sairaalakoulujen avo-palveluja tulee

kehittää siten, että se tukee nykyistä enemmän oppilaan lähikoulun opetus- ja kasvatustyötä.

Taiteen perusopetus

Suunnitelmaluonnoksessa esitetään, että taiteen perusopetuksen saatavuutta ja monipuolisuutta edistetään lisäämällä opetustuntikohtaista valtionosuutta eri taiteenaloilla. Tätä voidaan pitää kannatettavana. Valtionosuutta tulisivin ohjata niille taiteenaloille- ja alueille missä sen tarve on suurinta.

Toisen asteen koulutus

Osana yhteiskuntatakuuta toteutettava koulutustakuu on perustellusti nostettu koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa keskeiseksi toimenpiteeksi nuorten pääsemiseksi työmarkkinoille ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. On kannatettavaa, että koulutustakuun toteutuminen on esitetty koulutuspaikkojen määrän ja alueellisen suuntaamisen yhtenä keskeisenä kriteerinä.

Lisäksi Helsingissä peruskoulunsa päättävien maahanmuuttajien määrät ovat suuret suhteessa ikäluokkaan ja riski jäädä ilman koulutuspaikkaa on kolminkertainen.

Kaupunginhallitus toteaa, että pääkaupunkiseudulla ja erityisesti Helsingissä on liian vähän ammatillisen koulutuksen koulutuspaikkoja nuorten ikäluokkaan ja tulevaan työvoimatarpeeseen suhteutettuna. Koulutustakuun toteutuminen edellyttää Helsingissä vähintään 1000 ammatillisen koulutuksen paikan lisäämistä.

Helsingissä tarjotaan lukiokoulutuspaikka 60 %:lle perusopetuksen päättävästä ikäluokasta, kun ammatillisen peruskoulutuksen paikkoja riittää alle 25 %:lle ikäluokasta. Vuoden 2011 yhteishaussa ammatillisen koulutuksen paikkavajaus eli ensisijaisten hakijoiden ja aloituspaikkojen erotus Helsingissä oli yli 4000 ja pääkaupunkiseudulla yhteensä yli 5000 paikkaa. Helsingin ammatillisiin oppilaitoksiin oli yli kaksi ensisijaista hakijaa yhtä aloituspaikkaa kohden. Nuoria sijoittuu paljon perusopetuksen lisäopetukseen, ammattistarteille ja maahanmuuttajien valmistavaan koulutukseen sekä nuorten työpajatoimintaan, mutta näidenkin toimenpiteiden jälkeen Helsingissä jää vuosittain 300 – 400 nuorta kokonaan ilman minkäänlaista paikkaa.

Kannatettavaa on myös yhteishakujärjestelmän muuttaminen siten, että perusasteen päättäneet ja ilman toisen asteen tutkintoa olevat valitaan ensin toisen asteen opiskelijavalinnassa. Tämä edellyttää kuitenkin aikuiskoulutuksen tuntuvaa lisäämistä osaavan työvoiman turvaamiseksi Helsingin seudulla.

Suunnitelmassa asetetaan tavoitteeksi opiskelijahuoltolain säätämistä toisen asteen koulutukseen. Kaupunginhallitus pitää tavoitetta hyvänä, ja toteaa samalla, että samalla voitaisiin myös harkita kaikkia kouluasteita koskevaa yhteistä oppilas- ja opiskelijahuoltolakia.

Rakenteiden kehittäminen on tärkeää toisen asteen koulutuksen palvelukyvyyn vahvistamiseksi ja elinvoimaisen, toimintakykyisen ja eheän järjestäjärakenteen muodostumiseksi, kuten luonnoksessa todetaan. Rakenteiden kehittämisen toimenpiteiden ei pidä kohdistua vain ammatilliseen koulutukseen vaan myös lukiokoulutuksen järjestäjäverkkoon. Jotta lukiot pystyvät vastaamaan esityksen mukaisiin tavoitteisiin kuten työelämäyhteistyöhön, joustaviin koulutuspolkuihin, toisen asteen oppilaitosten yhteistyöhön, opiskelijan osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen, lukioiden opiskelijapohjan on oltava riittävän suuri ja lukiokoulutuksen järjestäjien oltava riittävän vahvoja.

Kaupunginhallitus pitää tärkeinä ja kannatettavina luonnoksessa esitetyt toimenpiteet joustavista opintopoluista. Helsingissä korostuu erityisesti perusopetuksen lisäopetuksen, ammatillisen koulutuksen valmistavien ja valmentavien koulutusten sekä työpajojen ja etsivän nuorisotyön työnjaon selkeyttäminen tukemaan jatko-opintoihin siirtymistä.

Lukiokoulutus

Kehittämissuunnitelmassa esitetään lukiokoulutuksen rahoitusperusteiden muuttamista tukemaan lukiokoulutuksen laadun ja tuloksellisuuden kehittämistä sekä lukiokoulutuksen läpäisyä. Perusteet rahoituksen muuttamiseksi ovat kannatettavia, kun pidetään huoli siitä, että laatua, tuloksellisuutta ja läpäisyä arvioidaan ottaen huomioon lukioiden erilainen lähtötilanne. Lukioon valitun ja sieltä valmistuvan opiskelijan kehitys oppijana ja hänen oppimistuloksensa opintojen päättyessä tulee olla paremmat kuin lukio-opinnot aloitettaessa.

Luonnoksessa lukiokoulutuksen tavoitteiden, tuntijaon ja opetussuunnitelman uudistaminen kytketään perusopetuksen tavoitteiden ja tuntijaon uudistamiseen. Näin määriteltynä lukiokoulutusta ei nähdä omana toisen asteen koulutusmuotonaan toisin kuin ammatillista peruskoulutusta.

Kaupunginhallitus toteaa, että lukiokoulutuksen vetovoimaisuuden, saavutettavuuden ja laadukkuuden lisäämiseksi sen tavoitteiden ja sisältöjen uudistaminen tulisi aloittaa mahdollisimman pian syksyllä 2010 opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman lukiotyöryhmän tekemien esitysten pohjalta.

Ylioppilastutkintoa kehitettäessä on syytä painottaa opiskelijoiden taitoja hallita ja soveltaa opittavaa ainesta ja kokonaisuuksia sekä osata arvioida tiedon merkittävyyttä ja luotettavuutta. Tämä korostuu hyödynnettäessä tieto- ja viestintäteknikkaa tutkinnon suorittamisessa. Tieto- ja viestintäteknikan käyttöönotto ylioppilastutkinnon suorittamisessa edellyttää nykyisen tutkinnon koetehtävien kehittämistä enemmän taitoja mittaaviksi. Tutkintoa kehitettäessä on syytä ottaa huomioon samoja perusteita kuin lukio-opintoja uudistettaessa.

Kehittämissuunnitelmaan tulisi lisäksi sisällyttää kansainvälisyyslinjaukset myös lukiokoulutuksen osalta.

Ammatillinen koulutus

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostamista kuten luonnoksessakin esitetään. Kuitenkin on otettava huomioon, että eri paikkakunnilla opintojen keskeyttämisen syyt voivat vaihdella ja myös toimenpiteet läpäisyn tehostamiseksi voivat olla erilaisia. Jatkossa on syytä täsmentää ja tarkentaa opintojen keskeyttämisen tilastointia sekä läpäisyasteen laskemista, varsinkin kun esimerkiksi osatutkintojen suorittaminen on yksi vaihtoehto nykyisissä tutkintojen perusteissa.

Helsingin kaupunginhallitus on tyytyväinen siihen, että ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen rahoitusta ja tutkintojärjestelmää uudistetaan niin, että entistä paremmin voidaan vastata aiemmin opitun tunnustamiseen, yksilöllisten opintopolkujen rakentamiseen ja nopeampaan siirtymiseen työelämään sekä siihen, että varmistetaan erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden palvelutarpeen mukainen rahoitus.

Julkisten tietoaisteiden saatavuus ja sekä kansallinen digitaalinen kirjasto

Helsingin kaupunginhallitus toteaa, että digitaalisten tietovarantojen mahdollisimman laaja hyödyntäminen kannatettavaa. Todettakoon, että Helsingin kaupunki on avannut on yhteistyössä Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien kanssa jo avannut merkittävän määrän julkista tietoa Helsingin seudusta maksutta kaikkien käyttöön portaalissa www.hri.fi.

Yleisen tiedonsaannin tarpeisiin Helsingin kaupunginkirjastossa ja erityisesti uudessa keskustakirjastossa toteutetaan tuotekehitys- ja tutkimushankkeita, joissa etsitään ja kehitetään kirjastoon parhaiten sopivia teknologisia ratkaisuja sekä uusia tapoja avata ja visualisoida julkaisujen kulttuurisia sisältöjä kansalaisille. Näin tehtäviin soveltuu erinomaisesti myös kansallisten digitaalisten aineistojen markkinointi ja niiden käytön opastaminen. Yleisen kirjaston kautta saavutetaan parhaiten kaikki ikä- ja sosiaaliryhmät. Kansalaiset itse tuottavat myös

itse digitaalisia aineistoja ja elämyksiä, jotka voidaan yhdistää Kansallisen digitaalisen kirjasto asiakasliittymän avulla yleisesti käytettäviksi.

Aikuiskoulutus

Luonnoksessa esitetään aikuisten koulutusmahdollisuuksien parantamista koulutustilillä, jonka avulla jokaisella kansalaisella on mahdollisuus hankkia itselleen aikuiskoulutusta. Koulutustili soveltuu hyvin lyhytkestoiseen ammatilliseen koulutukseen. Se lisäksi koulutustarjonnan kysyntälähtöisyyttä sekä aikaisemmin koulutuksen ulkopuolelle jääneiden hakeutumista koulutukseen. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että työelämän tarpeet ja yksilöiden kysyntätarpeet eivät välttämättä käytännössä kohtaa.

Kaupunginhallitus kannattaa aikuiskoulutuksen rahoituksen uudistamista siten, että valmistavassa koulutuksessa koulutuksen järjestäjälle ei tule taloudellisia menetyksiä opiskelijoiden aikaisemman osaamisen hyödyntämisessä, vaan päinvastoin järjestelmä kannustaa aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustamiseen. Luonnoksessa esitetyn tutkintotoimikuntien resurssien lisääminen ja siten toiminnan laadun parantaminen on tärkeää. Koulutuksen laadunhallinnan ja tutkintotilaisuuksien tasalaatuisuuden varmistaminen on myös kannatettava toimenpide.

On välttämätöntä, että tutkintotavoitteinen koulutus suunnitellaan ja toteutetaan sekä alueellisesti että valtakunnallisesti työelämän tarpeista lähtien. Helsingin kaupunginhallitus pitää hyvänä luonnoksessa mainittua sähköisen aikuiskoulutustarjonnan verkkopalvelua, joka kytkeytyy SADe ohjelman (Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelma) Oppijan verkkopalveluun.

Hallitusohjelmassa kiinnitetään monessa kohtaa huomiota oppisopimuskoulutuksen kehittämiseen ja lisäämiseen. Sitä vastoin koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman luonnoksessa oppisopimuskoulutuksen kehittäminen on mainittu vain muutamassa kohdassa. Oppisopimuskoulutuksen lisääminen on tehokas ja joustava keino osaavan työvoiman turvaamisessa. Se soveltuu hyvin yrityksen henkilöstön ja yrittäjän oman osaamisen kehittämiseen. Oppisopimuskoulutusta olisi syytä kehittää tasavertaisena ammatillisen koulutuksen järjestämismuotona erityisesti nuorten ja maahanmuuttajien koulutuksessa. Myös korkeakoulujen aikuiskoulutuksessa olisi syytä selvittää mahdollisuuksia toteuttaa oppisopimustyyppistä täydennyskoulutusta yhteistyössä toisen asteen oppisopimuskoulutuksen järjestäjien kanssa.

Opettajat ja muu henkilöstö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Opetushenkilöstön kouluttamisessa on tärkeää kiinnittää huomiota pääkaupunkiseudun erityishaasteisiin. On hyvä, että kehittämissuunnitelmassa on kiinnitetty huomiota pätevän ja ammattitaitoisen opettajakunnan saatavuuden turvaamiseen.

Opettajankoulutuksen lisästarve erityisopettajakoulutuksessa sekä lastentarhan- ja erityislastentarhan-opettajien koulutuksessa korostuu pääkaupunkiseudulla, jossa koulutuspaikkoja ei ole riittävästi. Ammatillisen opettajankoulutuksen lisästarve erityisesti sosiaali- ja terveysalalla sekä tekniikan ja liikenteen alalla näkyy selkeästi myös Helsingissä. Lisästarve kaikissa edellä mainituissa opettajaryhmissä koskee myös ruotsinkielistä opettajankoulutusta. Laadukkaan varhaiskasvatuksen turvaamiseksi on tärkeää varmistaa sekä suomen- että ruotsinkielisen kelpoisen henkilöstön saatavuus.

Opettajien osaamista tulee kehittää siten, että se vastaa nykyistä paremmin monimuotoistuvan yhteiskunnan haasteita koulussa. Erityisiä taitoja tarvitaan erityistä tukea tarvitsevien lasten lisäksi maahanmuuttajaoppilaiden määrän kasvaessa. Osaamisen näkökulmasta erityisen tärkeää on nuorten opettajien integroituminen työyhteisönsä ja tehtäviinsä. Kehittämissuunnitelmaan tulisi sisällyttää uusien opettajien mentorointiohjelmiä sekä rehtoreiden osaamista ja jaksamista edistäviä koulutusohjelmia.

Tietoyhteiskuntakehitys edellyttää koulujen oppimisympäristöjen kehittämistä ja toimintakulttuurin muutosta. Erityisen tärkeää on huolehtia sekä johdon että opetushenkilökunnan teknologiaosaamisesta: Johtamisen, muutoksenhallinnan, verkostoyhteistyön sekä tieto- ja viestintätekniikan opetusikäytön osaamista tulee lisätä. Koulutuksessa tulee hyödyntää vertaistukea ja -verkostoja.

Kehittämissuunnitelmassa mainitaan, että hyvä henkilöstöpolitiikka korostuu suunnitelmakaudella, kun koulutusjärjestelmässä toteutetaan merkittäviä rakenteellisia uudistuksia. Kelpoisuuslainsäädäntöä sekä virka- ja työehtosopimusjärjestelmää tulisi kehittää niin, että hallinto- ja virkarakenteiden muutostilanteissa em. jäykät säädökset ja järjestelmät mahdollistaisivat joustavasti muutoksen toteuttamisen.

Kaupunginhallitus kannattaa vapaan sivistystyön oppilaitosverkon vuorovaikutteisen rakenteellisen kehittämisen jatkamista.

Koulutuksen arviointi ja ennakointi

Kehittämissuunnitelmassa esitetään koulutuksen arviointikeskuksen perustaminen. Yhden keskuksen muodostaminen arviointiin on perusteltua. Sen pitää pystyä tukemaan kuntien omaa arviointia ja koordinoimaan kansallisesti tehtävää arviointitutkimusta siten, että

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

kunnat pystyvät hyvissä ajoin varautumaan erilaisiin tutkimushankkeisiin.

Kehityssuunnitelmaluonnos taloudellisten vaikutusten osalta

Kaupunginhallitus toteaa suunnitelman taloudellisten vaikutusten osalta, että talouden tasapainosta tulisi huolehtia ja palvelutuotannon vaikuttavuutta tulisi parantaa siten, että laadukkaat palvelut tuotetaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Kaupunginhallituksen 29.11.2010 hyväksymän talousarvion noudattamisohjeiden mukaan vuoden 2011 alussa on käynnistetty tuottavuutta ja työhyvinvointia lisäävä ohjelma. Ohjelman tarkoituksena on parantaa tuottavuutta ja taloudellisuutta ja tuottaa palvelut vuonna 2012 nykyistä edullisemmin asukasta kohden laskettuna.

Kaupunginhallitus toteaa, että koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman toimenpide-ehdotuksien toteuttaminen on tarpeen aloittaa maltillisesti vuosina 2011-2016. Helsingin taloudellinen tilanne ei mahdollista lisämäärärahojen osoittamista suunnitelmassa kuvattuun laaja-alaiseen kehittämistoimintaan.

Kaupunginhallitus kiinnittää huomiota siihen, että vuonna 2025 lähes joka neljäs Helsingin peruskoululaisista on vieraskielinen oppilas. Helsingin kaupunki on saanut ryhmäkokojen pienentämiseen harkinnanvaraista valtionavustusta vuosina 2009-2011 yhteensä noin 5,0 milj. euroa perustuen koulujen maahanmuuttajataustaisten oppilaiden suhteelliseen osuuteen koko oppilasmäärästä. Harkinnanvaraisen valtionavustuksen tasoa tulee tarkistaa väestöpohjan edellyttämällä tavalla vuosittain.

Lopuksi Helsingin kaupunki toteaa, että ehdotuksessa olisi tullut mainita suoraan toimenpiteiden taloudelliset kustannusvaikutukset koulutuksen järjestäjille. Kuntatalouden kestävyys edistämiseksi kuntien tehtävien laajentamista tulee rajoittaa hallitusohjelman mukaisesti.

Tiivistelmä

Suunnitelmaluonnoksessa on tarkasteltu keskeisiä koulutusalan kysymyksiä valtakunnantasoisesti. Luonnoksessa asetetaan tavoitteeksi kohottaa väestön osaamistasoa niin, että Suomi on maailman osaavin kansa vuoteen 2020 mennessä. Keskeisiä asioita ovat köyhyyden, eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen, julkisen talouden vakauttaminen sekä kestävä talouskasvu, työllisyyden ja kilpailu-kyvyn vahvistaminen.

Kaupunginhallituksen lausunnossa todetaan mm. että pääkaupunkiseudulla on muusta maasta poikkeavia ominaispiirteitä,

jotka vaikuttavat koulutuksen organisointiin ja resurssointiin ja siten mahdollisuuteen toteuttaa suunnitelman tavoitteita. Nämä erityispiirteet vaikuttavat suunnitelmassa mm. osana yhteiskuntatakuuna toteutettavaan koulutustakuuseen.

Kaupunginhallitus toteaa lausunnossaan mm., että pääkaupunkiseudulla ja erityisesti Helsingissä on liian vähän ammatillisen koulutuksen koulutuspaikkoja nuorten ikäluokkaan ja tulevaan työvoimatarpeeseen suhteutettuna.

Lausunnossaan kaupunginhallitus toteaa myös, että maahanmuuttajien koulutukseen osallistumisen edistäminen vaatii suurempaa toimintatapojen muutosta kuin luonnoksessa on esitetty.

Perusopetuksen osalta eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistuvat toimenpide-ehdotukset ovat kannatettavia. Helsingin kaupungin näkökulmasta kuitenkin lähikouluperiaatteen ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista suunnitelman toimeenpanon yhteydessä tulee tarkastella järjestäjäkohtaisesti suhteessa yksityisen koulutuksen järjestäjiin ja kuntien koulutustarpeeseen. Myös perusopetuksen ryhmäkokojen määrittäminen lainsäädännöllä tulisi selvittää tietyt muuttajat huomioiden.

Myös opetushenkilöstön kouluttamisessa on tärkeää kiinnittää huomiota pääkaupunkiseudun erityishaasteisiin.

Esittelijä

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan koulutuksen ja yliopistoissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelmasta annetun asetuksen mukaan valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi suunnitelman hyväksymisvuotta ja sitä seuraavaa viittä kalenterivuotta varten. Edellinen suunnitelma koski vuosia 2007-2012. Helsingin kaupunginhallitus antoi siitä lausuntonsa 24.9.2007

Vuosia 2011-2016 koskeva kehittämissuunnitelma toimii hallitusohjelma toimeenpanosuunnitelmana. Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt suunnitelmasta lausuntoja Helsingin kaupungilta ja noin 200 taholta 20.10.2011 mennessä. Tavoitteena on, että valtioneuvosto käsittelee ja päättää kehittämissuunnitelmasta joulukuussa 2011.

Luonnoksesta on pyydetty käytettävissä olevan lausunnon antamisajan puitteissa opetusviraston, suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväen opistojen, tietokeskuksen, sosiaaliviraston, talous- ja suunnittelukeskuksen lausunnot sekä kuultu kulttuurikeskusta ja kaupunginkirjastoa. Saadut lausunnot ovat päätöshistoriassa ja osin liitteenä.

24.10.2011

Sj/2

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OKMn lausuntopyyntö Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaksi
- 2 OKMn Luonnos Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaksi
- 3 Opetusviraston Kesu-lausunto
- 4 Tietokeskuksen Kesu-lausunto
- 5 Työväenopiston ja Arbiksen Kesu-lausunto
- 6 Sosiaaliviraston lausunto
- 7 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.10.2011 § 921

Pöydälle 17.10.2011

HEL 2011-004658 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

§ 946

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 37, 40 ja 42 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta

henkilöstötoimikunta

kaupunginmuseon johtokunta

kaupunginorkesterin johtokunta

kulttuuri- ja kirjastolautakunta

liikuntalautakunta

13.9. ja
4.10.2011

nuorisolautakunta

opetuslautakunta

opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto

opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto

ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta

suomenkielisen työväenopiston johtokunta

taidemuseon johtokunta

18.10.2011

Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta

eläintarhan johtaja

henkilöstökeskus

- henkilöstöjohtaja

- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)

- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)

- osastopäällikkö (maahanmuutto)

museujohtaja

kaupunginorkesterin intendentti

ruotsinkielisen työväenopiston rehtori

suomenkielinen työväenopisto:

- johtava rehtori

- apulaisrehtori

- aluerehtori

taidemuseon johtaja

tietokeskus:

- johtaja

- tutkuspäällikkö

- tietohuoltopäällikkö

- kehittämisspäällikkö

työterveysjohtaja

24.10.2011

Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Mickwitz Leena, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hyttinen Hannu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 37, 40 ja 42 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstötoimikunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta

13.9. ja
4.10.2011

nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta

18.10.2011

Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Sj/3

- johtava rehtori
- apulaisrehtori
- aluerehtori
- taidemuseon johtaja
- tietokeskus:
  - johtaja
  - tutkimuspäällikkö
  - tietohuoltopäällikkö
  - kehittämisspäällikkö
- työterveysjohtaja
- Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Mickwitz Leena, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hyttinen Hannu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

§ 947

**Esisopimus ja sopimus Sponda Kiinteistöt Oy:n kanssa liittyen
Ilmalanrinteen alueen asemakaavan muutosehdotukseen (nro
11561) ja Ylen alueen (nro 11444) asemakaavaan**

HEL 2011-003987 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kiinteistölautakunnan Sponda Kiinteistöt Oy:n kanssa 7.10.2011 ehdollisesti allekirjoittaman liitteenä nro 8 olevan esisopimuksen ja sopimuksen, joka liittyy yhtiön omistamien Helsingin kaupungin Vähä Huopalahden kylän Ilmalanrinne -nimisen tilan RN:o 3:12 ja Fredriksberg -nimisen tilan RN:o 1:24 asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen nro 11561 ja asema- ja asemakaavan muutokseen nro 11444, sekä oikeuttaa lautakunnan tarvittaessa tekemään siihen vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Samalla kaupunginhallitus päätti osoittaa lautakunnan käyttöön kiinteistöjärjestelyyn tarvittavan 4,0 milj. euron määrärahan vuoden 2011 talousarvion tililtä 8 01 01, kiinteistöjen ostot ja lunastukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ote ajantasa-asetuksesta
- 2 Kaavamuutokartta nro 11561
- 3 Kiinteistölautakunnan kaavalausunto
- 4 Spondan maanomistus
- 5 Aluejärjestelykartat
- 6 Kaupunkisuunnitteluviraston kirje
- 7 Esisopimuksen ja sopimuksen tekeminen Sponda Kiinteistöt Oy:n kanssa liittyen Ilmalanrinteen alueen (nro 11561) ja Ylen alueen (11444) asemakaavan muutosehdotuksiin
- 8 Esisopimus ja sopimus 7.10.2011 Sponda Kiinteistöt Oy:n kanssa

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne hyväksyä kiinteistölautakunnan Sponda Kiinteistöt Oy:n kanssa 7.10.2011 ehdollisesti allekirjoittaman liitteenä nro 8 olevan esisopimuksen ja sopimuksen, joka liittyy yhtiön omistamien Helsingin kaupungin Vähä Huopalahden kylän Ilmalanrinne -nimisen tilan RN:o 3:12 ja Fredriksberg -nimisen tilan RN:o 1:24

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen nro 11561 ja asema- ja asemakaavan muutokseen nro 11444, sekä oikeuttaa lautakunnan tarvittaessa tekemään siihen vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen osoittaa lautakunnan käyttöön kiinteistöjärjestelyyn tarvittavan 4,0 milj. euron määrärahan vuoden 2011 talousarvion tililtä 8 01 01, kiinteistöjen ostot ja lunastukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Tiivistelmä

Sponda on hakenut asemakaavan muuttamista omistamilleen noin 1,6 ha:n suuruisille maille Ilmalassa.

Alueelle laaditusta Ilmalanrinteen alueen kaavaehdotuksesta seuraisi Spondalle merkittävää hyötyä, minkä johdosta maanomistajan kanssa on käyty maapoliittiset neuvottelut. Samalla on neuvoteltu Spondan aiemmin antaman sitoumuksen mukaisesti Ylen alueen asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 11444 maankäyttösopimuskorvaus ja siihen liittyvät aluejärjestelyt.

Spondan kanssa esitetään solmittavaksi Ilmalanrinteen kaavaehdotuksen ja Ylen alueen asemakaavan muutoksen johdosta maankäyttösopimus, jossa Sponda suorittaisi kaupungille osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin korvausta 5,2 milj. euroa.

Edelleen Ilmalanrinteen alueen kiinteistöjen muodostuksen ja toimitilarakentamisen toteutuksen edistämiseksi on Spondan kanssa neuvoteltu esisopimus kiinteistönkaupasta, jolla kaupunki myisi omistamansa osat toimitilatonteista (KTY) Spondalle 4,0 milj. eurolla.

Taloudellisesti sopimusjärjestelyt suoritettaisiin osapuolten välillä välirahattomana vaihtona siten, että Sponda luovuttaisi kaupungille maankäyttökorvauksen ja ostamiensa KTY-tonttien osien eli yhteensä 9,2 Me:n arvosta Ilmalanrinteen alueelta kolme KTY-tonttia ja Ylen alueelta KTY-tonttien osia sekä kaava-alueiden yleiset alueet.

Sopimusjärjestelyillä Ilmalanrinteen ja Ylen alueiden toimitilatonttien ja niihin liittyvien joukkoliikenneyhteyksien toteutus helpottuu ja nopeutuu. Toimitilatonttien varauksista ja luovutuksista tullaan myöhemmin tekemään eri esitykset lautakunnalle ja kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

Kaavaehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 11.1.2007 Ilmalanrinteen alueen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 11561 ja puolsi kaupunginhallitukselle sen hyväksymistä. Kaavaehdotuksessa muutetaan nyt pääosin retkeilyalueeksi osoitettu Ilmalanrinteen alue noin 56 000 k-m²:n toimitilakortteliksi (KTY). Kaavaehdotus mahdollistaa Ilmalan työpaikka-alueen kehittämisen paranevien joukkoliikenneyhteyksien myötä nykyistä selvästi kaupunkimaisemmaksi työpaikka- ja toimitila-alueeksi. Helsingin Veden alue säilyy pääosin nykyisessä käytössä. Yhteensä kerrosala lisääntyy 64 000 k-m²:llä. Työpaikkoja alueelle tulee noin 3 000 kpl.

Maanomistus ja arvonnousu

Sponda omistaa Ilmalanrinteen kaavaehdotuksen alueella noin 1,6 ha:n suuruiset maa-alueet, joista pääosa on retkeilyaluetta (Ru). Osa kaava-alueesta on kaupungin omistuksessa. Kaavaehdotuksesta seuraa maanomistajalle merkittävää hyötyä ja maapoliittiset neuvottelut on käyty maanomistajan kanssa kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän päätöksen mukaisesti.

Samalla on neuvoteltu Spondan aiemmin antaman sitoumuksen perusteella Ylen alueen asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 11444 maankäyttösopimuskorvaus ja siihen liittyvät aluejärjestelyt.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu nyt päätettävänä oleva sopimusjärjestely.

Sopimus

Spondan kanssa esitetään solmittavaksi Ilmalanrinteen kaavaehdotuksen ja Ylen alueen asemakaavan muutoksen johdosta maankäyttösopimus, jossa Sponda suorittaisi kaupungille osuutenaan yhdyskuntarakentamisen kustannuksista korvausta 5,2 milj. euroa.

Edelleen Ilmalanrinteen alueen kiinteistöjen muodostuksen ja toimitilarakentamisen toteutuksen edistämiseksi on Spondan kanssa neuvoteltu esisopimus kiinteistönkaupasta, jolla kaupunki myisi omistamansa osat toimitilatonteista (KTY) Spondalle 4,0 milj. eurolla.

Taloudellisesti sopimusjärjestelyt esitetään suoritettavaksi välirahattomana vaihtona siten, että Sponda luovuttaa kaupungille maankäyttökorvauksen ja ostamiensa KTY-tonttien osien eli yhteensä 9,2 Me:n arvosta Ilmalanrinteen alueelta kolme KTY-tonttia ja Ylen alueelta KTY-tonttien osia sekä kaava-alueiden yleiset alueet.

Sopimusjärjestelyillä Ilmalanrinteen ja Ylen alueiden toimitilatonttien ja niihin liittyvien joukkoliikenneyhteyksien toteutus helpottuu ja nopeutuu.

Toimitilatonttien varauksista ja luovutuksista tullaan myöhemmin tekemään eri esitykset lautakunnalle ja kaupunginhallitukselle.

Sopimusjärjestelyn hinnoittelussa yksikköhintoina on käytetty retkeilyalueen osalta 15 e /m², yleisten alueiden osalta 50 e/m², toimitilatonttien osalta 375 e/k-m² (17056/6) sekä 425 e/k-m² (17056/1-5, 7 ja 8) ja liikekerrosalan (kl) osalta 500 e/k-m². Hinnoittelu vastaa alueen käypää tasoa.

Esittelijä katsoo, että sopimus on kaupunginhallituksen päätöksen ja noudatetun käytännön mukainen ja puoltaa sen hyväksymistä.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ote ajantasa-asemakaavasta
- 2 Kaavamuutoskartta nro 11561
- 3 Kiinteistölautakunnan kaavalausunto
- 4 Spondan maanomistus
- 5 Aluejärjestelykartat
- 6 Kaupunkisuunnitteluviraston kirje
- 7 Esisopimuksen ja sopimuksen tekeminen Sponda Kiinteistöt Oy:n kanssa liittyen Ilmalanrinteen alueen (nro 11561) ja Ylen alueen (11444) asemakaavan muutosehdotuksiin
- 8 Esisopimus ja sopimus 7.10.2011 Sponda Kiinteistöt Oy:n kanssa

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 22.09.2011 § 446

HEL 2011-003987 T 10 01 00

Kiinteistökartta G5 R1, Ilmalanrinne (MA 117-7)

Päätös

A

24.10.2011

Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutettaisiin tekemään Sponda Kiinteistöt Oy:n (jäljempänä Sponda) kanssa, liittyen yhtiön omistamien Helsingin kaupungin Vähä Huopalahden kylän Ilmalanrinne -nimisen tilan RN:o 3:12 ja Fredriksberg -nimisen tilan RN:o 1:24 asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen nro 11561 ja asema- ja asemakaavan muutokseen nro 11444, liitteen nro 7 mukainen esisopimus ja sopimus sekä siihen mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

B

Samalla lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että vuoden 2011 talousarvion tililtä 8 01 01, kiinteistöjen ostot ja lunastukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi, osoitettaisiin lautakunnan käyttöön kiinteistöjärjestelyyn tarvittava 4,0 milj. euron määräraha.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Esko Patrikainen

Lisätiedot

Kirsi Federley, insinööri, puhelin: 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi
Esko Patrikainen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi

§ 948

**Rakennusvalvontaviraston yleisen osaston päällikkönä toimivan
hallintopäällikön viran täyttäminen**

HEL 2011-005419 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ottaa rakennusvalvontaviraston yleisen osaston hallintopäällikön virkaan 1.4.2012 lukien oikeustieteen maisteri Mikko Salmelan 5 651,67 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin eduin.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteenvedo hallintopäällikön viran hakijoista

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne ottaa rakennusvalvontaviraston yleisen osaston hallintopäällikön virkaan 1.4.2012 lukien oikeustieteen maisteri Mikko Salmelan 5 651,67 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin eduin.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

Kaupunginhallitus on päätöksellään 16.5.2011 (516 §) myöntänyt eron rakennusvalvontaviraston hallintopäällikkö Juhani Nortomaalle vanhuuseläkkeelle siirtymistä varten 1.4.2012 alkaen.

Rakennusvalvonnan johtosäännön 8 §:n mukaan rakennusvalvontaviraston yleisen osaston päällikkönä on hallintopäällikkö. Johtosäännön 21 §:n mukaan osastopäällikön valitsee kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Hallintopäällikön pätevyysvaatimuksena on johtosäännön 20 §:n mukaan tuomarin virkaan vaadittava tai muu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta hallinnollisissa tehtävissä. Kielitaitovaatimuksena on suomen kielen erinomainen hallitseminen sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Hallintopäällikön virka on ollut julkisesti haettavana aikana 29.5. - 20.6.2011.

Muodollisen pätevyyden lisäksi hakuilmoituksessa todettiin, että hallintopäällikön tulee tuntea niin hallinnon käytäntöjä kuin rakennusala ja sitä sääteleviä lakeja ja säädöksiä. Häneltä odotetaan esimieskokemusta ja -näkemystä sekä kykyä tukea ja innostaa alaisiaan. Lisäksi ilmoitettiin arvostettavan kokemusta ja halua organisaation kehittämiseen.

Virkaan valittaessa valitsijan tulee kunnallisissa viroissa varsinaisten kelpoisuusehtojen täyttämisen lisäksi kiinnittää huomiota perustuslain 125 §:n mukaisiin yleisiin nimitysperusteisiin eli taitoon, kykyyn ja koeteltuun kansalaiskuntoon.

Virkaa haki hakuajan kuluessa kolme henkilöä. Yksi hakijoista perui hakemuksensa 21.9.2011. Yhdistelmä jäljelle jääneistä viran hakijoista on liitteenä. Hakemusasiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa ja ennen kokousta asian valmistelijalla.

Hakijat ovat suorittaneet ylemmän korkeakoulututkinnon. Hakijalla Mikko Salmela on oikeustieteellinen tutkinto, ja hakijalla Hannu Mähönen kaupallinen tutkinto.

Kummallakin heistä on hallinnollista kokemusta. Kumpikin on toiminut esimiestehtävissä. Salmela on tutustunut rakennusvalvontaan ollessaan hallintojohtajana Mäntsälän kunnassa vuosina 2006-2009.

Mähönen ilmoittaa opiskelleensa isännöitsijän ammattitutkinnon valmistavan osan sekä harjoittaneensa arkkitehtuuriopintoja.

Kaikki kolme virkaa alun perin hakenutta on haastateltu virastopäällikön ja hallintoyksikön päällikön toimesta. Salmela on käynyt Psycon Oy:n suorittamassa henkilöarvioinnissa. Myös hakemuksensa perunut kävi vastaavassa arvioinnissa.

Hallintopäällikön viran tehtäväkokonaisuus on monipuolinen. Hallintopäällikkö johtaa viraston yleistä osastoa, joka huolehtii viraston hallinto- ja talousasioista sekä toimii lainopillisten asioiden asiantuntijana. Osastolle kuuluvat viraston henkilöstöasiat, tietohallinto, mukaan luettuna tietojärjestelmien ylläpito ja kehittäminen sekä mittava piirustusarkisto.

Osastolla käsitellään ja päätetään rakennusrasitteista. Lautakunnan ratkaistavaksi tulevat velvoiteasiat, oikaisuvaatimukset sekä lausunnot tuomioistuimille valmistellaan yleisellä osastolla, ja hallintopäällikkö esittelee ne lautakunnan päätettäväksi. Osastolla on kolme yksikköä: hallintoyksikkö, arkistoyksikkö ja tietotekniikkayksikkö.

Hallintopäällikön virassa menestyminen edellyttää varsin laaja-alaista asiantuntemusta, kykyä tehdä samanaikaisesti eriluonteisia tehtäviä mutta toimia samalla pitkäjänteisesti. johdonmukaisuutta, uuden omaksumiskykyä sekä hyviä ihmisten johtamisen ja vuorovaikutustaitoja.

Tehtäväkuvan monipuolisuus huomioon ottaen rakennuslautakunta arvioi, että paremmat mahdollisuudet siitä suoriutumiseen on Salmelalla. Salmela on oikeustieteen maisteri (2002). Kauppatieteen maisterin opinnot on aloitettu. Työkokemusta Salmelalla on kahdesta yksityisestä yhtiöstä, Nurmon kunnasta, jossa hän toimi hallintojohtajana vuosina 2004-2006 sekä Mäntsälän kunnasta, jossa hän toimi myös hallintojohtajana vuosina 2006-2009. Suomen Evankelis-luterilaisen kirkon Kirkkohallituksen hallintopäällikkönä Salmela on ollut vuodesta 2009 lukien.

Hakuasiakirjojen, haastattelujen sekä henkilöarviointien perusteella suoritettussa kokonaisarvioinnissa rakennuslautakunta katsoo, että oikeustieteen maisteri Mikko Salmela täyttää viran menestykselliselle hoidolle asetettavat vaatimukset. Salmelalla on vahvat ihmisten johtamiseen liittyvät taidot, hänen työskentelytavalleen on ominaista tehokas eteneminen ja laatuhaakuinen ote sekä hän omaksuu erinomaisesti uusia asioita.

Päätösehdotus on rakennuslautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

24.10.2011

Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteenveto hallintopäällikön viran hakijoista

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Rakennuslautakunta
Rakennusvalvontavirasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

§ 949

Valtuutettu Kimmo Helistön toivomusponsi: Asukasdemokratian kehittäminen asukkaita osallistamalla

HEL 2011-004194 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen kaupunginvaltuuston 20.10.2010 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle (Kimmo Helistö) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen kaupunginvaltuuston 20.10.2010 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle (Kimmo Helistö) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 20.10.2010 kaupungin omistamien aravarahoitteisten asuinkiinteistöyhtiöiden yhdistämisen Kvsto samalla hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että asukasdemokratiaa kehitetään osallistamalla asukkaita eri tavoin asuinkiinteistöyhtiön toimintaan".
(Kimmo Helistö, äänin 60-0)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

24.10.2011

Esittelijä toteaa, että asukasdemokratian toteutuminen ja kehittäminen on tärkeä tavoite. Asukkaiden osallistuminen on kuitenkin asukaslähtöistä toimintaa, joten kiinteistöyhtiön toimien tavoitteena tulee olla vuokralaistoimielimissä tarpeelliseksi koetun osallistumisen mahdollistaminen järkevän resurssien käytön sekä yhteishallintolain määrittämissä puitteissa.

Esittelijä toteaa, että kaupunginhallituksen ehdotus Helsingin kaupungin uudeksi vuokralaisdemokratiasäännöksi on tulossa kaupunginvaltuuston käsittelyyn 26.10.2011.

Vuokralaisdemokratiasääntöehdotuksen mukaisesti vuokralaistoimielimet vaikuttavat kiinteistöyhtiön toimintaan kaikilla tasoilla vuokranmääritysyksikkökohtaisista talotoimikunnista Hekan hallitukseen.

Kiinteistöyhtiö tiedottaa kiinteistöyhtiön asioista ja vuokralaistoimielinten valintaan liittyvistä asioista kaikkiin yhtiön asuntoihin jaettavassa Hima-lehdessä, porrashuoneiden ilmoitustauluilla sekä kiinteistöyhtiön ja alueyhtiöiden verkkosivuilla. Lisäksi Hekan ja alueyhtiöiden henkilökunta palvelee asukkaita asumiseen liittyvissä asioissa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

§ 950

Valtuutettu Tarja Kantolan toivomusponsi: Vuokralaisdemokratian toteutumisen tukeminen

HEL 2011-004198 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen kaupunginvaltuuston 20.10.2010 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle (Tarja Kantola) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen kaupunginvaltuuston 20.10.2010 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle (Tarja Kantola) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 20.10.2010 kaupungin omistamien aravarahoitteisten asuinkiinteistöyhtiöiden yhdistämisen Kvsto samalla hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään miten vuokralaisdemokratian toteutumista voidaan tukea ja uuden pääomayhtiön hallintoon valittaville vuokralaisedustajille turvata riittävät resurssit asioihin perehtymisessä." (Tarja Kantola, äänin 55-0)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

Esittelijä toteaa, että vuokralaisdemokratian toteutuminen huomioidaan kaikessa Helsingin kaupungin Asunnot Oy:n (Hekan) toiminnassa.

Vuokralaistoimielimissä toimiville asukkaille maksetaan vuokralaisdemokratiasäännön mukaiset kokouspalkkiot ja yhtiöiden hallituksissa toimiville asukasjäsenille niinkään kokouspalkkiot. Vuokralaistoimielinten toiminnasta aiheutuvien kulujen korvaaminen ja asiantuntijapalkkioiden maksaminen on vuokralaisdemokratiasäännön mukaan mahdollista ja sitä koskevat periaatteet vahvistaa aikanaan Hekan hallitus.

Yhteisten kulujen budjettiin on varattu määräraha vuokralaisneuvottelukunnan käyttöön asukkaille järjestettäviä koulutustilaisuuksia varten. Määräraha on ohjattu vuokralaisneuvottelukunnan käyttöön, koska vuokralaisdemokratiatoimielinten on katsottu olevan itse parhaiten selvillä kenttänsä koulutustarpeista.

Lisäksi Hekan henkilökunta palvelee asukasedustajia toimintaan liittyvissä asioissa.

Esittelijä toteaa, että tuen ja resurssien tarpeesta saadaan parempi kuva fuusioyhtiön toiminnan käynnistyttyä 1.1.2012. Joka tapauksessa asukasdemokratian toteutumisesta voidaan tukea panostamalla viestintään ja Hekan viestintästrategiaa laaditaankin parhaillaan Hekan viestintätyöryhmässä, jossa on mukana asukkaiden edustaja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

§ 951

Valtuutettu Julia Virkkusen toivomusponsi: Asuinkiinteistöyhtiöiden yhdistämisen vaikutuksista tiedottaminen

HEL 2011-004248 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen kaupunginvaltuuston 20.10.2010 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle (Julia Virkkunen) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen kaupunginvaltuuston 20.10.2010 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle (Julia Virkkunen) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 20.10.2010 kaupungin omistamien aravarahoitteisten asuinkiinteistöyhtiöiden yhdistämisen Kvsto samalla hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaikille vuokralaisille tiedotetaan yhdistämisen aikataulusta sekä vaikutuksista asukkaiden arkeen ja vuokran määrään yhdistämistä seuraavien viiden vuoden aikana. Samalla kerrotaan yhdistämiseen johtaneet syyt. Valtuusto edellyttää, että tiedottaminen tapahtuu yhdistämispäätöksen jälkeen viivytyksettä ja selkokielisesti." (Julia Virkkunen, äänin 70-0)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä

toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että kaikille asukkaille suunnattu tiedottaminen on toteutettu pääasiassa kaikkiin Hekan asuntoihin jaettavaan Hima-lehden välityksellä sekä verkkosivuilla. Lisäksi tiedotusta on toteutettu alueyhtiöiden hallitusten sekä vuokralaisneuvottelukunnan välityksellä.

29.10.2010 ilmestyneessä Hima-lehdessä 2/2010 kerrottiin asuinkiinteistöyhtiöiden yhdistämisestä, päätöksen perusteista ja sen vaikutuksista asukkaiden asumiseen, asumiskustannuksiin, uudistuksen toteuttamisen aikataulusta, vuokrien määräytymiseen tulevista muutoksista, fuusion vaikutuksista asukasdemokratiaan sekä fuusion vaikutuksista kiinteistöyhtiöiden (jatkossa alueyhtiöiden) toimintaan ja niiden henkilöstöön. Lisäksi lehdessä kerrottiin asian käsittelystä kaupunginvaltuustossa sekä Pohjois-Haagan vuokralaisillasta, jossa kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja oli esittelemässä fuusiota.

14.12.2010 ilmestyneessä Hima-lehdessä 3/2010 kerrottiin fuusion toteuttamisesta, niin sanotun asunofuusioryhmän ja sen alatyöryhmien perustamisesta ja niiden tehtävistä. Jutussa avattiin vielä fuusion vaikutuksia vuokriin, alueyhtiöiden rooliin, korjausten toteuttamiseen ja asukasdemokratiaan. Lisäksi esiteltiin edellä mainittuihin työryhmiin sekä Hekan hallitukseen nimetyt henkilöt.

18.4.2011 ilmestyneessä Hima-lehdessä 1/2011 oli asunofuusioryhmän alatyöryhmien selvityksiä esittelevä juttu sekä juttu fuusion käsittelystä vuokralaisneuvottelukunnan huhtikuun alun kokouksessa.

Selkokielisyydestä vastasivat viestinnän ammattilaiset.

Kiinteistöyhtiöiden hallituksille ja toimitusjohtajille järjestettiin tiedotustilaisuus 26.1.2011. Tilaisuudessa edellä mainitut työryhmät esittelivät toimeksiantojaan. Tiedotustilaisuuden ansiosta hallitusten asukasedustajat saivat tietoa välitettäväksi eteenpäin yhtiöidensä asukkaille.

Esittelijä toteaa, että tiedotusta jatketaan edelleen Hekan toimesta. Hekan viestintästrategiaa laaditaan parhaillaan ja yhtiön henkilökuntaan kuuluu viestintäpäällikkö, joka vastaa asukasviestinnän kehittämisestä. Hekan perustamisen myötä edellytykset kaikki asukkaat tavoittavaan viestintään ovat oleelliset parantuneet verrattuna aiempaan tilanteeseen, jossa kukin kiinteistöyhtiö vastasi tiedottamisesta omien resurssiensa puitteissa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

24.10.2011

Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

§ 952

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: Käytännössä toimivan demokraattisen muodon luominen fuusioyhtiön asukasedustuksen valinnalle

HEL 2011-004258 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen kaupunginvaltuuston 20.10.2010 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle (Tuomas Rantanen) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen kaupunginvaltuuston 20.10.2010 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle (Tuomas Rantanen) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 20.10.2010 kaupungin omistamien aravarahoitteisten asuinkiinteistöyhtiöiden yhdistämisen Kvsto samalla hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että muodostettavan fuusioyhtiön asukasedustuksen valinnalle luodaan käytännössä toimiva demokraattinen muoto." (Tuomas Rantanen, äänin 56-0)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

24.10.2011

Esittelijä toteaa, että kaupunginhallituksen ehdotus Helsingin kaupungin uudeksi vuokralaisdemokratiasäännöksi on tulossa kaupunginvaltuuston käsittelyyn 26.10.2011. Vuokralaisdemokratiasääntöehdotuksen mukaisesti vuokralaistoimielimet vaikuttavat kiinteistöyhtiön toimintaan kaikilla tasoilla vuokranmääritysyksikkökohtaisista talotoimikunnista Hekan hallitukseen.

Fuusioyhtiön asukasedustuksen valinnan muoto perustuu yhteishallintolakiin. Esittelijä katsoo, että uuden vuokralaisdemokratiasäännön mukainen järjestelmä on varsin demokraattinen tapa valita asukasedustus, erityisesti suhteutettuna Helsingin kaupungin aravakiinteistöyhtiöiden asukasluvuun (noin 83 000 "äänioikeutettua" asukasta) sekä käytettävissä oleviin taloudellisiin ja henkilöresursseihin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

24.10.2011

§ 953

Viikin tontin 36035/1 sekä tonttien 36037/2 ja 3 varaaminen myytäväksi tarjouskilpailulla

Pöydälle 17.10.2011

HEL 2011-001081 T 10 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti varata Helsingin kaupungin 36. kaupunginosan (Viikki) korttelin nro 36035 tontin nro 1 sekä korttelin nro 36037 tontit nro 2 ja 3 myytäväksi tarjouskilpailulla 31.12.2012 saakka sekä oikeuttaa kiinteistölautakunnan järjestämään po. tonteilla tarjouskilpailu sekä valitsemaan kilpailun voittaja ja tekemään tonteista kiinteistökaupat.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Härmälä Timo, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavakartta
- 2 Kiinteistölautakunnan esitys 31.5.2011
- 3 Kiinteistölautakunnan muistio 31.5.2011

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen varata Helsingin kaupungin 36. kaupunginosan (Viikki) korttelin nro 36035 tontin nro 1 sekä korttelin nro 36037 tontit nro 2 ja 3 myytäväksi tarjouskilpailulla 31.12.2012 saakka sekä oikeuttaa kiinteistölautakunnan järjestämään po. tonteilla tarjouskilpailu sekä valitsemaan kilpailun voittaja ja tekemään tonteista kiinteistökaupat.

Esittelijä

Helsingin kaupunki järjesti 11.1. - 4.2.2011 välisenä aikana Viikinrannan asuintontteja 36035/1 ja 36037/2-3 koskevan ostotarjouskilpailun. Myytävät tontit sijaitsevat Viikinrannan uudella Kalastajanranta-nimisellä alueella. Alueen läheisyydessä ovat arvokkaat luonto- ja maisemakokonaisuudet, kuten Vanhankaupungin ja Vantaanjoen suun kulttuuriympäristö sekä Vanhankaupunginlahden

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

luonnonsuojelualue. Tonteille on rakennettava vapaarahoitteisia, erityisen korkeatasoisia omistusasuntoja (yhteensä 3 600 k-m²).

Tarjouspyynnön mukaan Helsingin kaupunki myy tehtyjen tarjousten perusteella kunkin tontin eniten tarjoavalle.

Ostotarjouskilpailu oli avoin kaikille. Asuntojen erittäin korkeatasoisen suunnittelun ja rakentamisen varmistamiseksi edellytettiin kuitenkin, että tarjoajalla on kohteen rakentamisen edellyttämä tekninen taito, kokemus sekä taloudelliset ja muut rakentamisen edellytykset. Tarjoajan yleinen kelpoisuus arvioitiin kilpailun päättymishetken mukaan. Lisäksi kilpailun voittajan oli hyväksyttävä kunkin kohteen pääsuunnittelijan valinta kaupungilla ennen tontin myyntiä ja tehtävä suunnittelu tiiviissä yhteistyössä kaupungin kanssa.

Määräaikaan 4.2.2011 klo 16.00 mennessä yhteensä kolme eri ostajaehdokasta jätti myytävistä kohteista ostotarjouksen. Kiinteistölautakunta päätti hylätä kaikki kolme ostotarjousta, kaksi alueen hintatasoon nähden alhaisina ja yhden, koska tarjoaja ei toimittanut pyydettyjä selvityksiä asiaan. Siksi on tarpeen järjestää uusi ostotarjouskilpailu.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Härmälä Timo, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavakartta
- 2 Kiinteistölautakunnan esitys 31.5.2011
- 3 Kiinteistölautakunnan muistio 31.5.2011

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

§ 954

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 38, 41 ja 42 tekemiä päätöksiä:

asuntotuotantotoimikunta	21.9.2011
kaupunkisuunnittelulautakunta	11.10.2011
asuntotuotantotoimisto - toimitusjohtaja	10.10., 20.10. ja 21.10.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Sippola-Alho Tanja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneenä, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 38, 41 ja 42 tekemiä päätöksiä:

asuntotuotantotoimikunta	21.9.2011
kaupunkisuunnittelulautakunta	11.10.2011
asuntotuotantotoimisto - toimitusjohtaja	10.10., 20.10. ja 21.10.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Sippola-Alho Tanja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

§ 955
Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 42 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Sosiaalilautakunta 18.10.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Hari Olli, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 42 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Sosiaalilautakunta 18.10.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Hari Olli, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

24.10.2011

Kaupunginhallitus

Risto Rautava
puheenjohtaja

Jenni Ahtiainen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Outi Ojala

Tarja Kantola

Johanna Sumuvuori

Laura Rissanen

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 01.11.2011 ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Maria Nyfors
Hallintosihteeri

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

24.10.2011

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 927, 929-932, 935-946, 949-955 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 928 §

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan

24.10.2011

jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.